اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۱۵ دی ۱۴۰۰
• ۲ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳
• ۵ ژانویه ۲۰۲۲

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۹۷۳ • پیاپی ۳۲۹۱ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

اخذ مالیات از اصل طلا مشمول جریمه شد

از ۱۳ دی مالیات بر ارزش افزوده باید از اجرت و سود طلا اخذ شود؛ در غیر این صورت طلافروش نه‌تنها باید مالیات دریافتی را عودت دهد، بلکه مشمول جریمه ۲ برابر مالیات و عوارض دریافتی نیز می‌شود. این قانون جایگزین همان مالیات بر ارزش افزوده‌ای است که ۱۳ سال در کشور اجرایی شد.

طبق این قانون از این پس ۹ درصد مالیات خرید طلا فقط به سود و اجرت طلا تعلق خواهد گرفت و اصل طلا از این مالیات معاف شده است؛ بر همین اساس اتحادیه طلا و جواهر تهران در ابلاغیه‌ای نحوه اجرای این قانون را به واحدهای صنفی طلا ابلاغ کرد. بر این اساس فروشندگان مصنوعات ساخته شده از طلا، جواهر و پلاتین به‌هیچ عنوان مجاز به دریافت مالیات بر ارزش افزوده از اصل طلا، جواهر و پلاتین نیستند و در صورت رعایت نکردن این قانون مشمول جریمه‌ای معادل ۲ برابر مالیات و عوارض دریافتی نیز می‌شوند که غیرقابل بخشودگی است.

۲و۱۲

کارشناسان نسبت به پیامدهای نرخ سود پایین تر از تورم هشدار می‌دهند

فرار پول به بازارهای موازی

بنا بر اعلام بانک مرکزی، نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار بین ۱۰ تا ۱۸ درصد سالانه تعیین شده و بانک‌ها موظف به رعایت نرخ‌های یادشده هستند. به اعتقاد برخی کارشناسان، تفاوت زیاد میان نرخ سود سپرده بانکی و نرخ تورم در عمل سپرده‌گذاری را از بانده و نقدینگی را از بانک‌ها خارج می‌کند. به‌طور منطقی نرخ سود سپرده باید کمی بیش از نرخ تورم باشد. در این صورت با توجه به تورم بیش از ۴۰ درصدی در اقتصاد ایران، نرخ سود سپرده نیز باید افزایش چشمگیری داشته باشد، اما نرخ سود فعلی تا سقف ۱۸ درصد تعیین شده و بر اجرای آن اصرار می‌شود. از سویی دیگر در حال حاضر بیشترین چالش تولید با بانک‌ها است و سود تسهیلات، جریمه دیرکرد، سود مرکب و... گلایه صنعتگران را به‌دنبال داشته است.

۴-۱۱-۱۲

در پی اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده در حمل‌ونقل هوایی از ۱۳ دی

بلیت هواپیما ۴ درصد گران شد

۲

سرمقاله

گاز طبیعی و نقش آن در اقتصاد انرژی ۲

یادداشت‌های امروز

کمبود نقدینگی پاشنه آشیل صنعت ۴

آسیب‌های صنایع کوچک را درک کنیم ۸

برنامه امیدبخش دولت ۱۱

دلایل بالا نرفتن نرخ سود سپرده ۱۲

گفت‌وگو

کاهش سود سپرده نسخه نخ‌نما شده است ۸

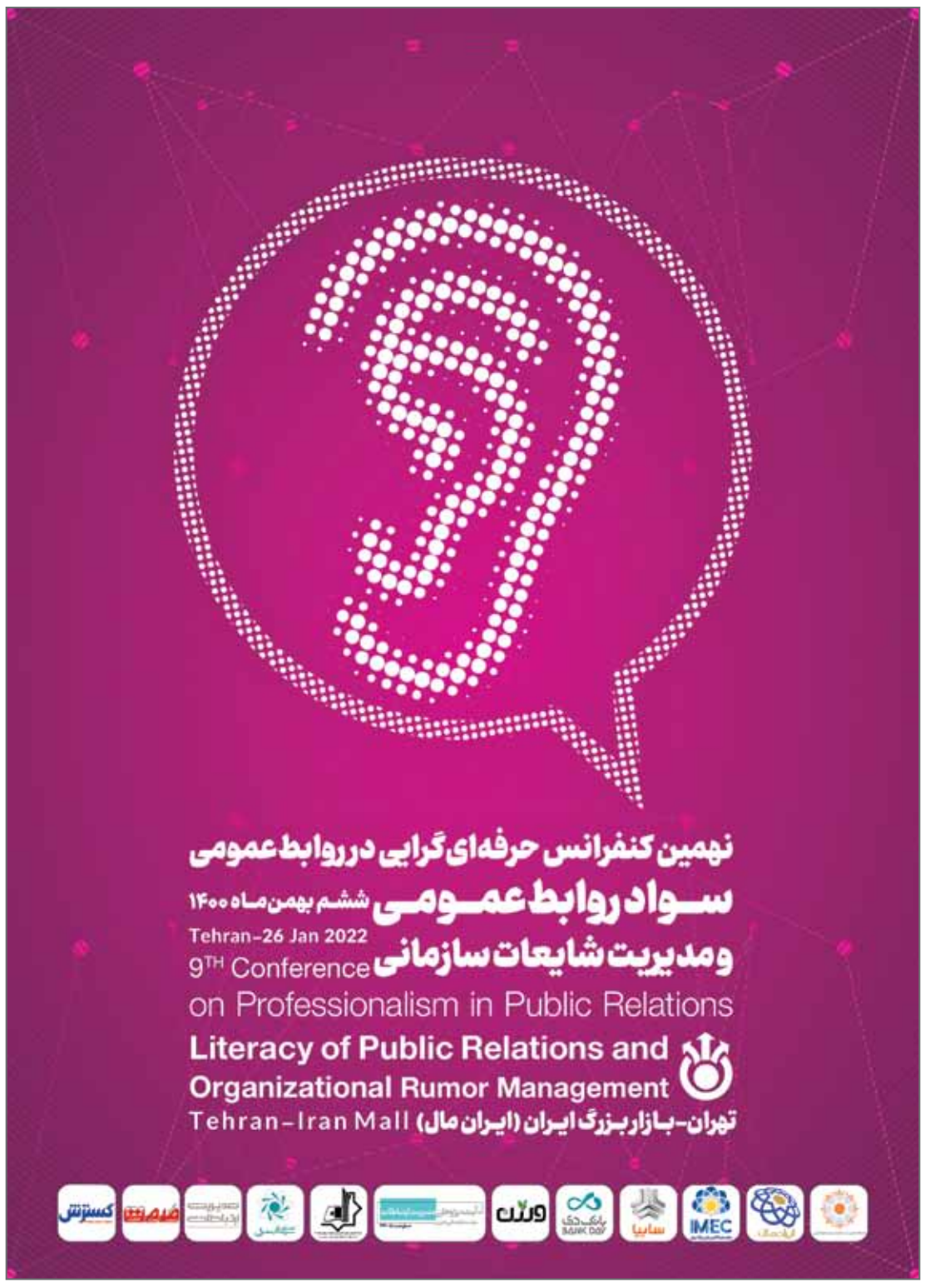

حذف ارز ترجیحی بدون سیاست حمایتی بحران‌زا است ۱۴

تحلیل روز

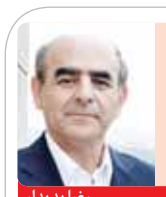
بودجه آموزش و پرورش اصلاح شد یا تخریب؟ ۳

سرمقاله

گاز طبیعی و نقش آن در اقتصاد انرژی

رضا پدیدار
رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق تهران

تغییرات پی در پی در ساختارهای اقتصادی و سبک زندگی موجب شده جهان در حال بازیابی اقتصادی پس از شیوع ویروس کرونا باشد و از طرفی روند افزایشی نرخ گاز طبیعی، اقتصاد جهان به‌ویژه اقتصاد اروپا را به مخاطره انداخته است. این در شرایطی است که در چند ماه اخیر نرخ گاز طبیعی به دلایل و عوامل متعدد تغییر کرده و در ۶ ماه اخیر شاهد جهش غیرمعمول بوده است؛ به‌عبارت دیگر گاز طبیعی در این ماه‌ها با ارزشی بیش از نفت خام معامله شده است.

با این حال نرخ گاز صادراتی ایران نه‌تنها افزایش نداشته، بلکه باتوجه به تاخیر خریداران اصلی نظیر ترکیه، عراق و ارمنستان، در پرداخت عملا ارزش این سوخت کاهش یافته و منجر به عدم منفعت اقتصادی ما شده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد مجموعه‌ای از عوامل در سمت عرضه و تقاضای گاز موجب افزایش نرخ شده که مهم‌ترین این عوامل عبارتند از:

الف- عوامل سمت عرضه:

۱- صادرات گاز روسیه به بازارهای اروپایی به‌دلیل تقاضای داخلی بالا، اختلال در تولید و جذابیت صادرات گاز مایع شده (LNG) معادل ۳ درصد کاهش یافته است. در سال ۲۰۲۱ به‌طور متوسط درآمد روسیه از محل صادرات LNG به آسیا ۴ سنت در هر مترمکعب بیشتر از صادرات گاز به اروپا بوده است.

از سویی دیگر به‌نظر می‌رسد روسیه با محدودیت عرضه گاز به اروپا به‌دنبال تسریع در تکمیل خط لوله نورد استریم و حمایت اروپا از این اقدام است.

۲- میزان تولید گاز در اروپا به‌دلیل افت تولید در میادین گازی از جمله کاهش مستمر تولید گاز نروژ در ۳ سال گذشته از ۱۲۴ میلیارد مترمکعب در سال ۲۰۱۷ به کمتر از ۱۰۰ میلیارد مترمکعب در سال ۲۰۲۱ رسیده است. فروش گاز نروژ به اروپا در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال قبل از آن ۲ درصد کاهش یافته است.

ب- عوامل سمت تقاضا:

۱- افزایش تقاضای ناشی از کاهش محدودیت‌های اجتماعی کرونا و بهبود تدریجی فعالیت‌های اقتصادی در عرصه‌های مختلف

۲- زمستان سرد و طولانی، تقاضای کلی گاز اروپا را در ۳ ماه اول سال ۲۰۲۱ به میزان ۷.۶ درصد افزایش داد. این افزایش تقاضای غیرمعمول منجر به کاهش سطح ذخیره‌سازی گاز اروپا شده است.

۳- بسیاری از مناطق اروپایی با کاهش سرعت باد روبه‌رو شده و برای تولید برق مجبور به استفاده از نیروگاه‌های گازسوز شده‌اند. باتوجه به هزینه انتشار کربن برای نیروگاه‌های زغال‌سنگی، ترجیح تولیدکنندگان برق استفاده از گاز برای تولید برق است. از سویی دیگر خشکسالی در برخی کشورها مثل برزیل و چین باعث افت تولید برق از سدها و استفاده از گاز برای تولید برق شده است.

جایگزینی گاز طبیعی به‌جای انرژی تجدیدپذیر منجر به افزایش تقاضای گاز طبیعی شده است. از طرفی پیامدهای اقتصادی کلان افزایش نرخ گاز، به‌ویژه در اروپا اهمیت یافته و دولت‌ها را مجبور به مداخله کرده است. گرچه گاز طبیعی تنها حدود یک نجم برق اروپا را تامین می‌کند، اما نرخ بالای گاز موجب ۲ برابر شدن نرخ برق شده است.

با افزایش نرخ گاز طبیعی و برق، مصرف‌کنندگان هزینه بیشتری برای خرید انرژی می‌پردازند و در نهایت فشار تورمی ایجاد می‌شود. از سویی بسته شدن نیروگاه‌های زغال‌سنگی در بریتانیا و کشورهای دیگر انعطاف‌پذیری در سیستم را کاهش داده است. در این زمینه مرکز مطالعات زنجیره ارزش معتقد است باتوجه به تداوم تقاضای ذخیره‌سازی گاز در اروپا و بازنگری نهاد تنظیم‌گر انگلیس در دامنه نوسان نرخ، می‌توان گفت قیمت‌های بالای گاز همچنان در ماه‌های آتی تداوم خواهد داشت.

به هر صورت پایه‌های سنتی اقتصاد انرژی دستخوش تغییراتی است. مولفه مهم روند مصرف انرژی‌های فسیلی است و جهان را بیش از آنکه از پایان نفت نگران کند، از پیامدهای استفاده از منابع فسیلی انرژی برحذر می‌دارد. با ملاحظه مولفه‌های تاثیرگذار بر اقتصاد نوین انرژی جهانی می‌توان اثرات زیر را بر بخش گاز طبیعی متصور دانست:

۱- توجه همه‌جانبه به گاز طبیعی به‌دلیل کاهش انتشار دی‌اکسید کربن در شرایطی که مولفه زیست‌محیطی به دغدغه مهمی در عرصه بین‌المللی بدل شده است.

۲- کشورهای صادرکننده انرژی با تنوع محصولات‌شان نظیر نفت و گاز طبیعی توانایی بیشتری در کنترل اثرات مالی زیان‌بار نوسان‌های نرخ جهانی نفت به‌دلیل ماهیت قراردادهای گازی به نسبت کشورهای عرضه‌کننده صرف نفتی خواهند داشت.

۳- باوجود کاهش تقاضای نفت در اروپا و تمرکز عمده تقاضای نفتی آینده جهان در آسیای شرقی، بازارهای گازی اروپا به‌دلیل کاهش تولید داخلی با روند رو به رشدی روبه‌رو بوده و اقتصاد گاز جهانی با تنوع بازار بیشتری روبه‌رو خواهد بود. این مهم یکی از پارامترهای اثرگذار در حوزه گاز است.

در این صورت گاز طبیعی می‌تواند نقش خود را در اقتصاد انرژی تقویت کرده و در یک نظام عملکردی شیب ملایم عرضه و تقاضا و بی‌کششی نسبت به نرخ نفت را فراهم کند. در این صورت ایران می‌تواند با تنوع صادرات منابع انرژی آسیب مالی کمتری را از نوسانات قیمتی متحمل شود.

دستور رئیسی برای بررسی شرایط مناطق سیل‌زده جنوب

رئیس‌جمهوری وزیر نیرو را به‌عنوان نماینده ویژه مامور کرد تا ضمن بازدید از مناطق سیل‌زده استان‌های سیستان‌وبلوچستان و هرمزگان، گزارشی را از آخرین اقدامات صورت گرفته برای کمک به مردم ارائه دهد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری، سید ابراهیم رئیسی، علی‌اکبر محرابیان را به‌عنوان نماینده ویژه رئیس‌جمهوری مامور کرد تا ضمن بازدید از مناطق سیل‌زده استان‌های سیستان‌وبلوچستان و هرمزگان، گزارشی را از آخرین اقدامات صورت گرفته برای کمک و امدادرسانی به مردم در این استان‌ها ارائه کند.

همچنین غلامحسین اسماعیلی، رئیس دفتر رئیس‌جمهوری به نمایندگی از حجت‌الاسلام رئیسی در تماس‌های تلفنی جداگانه با استانداران استان‌های فارس، سیستان‌وبلوچستان، هرمزگان و کرمان، آخرین اقدامات و تدابیر صورت گرفته برای رسیدگی به وضع سیل‌زدگان را جویا شد و بر امدادرسانی سریع به سیل‌زدگان و انجام اقدامات جهادی با همکاری گروه‌های مختلف برای رفع آبگرفتگی و لایروبی معابر و منازل مسکونی و تامین اقلام موردنیاز سیل‌زدگان تاکید کرد. در این تماس‌ها مقرر شد استانداران خسارات وارده به مناطق مسکونی و باغات را برآورد کنند تا در جلسه آینده هیات دولت درباره نحوه جبران خسارت تصمیم‌گیری شود.

براساس آخرین آمار، طی سامانه بارشی اخیر، بیش از ۲۷۰میلی‌متر در میناب و نزدیک ۲۰۰میلی‌متر در رودان باران باریده که باعث آب‌گرفتگی و جاری شدن سیلاب در برخی مناطق شهری و روستایی و خسارت به زیرساخت‌های عمومی شده است. باتوجه به وسعت آبگرفتگی به‌ویژه در منطقه شهری میناب، تیم‌های مدیریت بحران استانداری و تیم‌های امدادی جمعیت هلال‌احمر هرمزگان از ساعات اولیه وقوع سیل در منطقه حضور دارند و مشغول خدمات‌رسانی هستند.

در پی اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده در حمل‌ونقل هوایی از ۱۳ دی

بلیت هواپیما ۴ درصد گران شد

براساس قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده مصوبه ۲ خرداد و ابلاغ ۱۲ تیر به دولت، بخش حمل‌ونقل هوایی از بامداد دوشنبه، ۱۳ دی مشمول مالیات بر ارزش افزوده شد. از آنجایی که براساس قانون جدید، ۵ درصد عوارض شهرداری‌ها از بلیت پروازهای داخلی حذف و به‌جای آن ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده به بلیت هواپیما افزوده می‌شود، در عمل ۴ درصد به نرخ بلیت پروازهای داخلی از بامداد دوشنبه، ۱۳ دی اضافه می‌شود. تعلق ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده به پروازهای خارجی به اضافه اخذ عوارض خروج از کشور می‌تواند منبع درآمدی برای دولت ایجاد کند. امسال براساس قانون از نخستین خروج مسافر از کشور ۴۰۰ هزار تومان، دومین خروج ۶۰۰ هزار تومان و سومین خروج و بالاتر از آن، ۸۰۰ هزار تومان عوارض خروج از کشور دریافت می‌شد. این رقم برای سال آینده هنوز نهایی نشده اما براساس بودجه ۱۴۰۱ ارقامی بسیار بالاتر به‌عنوان عوارض خروج از کشور در انتظار مسافران است.

افزایش مالیات حمل‌ونقل هوایی و تاثیر آن بر افزایش نرخ پروازها در حالی مورد انتقاد قرار گرفته که معاون سازمان مالیاتی تاکید دارد همه گونه‌های حمل‌ونقل از مالیات ارزش افزوده معافند، جز هوایی.

محمد مسیحی، معاون درآمدهای مالیاتی سازمان امور مالیاتی اعلام کرد: براساس جز ۱۳ بند ب ماده ۹ قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده، خدمات حمل‌ونقل اعم از بار و مسافر درون و برون‌شهری و بین‌المللی جاده‌ای، ریلی و دریایی از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف هستند. به‌گفته این مقام مسئول خدمات حمل‌ونقل هوایی اعم از بار و مسافر به نرخ ۹ درصد مشمول مالیات بر ارزش افزوده است.

۴ درصد به سقف نرخ بلیت‌ها افزوده شد

در همین حال مقصود اسعدی سامانی، دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی در گفت‌وگو با مهر درباره اعمال قانون مالیات بر ارزش افزوده به سفرهای هوایی اظهار کرد: این قانون مصوب مجلس و ۶ ماه بعد از ابلاغ لازم‌الاجراست که از دوشنبه ۱۳ دی اجرایی شد.

پیش از این ۵ درصد از هر فروش بلیت، عوارض شهرداری اخذ می‌شد و در قانون جدید عوارض شهرداری‌ها حذف شده و به‌جای آن ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده اخذ می‌شود.

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی با بیان اینکه پروازهای خارجی هم مشمول این قانون است، گفت: هر فردی چه از ایرلاین‌های داخلی و چه ایرلاین‌های خارجی بلیت پروازهای خارجی خریداری کند، مشمول مالیات بر ارزش افزوده می‌شود.

وی یادآور شد: در پروازهای داخلی در مجموع ۴ درصد به سقف نرخ بلیت افزوده می‌شود، اما در پروازهای خارجی ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده اخذ می‌شود که باتوجه به نرخ فروش بلیت پروازهای خارجی، این پایه مالیاتی سبب می‌شود دسترسی مردم به سفرهای خارجی کاهش یافته یا حتی از دسترس خارج شود؛ از یک سو عوارض خروج از کشور داریم و ۹ درصد هم مالیات بر ارزش افزوده اخذ می‌شود.

تعارض در قوانین

اسعدی سامانی گفت: نمایندگان مجلس از یک طرف اعتراض می‌کنند چرا نرخ بلیت سفرهای هوایی بالاست و از سوی دیگر در قانون مالیات بر ارزش افزوده، حمل‌ونقل هوایی را هم می‌گنجانند؛ این دو با هم در تعارض است. زمانی که قانون تصویب می‌کردند، باید این موضوع را در نظر می‌گرفتند که تخصیص مالیات بر ارزش افزوده به بلیت هواپیما چه تاثیر نامطلوبی بر اقتصاد خانوارها و حتی کشور دارد. این اتفاق سبب کاهش سفرهای خارجی می‌شود.

وی خاطرنشان کرد: این ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده بلیت هواپیما، از مصرف‌کننده نهایی اخذ و مستقیم به سازمان امور مالیاتی داده می‌شود.

طبق قانون سازمان امور مالیاتی موظف است یک درصد این مالیات را به توسعه بهداشت عمومی و سلامت، ۴ درصد را به شهرداری‌ها و ۴ درصد را هم به خزانه دولت واریز کند.

این پول به حساب ایرلاین نمی‌رود

این فعال صنفی صنعت هانوردی درباره تاثیر تغییرات قیمتی بلیت هواپیما بر نرخ این پایه مالیاتی گفت: از این پس هر فردی به هر قیمتی بلیت هواپیما خریداری کند، ۹ درصد را هم مضاف بر آن باید به‌عنوان مالیات بر ارزش افزوده پرداخت کند. این رقم به حساب ایرلاین‌ها نمی‌رود، بلکه شرکت‌های هواپیمایی باید این رقم را از مسافر وصول و به سازمان امور مالیاتی پرداخت کنند.

«بلیت کنسلی‌ها» چه کنند؟

وی درباره نحوه استرداد و دریافت کنسلی بلیت هواپیما خاطرنشان کرد: بلیت‌ها مسترد می‌شود و این ۹ درصد هم به خریدار بلیت برگشت داده خواهد شد. البته سوالات و ابهامات زیادی وجود دارد که باید سازمان امور مالیاتی نسبت به رفع آنها اقدام کند. متاسفانه از زمان ابلاغ قانون در ۶ ماه قبل تاکنون، هیچ اقدامی در جهت توجیه و آموزش کسب‌وکارهای مشمول قانون جدید مالیات بر ارزش افزوده از جمله صنعت هانوردی صورت نگرفته است.

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی گفت: قانون ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده شامل پروازهای مسافرانی که وارد کشور می‌شوند نمی‌شود.

ایرلاین‌ها مقصر نیستند

اسعدی سامانی با تاکید بر اینکه ایرلاین‌ها مقصر این افزایش نرخ نیستند و برخی نمایندگانی که همواره نسبت به افزایش نرخ بلیت هواپیما اعتراض می‌کنند با وضع و تصویب این قانون باعث این افزایش نرخ شده‌اند، افزود: نرخ‌نامه جدید را براساس این قانون روی سایت انجمن قرار داده‌ایم و اگر بلیتی خارج از این نرخ‌ها فروخته شود، تخلف محسوب می‌شود و با آن برخورد خواهیم کرد.

البته شرکت‌های هواپیمایی باتوجه به شناور بودن نرخ‌ها می‌توانند بلیت هواپیما را در مسیرهای داخلی عرضه کنند اما باید در نظر داشته باشند که ۹ درصد از این مبلغ بابت مالیات بر ارزش افزوده کسر خواهد شد.

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی ادامه داد: حدود ۱۲ درصد نرخ بلیت هواپیما در مسیرهای داخلی ارتباطی به ایرلاین‌ها ندارد و مربوط به هزینه‌هایی مانند عوارض و مالیات است که به حساب شرکت‌های هواپیمایی واریز نمی‌شود.

سامانی با بیان اینکه موافق اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده در حمل‌ونقل هوایی نیستیم، گفت: ایرلاین‌ها براساس قانون مذکور موظفند مالیات بر ارزش افزوده را از مصرف‌کننده نهایی یعنی مسافر دریافت کرده و به حساب سازمان هواپیمایی کشوری برای پرداخت مالیات بر ارزش افزوده واریز کنند و این مسئله سبب می‌شود قیمت‌ها در این صنعت بالاتر برود و بیش از پیش به ایرلاین‌ها فشار وارد شود.

آنالیز قیمت بلیت پروازهای خارجی

براساس آنالیز قیمتی که وب‌سایت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران برای فروش بلیت رفت و برگشت تهران-وین-تهران ارائه داده، مبلغ پایه بلیت این پرواز (به‌صورت رفت و برگشت) ۲۶ میلیون و ۴۵۴ هزار تومان است.

به این نرخ، ۳ میلیون و ۸۴۹ هزار تومان افزوده می‌شود که شامل ۳۳۲ هزار تومان ترانسپورت مسافر، ۳۲۴ هزار تومانی امنیت پرواز، ۲۴۴ هزار تومان مالیات، ۳۵ هزار تومان عوارض فرودگاهی، ۲ میلیون و ۳۸۱ هزار تومان مالیات بر ارزش افزوده، ۱۱۰ هزار و ۵۰۰ تومان هزینه نظارت بر خدمات ایمنی مسافر و ۵۱۲ هزار و ۵۰۰ تومان هزینه عوارض فرودگاه مقصد افزوده می‌شود.

هزینه نهایی بلیت پرواز رفت و برگشت تهران-وین-تهران با ایران‌ایر، ۳۰ میلیون و ۳۰۳ هزار تومان است.

همچنین به گزارش ایسنا با این حساب به‌عنوان مثال اگر مسافری قصد سفر به کانادا را داشته باشد، باتوجه به اینکه نرخ بلیت تهران-تورنتو ۲۰ تا ۳۵ میلیون تومان براساس ایرلاین‌های مختلف در نوسان است، مسافر باید علاوه بر این نرخ بین ۴۰۰ تا ۸۰۰ هزار تومان عوارض خروج، ۱.۸ تا ۳.۳ میلیون تومان هم مالیات بر ارزش افزوده و در مجموع بین ۲.۲ تا ۴ میلیون تومان مالیات بر ارزش افزوده و عوارض خروج پرداخت کند.

مسافران پروازهای داخلی نیز باتوجه به افزایش ۴ درصدی نرخ بلیت هواپیما، باید این پایه مالیاتی را هنگام خرید بلیت هواپیما پرداخت کنند؛ به‌عنوان نمونه اگر نرخ بلیت پرواز تهران-مشهد بین ۶۰۰ تا ۹۰۰ هزار تومان است، این افزایش ۴ درصدی به معنی افزایش ۲۴ تا ۳۶ هزار تومانی به ارقام فعلی خواهد بود.

قیمت بلیت پرواز تهران-کیش نیز از ۷۰۰ هزار تا یک میلیون و ۳۰۰ هزار تومان است که با اعمال مالیات بر ارزش افزوده، رقم ۲۸ تا ۵۲ هزار تومان به ارقام فعلی افزوده خواهد شد.

نمی‌دانیم باید چه کار کنیم

یک مقام مسئول در سازمان هواپیمایی کشوری نیز روز گذشته در گفت‌وگو با مهر گفت امروز (سه‌شنبه، ۱۴ دی) جلسه‌ای میان مسئولان سازمان هواپیمایی کشوری با سازمان امور مالیاتی درباره مالیات بر ارزش افزوده حمل‌ونقل هوایی بار و مسافر برگزار شد. قرار شد دغدغه‌های خود را به سازمان امور مالیاتی به‌صورت مکتوب اعلام کنیم و آنها هم پاسخ ما را به‌صورت مکتوب ارائه دهند؛ چون ما در بخش حمل‌ونقل هوایی نمی‌دانیم باید چه کار کرد.

این مقام مطلع در صنعت حمل‌ونقل هوایی در بیان مثالی اظهار کرد: یکی از دغدغه‌های ما این است که از بلیتی که فرضا ۱۰ دست چرخیده، باید ۱۰ تا ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده کسر شود یا یک بار این ۹ درصد اخذ شود.

وی تصریح کرد: سازمان امور مالیاتی یک نظر دارد و سازمان هواپیمایی نظری دیگر؛ با این حال هنوز هیچ چیزی نهایی نشده است.

سخن پایانی

این اظهارات در حالی صورت گرفته که همچنان بر سر افزایش نرخ ۴ درصدی بلیت هواپیما چانه‌زنی‌هایی در حال انجام است. برخی تاکید دارند باتوجه به اینکه ایرلاین‌ها نرخ بلیت هواپیما را امسال یک بار افزایش داده‌اند این هزینه جدید، در قالب افزایش نرخ پیشین محاسبه شده و بهای اضافه‌ای از مسافر بابت اعمال مالیات بر ارزش افزوده دریافت نشود؛ البته شواهد نیز حاکی از آن است که ایرلاین‌ها پیش‌دستی کرده و نرخ جدید پروازها را با اعمال ۴ درصد جدید محاسبه و ابلاغ کرده‌اند.

عکس روز

بی‌آبی در روستاهای مرزی

عکس: تسنیم

ویژه تر از خبر

اخذ مالیات از اصل طلا مشمول جریمه شد

از ۱۳ دی مالیات بر ارزش افزوده باید از اجرت و سود طلا اخذ شود؛ در غیر این صورت طلافروش نه‌تنها باید مالیات دریافتی را عودت دهد، بلکه مشمول جریمه ۲ برابر مالیات و عوارض دریافتی نیز می‌شود. این قانون جایگزین همان مالیات بر ارزش افزوده‌ای است که ۱۳ سال در کشور اجرایی شد.

طبق این قانون از این پس ۹ درصد مالیات خرید طلا فقط به سود و اجرت طلا تعلق خواهد گرفت و اصل طلا از این مالیات معاف شده است. در این باره برخی اعلام کردند از این پس در خرید طلا باید دقت کرد تا واحدهای فروش، مالیات ۹ درصدی را روی نرخ اصلی طلا حساب نکنند.

قدرت خرید طلا بالا می‌رود

ابراهیم محمدولی، رئیس اتحادیه سازندگان و فروشندگان طلا و جواهر تهران با بیان اینکه مالیات بر ارزش افزوده از اصل طلا حذف شده، گفت: فعالان صنعت طلا باید در چارچوب قانون حرکت کنند و ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده را از اجرت و سود بگیرند. همچنین فروشنده موظف است طبق فاکتور صادر شده، مالیات را به سازمان امور مالیاتی پرداخت کند. کسی هم که حق‌العملکار است باید از حق‌الزحمه یا حق‌العملکاری این مبلغ را بپردازد.

وی افزود: استنباط ما این است که اگر مالیات بر ارزش افزوده از اصل طلا حذف شود، قدرت خرید مصرف‌کننده افزایش می‌یابد و تعداد خریدها نسبت به گذشته بیشتر می‌شود. امیدواریم قیمت‌ها هم به آرامش و ثباتی برسد و نوسان شدیدی نداشته باشد.

ابلاغیه اتحادیه طلا و جواهر و اتاق اصناف

اتحادیه طلا و جواهر تهران نیز در ابلاغیه‌ای نحوه اجرای این قانون را به واحدهای صنفی طلا اعلام کرد. در این ابلاغیه تاکید شد فروشندگان مصنوعات ساخته شده از طلا، جواهر و پلاتین به‌هیچ عنوان مجاز به دریافت مالیات بر ارزش افزوده از اصل طلا، جواهر و پلاتین نیستند و در صورت رعایت نکردن این قانون نه‌تنها باید مالیات و عوارض دریافتی را عودت دهند، بلکه مشمول جریمه‌ای معادل ۲ برابر مالیات و عوارض دریافتی نیز می‌شوند که غیرقابل بخشودگی است. اتاق اصناف ایران نیز در اطلاعیه‌ای به واحدهای صنفی طلا، جواهر و پلاتین اعلام کرد باتوجه به لازم‌الاجرا شدن قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده از ۱۳ دی، ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده طلا، جواهر و پلاتین از مشتریان دریافت شود.

گسترش صنعت
چهارشنبه
۱۵ دی ۱۴۰۰
۲ جمادی‌الثانی ۱۴۴۲
۵ ژانویه ۲۰۲۲
شماره ۱۹۷۳
پیاپی ۳۲۹۱
www.sanatnewspaper.com

مناقشه ۱۸ درصدی ادامه دارد

خواب خودروهای پارکینگی طولانی می‌شود

حذف ارز ترجیحی بدون سیاست حمایتی، بحران‌زا است

تحلیل روز

نگاه بازوی نظارتی مجلس به لایحه بودجه ۱۴۰۱

بودجه آموزش و پرورش اصلاح شد یا تخریب؟

امیرعباس آذرموند: اعتبارات آموزش و پرورش در لایحه بودجه سال آینده با احتساب اعتبارات ردیف‌های متفرقه با افزایش ۴۸.۱۳ درصدی نسبت به امسال به مبلغ ۱۷۵ هزار میلیارد تومان رسیده است. به دنبال این رشد، سهم اعتبارات آموزش و پرورش از مصارف بودجه عمومی دولت ۱۱.۶۵ درصد است. از مبلغ افزایش یافته ۲۵ هزار میلیارد تومان مربوط به اجرای طرح رتبه‌بندی معلمان و ۱۶ هزار میلیارد تومان مربوط به پاداش پایان خدمت بازنشستگان است. در لایحه پیشنهادی بودجه ۱۴۰۱ با کاهش چشمگیر بودجه برخی از اعتبارات برنامه‌های کیفیت‌بخشی مواجه هستیم. برای مقابل می‌توان به افت ۴۲ درصدی برنامه «توسعه ارتقای تربیت بدنی، ورزش و سلامت دانش‌آموزان» و کاهش ۶۴ درصدی اعتبار «برنامه پرورشی، امور تربیتی، توانمندسازی و غنی‌سازی اوقات فراغت و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان» اشاره کرد. همچنین در لایحه پیشنهادی اعتبارات مربوط به دو برنامه توانبخشی و آموزش حرفه‌ای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه حذف شده است.

به گزارش صنعت و به نقل از مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، آموزش و پرورش را می‌توان مهم‌ترین محور پیشرفت یک کشور و بستر توسعه در جوانب مختلف دانست. از این رو، توجه و پرداخت به آن امری حیاتی برای آینده و ایجاد تحول در کشور است. در پرداخت به این مهم بررسی بودجه‌های سالانه وزارت آموزش و پرورش حائز جایگاهی مهم است زیرا بیانگر رویکردهای حکمرانی و جایگاه تعلیم و تربیت در برنامه‌های کشور است و تاثیرات مثبت و منفی مبتنی‌بر آن در آینده بسیار چشمگیر خواهد بود.

به واقع در بررسی بودجه است که می‌توان سنجید تا چه میزان دولت بنا دارد در سال پیش‌رو به آموزش و پرورش توجه کرده و اسناد بالادستی به‌ویژه سند تحول بنیادین و سیاست‌های کلی ایجاد تحول را نظام آموزش و پرورش اجرایی کند. در لایحه بودجه سال آینده تجمیع بودجه نهادهای تابع در نهاد سیاست‌گذار و حذف اقدامات، فعالیت‌ها، سنجه، مقدار و قیمت تمام‌شده برنامه‌های ذیل نهادها، ابهام و عدم شفافیت ایجاد کرده است. از این رو، فهم و تحلیل بودجه و قیاس دقیق آن با سال گذشته به جهت ارائه پیشنهادهای سازنده نیازمند دقت بیشتر است؛ هرچند در بسیاری از موارد ردیابی اعتبارات درنظر گرفته شده در عمل غیرممکن است.

▣ رشد اندک بودجه آموزش و پرورش

براساس اطلاعات لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ جمع کل اعتبارات وزارت آموزش و پرورش (بدون احتساب اعتبارات متفرقه) ۱۳۱ هزار میلیارد تومان و با احتساب اعتبارات ردیف‌های متفرقه ۱۷۵ هزار میلیارد تومان است. این عدد شامل ۱۱۶ هزار میلیارد تومان بودجه هزینه‌ای، ۵.۷ هزار میلیارد تومان تملک دارایی‌های سرمایه، ۸.۱ هزار میلیارد تومان مصارف اختصاص و ۱.۱ هزار میلیارد تومان اعتبارات مرتبط با تبصره «۱۴» است.

اعتبارات آموزش و پرورش نسبت به قانون بودجه امسال که ۱۱۴ هزار میلیارد تومان بوده، در مجموع ۱۶.۳ هزار میلیارد تومان، معادل ۱۴ درصد رشد داشته است. به‌طور جزئی‌تر اعتبارات هزینه‌ای نسبت به امسال حدود ۹ درصد و به مبلغ ۹.۷ هزار میلیارد تومان و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ۶.۶ هزار میلیارد تومان معادل ۱۲۹ درصد افزایش داشته است.

همان‌طور که جدول اعتبارات دستگاهی نشان می‌دهد دلیل افزایش ۱۲۹ درصدی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیش‌بینی اعتباراتی به میزان ۶.۴ هزار میلیارد تومانی به ستاد آموزش و پرورش است که این میزان ۶ هزار میلیارد تومان آن از محل فروش و اجاره اماکن و فضاهای آموزشی است، در حالی که این مبلغ در سال گذشته ۱۲۹.۵ میلیارد تومان بود.

با احتساب اعتبارات ردیف‌های متفرقه، اعتبارات آموزش و پرورش در لایحه بودجه سال آینده با افزایش ۴۸.۱۳ درصدی نسبت به قانون بودجه امسال به ۱۷۵ هزار میلیارد تومان رسیده است. به دنبال این رشد، سهم اعتبارات آموزش و پرورش از مصارف بودجه عمومی دولت با ۳ درصد افزایش نسبت به امسال به ۱۱.۶۵ درصد ارتقا یافته است؛ البته باید توجه داشت عمده این افزایش به دو ردیف «اجرای طرح رتبه‌بندی معلمان» با اعتبار ۲۵ هزار میلیارد تومان و سهم آموزش و پرورش از ردیف متفرقه «پاداش پایان خدمت بازنشستگان» به مبلغ ۱۶ هزار میلیارد تومان مربوط است.

جمع اعتبارات امور آموزش و پژوهش در لایحه بودجه سال آینده برابر با ۱۹۳ هزار میلیارد تومان است که نسبت به قانون بودجه امسال که این مبلغ ۱۶۵ هزار میلیارد تومان با ۱۷ درصد، معادل ۲۷ هزار میلیارد تومان افزایش داشته است.

بیشترین سهم اعتبارات امور آموزش و پژوهش مربوط به فصل آموزش و پرورش عمومی با ۵۶.۷۱ درصد معادل ۱۰۹ هزار میلیارد تومان و سپس فصل آموزش عالی با ۲۸.۴۵ درصد به مبلغ ۵۵ هزار میلیارد تومان است. همچنین سهم فصل آموزش فنی‌و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی ۸.۷۵ درصد یعنی ۱۶.۹ هزار میلیارد تومان است.

▣ انتقادات به لایحه بودجه ۱۴۰۱

لایحه بودجه پیشنهادی سال ۱۴۰۱ نسبت به قانون بودجه امسال دارای تغییرات اساسی است. در این لایحه اعتبارات نهادهای زیرمجموع به نهاد اصلی سپرده شده و اطلاعات تکمیلی در قالب پیوست آمده است؛ هرچند در اطلاعات تکمیلی نیز چون سال‌های گذشته اطلاعات، جزئیات و مقادیر برنامه‌های نهادها ذکر نشده و صرفا به ذکر کلیات بسنده شده است.

براساس بند «پ» ماده ۷ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، دولت موظف است به نحوی عمل کند که در سال پایانی اجرای قانون برنامه، همه نهادها دارای بودجه مبتنی‌بر عملکرد باشند. بر این اساس، در بودجه سال‌های گذشته بخش آموزش و پرورش، ذیل هر برنامه اقدامات و فعالیت‌هایی تعریف می‌شد و برای هر کدام از فعالیت‌ها یک هدف کمی شامل سنجه عملکرد، مقدار و بهای تمام‌شده قرار می‌گرفت.

برای نمونه، در قانون بودجه امسال ذیل برنامه سوادآموزی مشخص بود که چه تعداد بی‌سواد و هر کدام با چه بهای تمام‌شده‌ای هدف برنامه هستند. اما در لایحه سال آینده متاسفانه هیچ‌کدام از این اهداف کمی وجود ندارند و از این منظر برنامه‌های بودجه مبهم بوده و شفافیت لازم برای رصد و نظارت بر آنها وجود ندارد و از آنجا که اقدامات و فعالیت‌های ذیل هر برنامه مشخص نیست، امکان برخورد سلیقه‌ای در نهادها هم وجود دارد.

اعتبارات آموزش و پرورش در لایحه بودجه ۱۴۰۱ نسبت به قانون امسال افزایشی معادل ۵۶.۹ هزار میلیارد تومان داشته است. اما بررسی‌ها نشان می‌دهد ۲۵ هزار میلیارد تومان، ۴۳.۹ درصد، از این افزایش مربوط به «اجرای طرح رتبه‌بندی معلمان» و ۱۶ هزار میلیارد تومان، ۲۸.۱ درصد آن مربوط به «پاداش پایان خدمت بازنشستگان» است.

با این حساب می‌توان گفت در عمل اعتبارات سال آینده فقط حدود ۱۵.۹ هزار میلیارد تومان افزایش داشته و ۷۲.۰۴ درصد از آنچه افزایش در نظر گرفته شده، سهم رتبه‌بندی معلمان و پاداش پایان خدمت بازنشستگان است که هر دو به حوزه حقوق و دستمزد مربوط می‌شود.

از سوی دیگر، اعتبارات برخی از برنامه‌های مرتبط با کیفیت بخشی به آموزش و پرورش افت چشمگیری داشته است به نوعی که برنامه توسعه ارتقای تربیت بدنی، ورزش و سلامت دانش‌آموزان ۴۲ درصد کاهش داشته است. در قانون بودجه امسال، این بودجه به صورت ردیفی مستقل با دو برنامه «ارتقای سلامت دانش‌آموزان» و «تربیت‌بدنی دانش‌آموزان» به تصویب رسید اما برای آینده این بودجه براساس اطلاعات تکمیلی لایحه بودجه و به صورت تجمیعی در ستاد وزارت آموزش و پرورش با عنوان «برنامه توسعه و ارتقای تربیت بدنی، ورزش و سلامت دانش‌آموزان» و با ۴۲ درصد کاهش در نظر گرفته شده است.

این در حالی است که در سال آینده احتمال حضوری شدن کلاس‌های درس وجود دارد و باید اعتبار بیشتری نسبت به سال گذشته برای آن اختصاص می‌یافت.

سخن پایانی

براساس اعتبارات درنظر گرفته شده برای سازمان آموزش و پرورش استثنایی در لایحه بودجه سال آینده و جدول اطلاعات تکمیلی و مقایسه آن با قانون بودجه جاری مشخص می‌شود که نه‌تنها اعتبارات سازمان آموزش و پرورش استثنایی در سال ۱۴۰۱ با ۶ درصد کاهش از ۳۰۰ میلیارد تومان در قانون بودجه امسال به ۲۸۳.۹ میلیارد تومان رسیده است، بلکه اعتبارات «آموزش دوره متوسطه حرفه‌ای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه» با فعالیت‌های کتب آموزشی و کمک‌آموزشی حرفه‌ای و پیش‌حرفه‌ای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه، استانداردهای مسابقات و جشنواره علمی و مهارتی و استانداردهای کاروزی و «برنامه توانبخشی دانش‌آموزان استثنایی» که با فعالیت‌های استانداردهای طراحی ابزار و وسایل آموزشی و کمک آموزشی و وسایل توانبخشی حذف شده است.

نوبت اول

فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

شرکت توزیع نیروی برق آذربایجانغربی

شرکت توزیع نیروی برق آذربایجانغربی در نظر دارد مناقصات عمومی به شرح جدول ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

توضیح: فقط شرکت‌هایی مجاز به شرکت در مناقصه خواهند بود که دارای تاییدیه صلاحیت از سازمان برنامه و بودجه در رشته نیرو و تاییدیه صلاحیت ایمنی از اداره کار و رفاه اجتماعی باشند.

تاریخ انتشار مناقصه در سامانه: روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۵

آخرین مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصات از سایت: ساعت ۱۹ روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۵

مهلت زمانی ارسال پیشنهاد: ساعت ۱۹ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۵

زمان بازگشایی پاکت‌های الف و ب و ج: روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۶ ساعت و به شرح جدول ذیل خواهد بود.

توضیح: پیشنهاد دهنده مکلف است معادل مبلغ سپرده شرکت در مناقصه، تضمین‌های معتبر (براساس شرایط مندرج در اسناد مناقصه) تهیه و تسلیم نماید و به پیشنهادهای فاقد امضاء، مشروط، مخدوش و پیشنهاداتی که بعد از انقضا مدت مقرر در فراخوان واصل شود مطلقا ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شماره مناقصه	موضوع مناقصه و شماره فراخوان	مبلغ کل تضمین شرکت در مناقصه (به ریال)	نوع اعتبار
۱۴۰۰-۲۶۱	انجام عملیات سرویس و تعمیرات روتین و موردی شبکه‌های توزیع برق در حوزه مدیریت‌های توزیع برق چایپاره- چالدران، به صورت دستمزدی و تهیه بخشی از مصالح براساس فهرست‌بهار بهره‌برداری ۱۴۰۰/۲ شرکت توزیع نیروی برق استان آذربایجانغربی (شماره فراخوان ۲۰۰۰۰۰۹۰۰۳۰۰۰۲۱۲)	۱،۰۷۰،۰۰۰،۰۰۰	صنایع داخلی

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۱۰/۱۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۱۰/۱۸

روابط عمومی شرکت توزیع نیروی برق آذربایجانغربی

آگهی مفقودی

سند کمپانی پژو ۲۰۶ نقره ای به شماره پلاک ۴۳ ص ۶۵۳ ایران ۳۱ به شماره موتور ۱۰FSS۱۴۹۸۹۳۸۱ و شماره شاسی ۱۹۸۰۵۵۴۱ مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

خرم‌آباد

آگهی مفقودی

سند کمپانی و برگ سبز سواری پژو ۲۰۶ به شماره پلاک ۹۵ د ۴۴۷ ایران ۳۱ و به شماره موتور ۱۴۱۹۰۰۵۸۸۶۸ و شماره شاسی NAAP۳۱EG۵CJ۲۰۱۳۸۲ مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

خرم‌آباد

فرهیختگان و مدیران همچنان فرهنگ روزنامه‌خوانی را در کنار رصد سایت‌ها و پایگاه‌های خبری حفظ کرده‌اند

جای شما در روزنامه‌های صنعت، معدن، تجارت، صنعت، روزگار معدن، تجارت، روزگار اقتصاد، روزگار خودرو در وب‌سایت صنعت، معدن، تجارت و در پایگاه خبری گستر خالی است

ارتباطات با استمرار زنده می‌ماند

سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸

www.smtnews.ir www.gostaresh.news

یادداشت

کمبود نقدینگی پاشنه آشیل صنعت

امید رضایی
فعال صنعت خودرو

خودروساز برای تامین نقدینگی یک مشکل مهم دارد و عنوان می‌کند تعیین قیمت محصولاتش به‌صرفه نیست و در نتیجه نمی‌تواند پاسخگوی زنجیره تامین خود باشد. از این‌رو شاهد مطالبات معوقه با رقم‌های بالا در این صنعت هستیم.

در چنین چرخه همه متضرر هستند و این‌گونه می‌شود که قطعه‌ساز هم در کنار خودروساز دچار مشکل کمبود نقدینگی است. هر چه جلوتر برویم با وضعیت نقدینگی که صنعت خودرو کشور دارد، وضعیت سخت‌تر و بدتر می‌شود.

تمام خریدهای فعلی صنعتگران نقدی است علاوه‌بر اینکه قیمت‌ها لحظه‌ای تعیین می‌شود. در این شرایط تامین‌کنندگان مواد اولیه مبادرت به فروش اعتباری نمی‌کنند علاوه‌بر اینکه قیمتی که داده می‌شود، مدت زمان زیادی اعتبار نخواهد داشت؛ بنابراین مسئله نقدینگی باید هرچه زودتر در صنعت خودرو تعیین‌تکلیف شود.

نکته قابل تامل این است که چگونه می‌توان نقدی خرید داشت اما مدت‌دار فروخت که در زمان مقرر هم پول پرداخت نمی‌شود، در چنین شرایطی، صنعتگر چگونه باید مدیریت کند و ادامه فعالیت داشته باشد.

در سال‌های گذشته دولت عددی برای کمک به نقدینگی صنعت خودرو در پایان سال پرداخت می‌کرد اما مدتی است دیگر تسهیلاتی تخصیص پیدا نمی‌کند.

این روزها تمام اخبار روی کیفیت و قیمت می‌چرخد. سال‌هاست زمان و انرژی از نهادهای گوناگون گرفته می‌شود اما مسئله قیمت و در ادامه مشکلات نقدینگی صنعتگران این حوزه همچنان لاینحل باقیمانده است. در نهایت تصمیم گرفته می‌شود کمک غیرنقدی که قیمت خودرو افزایش پیدا نکند.

خودروساز بارها اعلام کرده فروش محصولاتش پاسخگوی هزینه‌های خودش هم نیست و خودرو را با زیان می‌فروشد. به‌هر حال، تمام اعداد در حساب خودروساز موجود است. حال یا باید کسی این ادعا را رد کند یا تایید. تا زمان فعلی هیچ کارشناسی تولید براساس زیان و مشکلات نقدینگی صنعت خودرو را رد نکرده است. مشکلات نقدینگی با تصمیم‌های مقطعی، وام و... حل‌وفصل نمی‌شود، بلکه به زیان‌های موجود دامن می‌زنیم. پرسش اساسی این است که چرا قیمت خودرو برای همیشه تعیین‌تکلیف نمی‌شود؟ چند سالی است در این‌باره جلسه گذاشته می‌شود و نهادها و کارشناسان گوناگون درباره رفع مشکل اظهارنظر می‌کنند اما اینکه چرا موضوع تعیین‌تکلیف نمی‌شود، جای بسی تامل دارد.

داعیه افزایش، ارتقا، خودکفایی، تنوع پلتفرم مشترک و... داریم اما با وضعیت فعلی کار بسیار سختی است که تولید را حفظ کنیم. واقعیت این است که قطعه‌ساز از مشتری طلبکار است که روزبه‌روز در حال زیان است.

نوسانات نرخ ارز هم مسئله بعدی است. موضوع تحریم هم مطرح می‌شود. اگر برجام به ثمر برسد و تجدید شود یک تاثیر دارد و نتیجه مثبت نگرفتن نیز پیامد دیگری به‌دنبال خواهد داشت. همچنین فراموش نکنیم اگر طرف‌های ما به برجام برگردند باید ببینیم مسائل چقدر به نفع صنعت خودرو و قطعه‌ساز خواهد بود. البته این موضوع فقط مربوط به صنعت خودرو نیست و برای کل صنایع مطرح است.

گاهی به مباحث آنقدر جزیی نگاه می‌شود که موضوع‌های کلان فراموش می‌شوند. این روزها با موضوع برجام مسئله واردات مطرح می‌شود که جزء کوچکی از مسائل کلان به‌شمار می‌رود. اگر برجام محقق شود رقابت بیشتر می‌شود. در این شرایط، شرکت‌های خارجی در ماراتن رسیدن به ایران خواهند بود و کار به این راحتی نیست.

در چنین شرایط سختی، افزایش روزانه قیمت نهاده‌های تولید را هم باید اضافه کرد که فشار مضاعفی به مسائل مالی شرکت‌های تولیدکننده وارد کرده است. اینکه هنوز چراغ خودروسازی روشن است و تولید دارد کار ساده‌ای نیست.

پذیرفتنی نیست که چرا پس از این همه سال، موضوع نقدینگی یک‌بار برای همیشه حل نمی‌شود. باید با راهکارهای منطقی مسئله نقدینگی و قیمت را در صنعت خودرو حل‌وفصل کنیم. برای کمبود نقدینگی در واحدهای صنعتی، برنامه‌هایی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در حال تدوین و اجراست. حال باید دید این برنامه‌ها مشکلات را بالاخره رفع خواهند کرد.

خودروسازان بازار را مهندسی می‌کنند

عضو هیات‌رئیسه مجلس شورای اسلامی با اشاره به اثر افزایش نرخ خودرو در کارخانه بر بهای خودرو در بازار، گفت: در حال‌حاضر رقابتی در بازار خودرو وجود ندارد و خودروسازان داخلی متولی بازار شده و آن را مدیریت و مهندسی می‌کنند. محمد رشیدی در گفت‌وگو با خانه ملت با اشاره به اثر افزایش نرخ خودرو در کارخانه بر بهای خودرو در بازار، گفت: از آنجا که میزان عرضه خودرو به بازار از تقاضا کمتر است، به همان میزان که نرخ کارخانه‌ای این محصول افزایش یابد، محصول در بازار گران‌تر می‌شود، همان اتفاقی که با گرانی چند هفته گذشته خودرو در کارخانه و اثرگذاری آن بر بهای این محصول در بازار رخ داد.وی افزود: در حال‌حاضر رقابتی در بازار خودرو وجود ندارد و مردم از این روند متضرر می‌شوند. هرچند باید از تولید داخل با تمام وجود حمایت کرد اما باید به حقوق مصرف‌کننده نیز توجه کنیم، به‌گونه‌ای که تولیدکنندگان در فضای رقابتی بتوانند با تولید محصولات باکیفیت به فعالیت خود ادامه دهند. او با اشاره به ضرورت حذف انحصار در بازار خودرو، ادامه داد: با ایجاد فضای رقابتی از یک‌سو مردم از کیفیت خودرو بهره‌مند می‌شوند و از سوی دیگر، عرضه به بازار افزایش می‌یابد؛ بنابراین قیمت‌ها منطقی و کاهشی می‌شود.

رشیدی با بیان اینکه کیفیت خودروهای تولید شده در سال‌های گذشته از خودروهای تولیدی کنونی بهتر است، تصریح کرد: مصوبه خودرویی مجلس نیز بر واردات مدیریت‌شده خودرو تاکید داشت تا زمینه رقابت و افزایش کیفیت و کمیت خودروها افزایش یابد.

سود تسهیلات تولید چقدر است؟

مناقشه ۱۸ درصدی ادامه دارد

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

بیش از یک دهه است که شعارهای سال در حوزه اقتصاد تعیین می‌شود. در این بخش هم مرکز توجه، صنعت و حمایت از تولید داخلی است. کارشناسان و تولیدکنندگان عنوان می‌کنند بیش از تحریم‌های خارجی، این محدودیت‌های داخلی است که بلای جان تولید شده است. در این راستا، بخش اعظم مشکلات مالی بوده و مربوط به بانک‌ها، اداره دارایی و تامین اجتماعی است. در حال‌حاضر بیشترین چالش تولید با بانک‌ها بوده و سود تسهیلات، جریمه دیرکرد، سود مرکب و... گلایه صنعتگران را به‌دنبال داشته است. در دولت سیزدهم، تمام برنامه‌های حمایتی از دولت‌های قبل دوباره مطرح‌شده و مسئولان به‌دنبال رفع موانع موجود هستند.

عکس: صمت

در ادامه اصلاحاتی که در حوزه نظام بانکداری کشور در حال انجام است برای اینکه موانع تولید رفع شود، باید نرخ بهره تسهیلات تولید و تجارت دو عدد مجزا باشد

در ادامه چالش‌های تولید با نظام بانکداری، موضوع نرخ سود تسهیلات مطرح‌شده است.

تاکید وزیر اقتصاد مبنی بر سود ۱۸ درصدی و اینکه بانک‌های دولتی حق ندارند بیش از این عدد به سپرده‌ها سود بپردازند، در نهایت هم همین عدد باید برای نرخ بهره تسهیلات لحاظ شود.

حتی در این دستورالعمل آمده بانک‌هایی که تا امروز سود بیشتری به سپرده‌ها پرداخت کرده‌اند باید برگشت شود و از سوی دیگر، افرادی که نرخ بیشتر از ۱۸ درصد بابت تسهیلات پرداخته‌اند، می‌توانند این هزینه اضافه را دریافت کنند؛ اینکه این موضوع چقدر عملیاتی است اما واگرهای بسیاری به‌دنبال دارد. به‌هر روی مسئله این است آیا از این به بعد بانک‌ها تمکین کرده و برای جذب سپرده بیشتر، سودهای متفاوت برای سپرده‌ها تعیین نخواهند کرد؟

در ادامه آیا به‌ازای پرداخت تسهیلات با نگه‌داشتن بخشی از پول، سود این تسهیلات را به ۳۰ تا ۳۵ درصد نخواهند رساند؟

علاوه‌بر اینکه کارشناسان حوزه مالی صنعت معتقدند این عدد حتی باید به زیر ۱۵ درصد برسد و بانک‌ها با تعیین سود ۱۸ درصد در واقع در حال درآمدزایی بیشتر برای خود هستند.

چرا سود ۱۸ درصد شد؟

محمود نجفی‌سهی از فعالان صنعت درباره برنامه وزیر اقتصاد در حوزه سود سپرده و تسهیلات و اینکه نباید این عدد بیش از ۱۸ درصد باشد به صمت گفت: بانک مرکزی دو اشتباه بزرگ داشت؛ نرخ سپرده‌ها مصوبه شورای پول و اعتبار که ارجح‌ترین قانون‌گذار در این حوزه است، حدود ۱۵ درصد تعیین کرده بود.

وی افزود: براساس نظر کارشناسان مالی حتی این سود باید زیر ۱۵ درصد باشد. بانک مرکزی اشتباهی که مرتکب شد، اجازه داد اوراق مشارکت سپرده با سود ۱۸درصد چاپ شود. به‌طورقطع، اگر سود سپرده ۱۵ درصد پولی را جذب نکند، سود ۱۸ درصد هم نمی‌تواند کمکی به افزایش سپرده‌ها کند.

او ادامه داد: نرخ تورم در کشور بسیار بالا بوده و در نتیجه افراد ترجیح می‌دهند ریال خود را تبدیل به کالاهای سرمایه‌ای کنند. در حال‌حاضر با سود ۱۸ درصد بانکی باز هم مردم پول خود را در بازارهایی مانند ارز، طلا، خودرو و... سرمایه‌گذاری می‌کنند.

تخلف از قانون

این عضو ستاد تسهیل و رفع موانع تولید درباره اشتباه دوم بانک مرکزی اضافه کرد: در یکی از نشست‌های این ستاد، کارشناس بانک مرکزی عنوان کرد برخی بانک‌ها به‌ویژه خصوصی‌ها، از سقفی که اجازه پرداخت تسهیلات داشتند، تجاوز کردند.

نجفی‌سهی در تشریح این موضوع گفت: بانک‌ها سپرده‌های گوناگون بلندمدت، میان‌مدت، کوتاه‌مدت و سپرده‌های جاری دارند.

هر یک از این سپرده‌ها هم درصد سود متفاوت داشته یا بدون سود هستند؛ بنابراین معادل جمع این درصدها، بانک مجاز به پرداخت تسهیلات است. به‌عنوان مثال، اگر بانکی ۱۰ میلیارد تومان سپرده داشته باشد، زیر این عدد باید تسهیلات بپردازد. در این راستا برخی از بانک‌های خصوصی خلاف قانون رفتار کرده و تسهیلات بیشتری پرداخت کردند.

وی تصریح کرد: در نتیجه این عملکرد صورت‌های مالی این بانک‌ها دچار مشکل شد. بانک مرکزی برای اینکه مشکل را حل کند به این بانک‌ها اجازه داد سپرده‌هایی با ۲۰ درصد قبول کنند. این سود بالا به‌طورقطع از دارایی بانک کم نمی‌کند بلکه دریافت‌کننده تسهیلات که بیشتر در بخش تولید و صنعت است باید نرخ بهره بیشتری بپردازد.

شفاف‌سازی مالی

این کارشناس حوزه امور مالی صنعت در ادامه سخنان خود با بیان اینکه در یکی از پروژه‌ها با یکی از کارشناسان امور بانکی همکاری داشته، گفت: این کار در دولت نهم و دهم انجام شد که تاکید می‌شد سود سپرده‌ها باید زیر ۱۰ درصد باشد. صورت‌های مالی یکی از بانک‌های دولتی استخراج شد. تمام ارقام هم به نفع بانک گرد شد. به‌عنوان مثال، استاندارد جهانی این است که بین ۱.۵ تا ۲ درصد به نرخ تمام‌شده تمام سپرده‌ها با سود آنها اضافه شود و آن را به‌عنوان کارمزد محاسبه می‌کنند. اما در این پروژه ما این رقم را ۳ درصد لحاظ کردیم. نرخ تمام‌شده پول‌های سپرده در این بانک ۶.۹ درصد شد و با ۳ درصدی که به‌عنوان کارمزد و درآمد بانک در نظر گرفته شد، عدد به ۹.۹ درصد رسید. در نتیجه مبلغی که بانک باید بابت تسهیلات به‌عنوان سود دریافت می‌کرد زیر ۱۰ درصد بود. این فعال صنعت ادامه داد: فراموش نکنیم تمام سپرده‌ها دارای سود نبوده و سودها هم متفاوت است.

او خاطرنشان کرد: برای شفاف‌سازی در حوزه تعیین سود سپرده و در ادامه سود تسهیلات باید تمام بانک‌ها موظف باشند به‌طور ماهانه گزارش آماری از موجودی سپرده‌های خود ارائه دهند. چند درصد پول‌ها دارای سپرده با سود بوده و هر یک دارای چند درصد سود هستند. همچنین چند درصد پول‌ها بدون سود نزد بانک‌هاست. یا اگر سود سپرده ۲۰ درصد داشته‌اند، چرا و براساس چه مجوزی مبادرت به این کار کرده‌اند؟

نجفی‌سهی با بیان اینکه پول‌های زیادی در اختیار بانک‌هاست که بابت آن بهره نمی‌پردازند، گفت: بخشی از پول‌های نزد بانک‌ها مربوط به پرداخت قبض‌هایی مانند آب، برق، گاز و تلفن است که بابت این پول‌ها سودی پرداخت نمی‌شود. یا برخی شرکت‌ها و اداره‌ها، حقوق کارکنان خود را از طریق بانک مثلا ملی انجام می‌دهند که به‌طورقطع، فرد تمام حقوق دریافتی خود را روز اول خرج نمی‌کند (پول‌هایی که بانک دریافت می‌کند تا به حساب‌های مربوط واریز شود). این پول ممکن است روزهای پایانی ماه تمام شود یا حتی بخشی از آن باقی بماند و فرد برای شرایط اضطراری و برای اتفاق‌های غیرقابل پیش‌بینی در کارت خود ذخیره کند.

او اظهارکرد: بخشی از پول‌های نزد بانک هم مربوط به کارمزدهایی است که بانک‌ها بابت جابه‌جایی پول از صاحبان حساب دریافت می‌کنند. پس درباره میزان سپرده‌های دارای سود نزد بانک‌ها باید شفاف‌سازی و ماهانه آمارها به بانک مرکزی اعلام شود. در این راستا به نظر می‌رسد بانک‌ها با چراغ سبز بانک مرکزی و بانک مرکزی هم با چراغ سبز دولت در حال سر بریدن تولید با سود تسهیلاتی است که می‌گیرند.

کم کردن حجم سپرده‌های تضمینی

نجفی‌سهی با تاکید بر اینکه سود تسهیلات باید زیر ۱۵ درصد باشد، ادامه داد: بانک مرکزی، شورای پول و اعتبار و وزیر اقتصاد باید بانک‌ها را موظف کنند پایان هر ماه فهرست سپرده‌ها و وجوهی که در اختیار دارند را اعلام کنند.

به این ترتیب، بانک مرکزی می‌تواند درصد سودها را دقیق‌تر اعلام کند. علاوه‌بر این، شفاف‌سازی می‌شود که بانک‌ها در مقابل چند درصد سپرده‌ها مجاز به پرداخت تسهیلات هستند.

این عضو ستاد تسهیل و رفع موانع تولید افزود: بانک‌ها بخشی از سپرده‌ها را به‌عنوان تضمین نزد بانک مرکزی می‌گذارند. جا دارد این عدد یعنی میزان پولی که به‌عنوان تضمین بانک‌ها ملزم هستند، نزد بانک مرکزی بگذارند کمتر شود تا تسهیلات بیشتری به بخش تولید اختصاص یابد.

> محمود نجفی‌سهی: برای شفاف‌سازی تعیین سود سپرده‌ها و در ادامه سود تسهیلات باید تمام بانک‌ها آماری از موجودی سپرده‌های خود ارائه دهند

ابهامی که بانک‌ها باید آن را رفع کنند

در ادامه بهرام شهریاری یکی از کارشناسان حوزه صنعت، درباره سود تسهیلات ۱۸ درصدی و اجرایی شدن آن به صمت گفت: تا امروز بانک‌ها به هر ترتیبی این رقم ۱۸ درصد نرخ بهره تسهیلات را با روش‌های گوناگون به ۳۰ تا ۳۵ درصد رسانده بودند. اینجا بانک‌ها باید اعلام کنند که آیا این الزام را می‌پذیرند و در واقع قول می‌دهند سود بیش از این، بابت تسهیلات دریافت نکنند.

وی افزود: بارها تکرارشده که بانک بخشی از تسهیلات را به‌عنوان ضمانت نزد و در قالب سپرده نگه داشته ضمن اینکه در ادامه به این تسهیلات کارمزد تعلق می‌گیرد و جریمه دیرکرد و... را هم داریم؛ بنابراین سود تسهیلات بیش از عددی می‌شود که روی کاغذ آمده است.

او ادامه داد: همچنین وثایقی که تولیدکننده نزد بانک می‌گذارد، کارشناسان بانک زیرقیمت لحاظ می‌کنند و در نتیجه صنعتگر باید وثایق بیشتری داشته باشد تا بتواند تسهیلات را دریافت کند.

در رسیدگی به مشکلات بخش تولید و سیستم بانکی باید به تمام این موضوعات توجه شود.

سود تسهیلات با تولید تناسب دارد؟

این کارشناس حوزه تولید یادآور شد: نکته مهم دیگر در حوزه نرخ بهره تسهیلات این است که مسئولان دولتی که این نرخ را تعیین کرده‌اند آیا برآوردی از آن داشته‌اند. در حال‌حاضر صنعت و تولید این میزان سود را دارد تا ۱۸ درصد بهره بپردازد.

شهریاری با بیان اینکه چالش اصلی در این بخش است، اظهارکرد: در شرایط تحریم و شیوع ویروس کرونا که مشکلی جهانی است تولید چند درصد سود دارد؟

به‌عنوان مثال، براساس آماری که مربوط به پیش از تحریم است، خودروساز به‌ازای هر پراید ۴ میلیون تومان بهره بانکی می‌پرداخت. آن زمان نرخ این خودرو بین ۲۰ تا ۲۳ میلیون تومان بود.

وی افزود: همین مبلغ را هم قطعه‌سازان بابت تسهیلات دریافتی به بانک می‌پرداختند؛ در نتیجه برای یک پراید حدود ۸ میلیون تومان نرخ بهره بانکی پرداخت می‌شد. به‌طورقطع این عدد امروز خیلی بیشتر شده است.

نرخ بهره تسهیلات تولید و تجارت جدا باشد

این فعال صنعت با بیان اینکه سود تولید بسیار پایین‌تر از ۱۸ درصد است، تصریح کرد: در گذشته هدررفت سرمایه‌ها در حوزه تسهیلات زیاد بود، زیرا بدون استعلام، تسهیلات به‌نام تولید پرداخت اما در جای دیگر هزینه می‌شد؛ علاوه‌بر این براساس آمار بانک مرکزی، درصد تسهیلاتی که به بخش تجارت تعلق گرفته، بسیار بیشتر از بخش تولید بوده، چون زودبازده است.

این کارشناس حوزه تولید گفت: این نکات ریز در پرداخت تسهیلات دیده نمی‌شود که تولید به نسبت بخش بازرگانی و خدمات دیربازده‌تر است. در واقع باید چند سال از تولید و فعالیت‌های صنعتی بگذرد تا واحد صنعتی به سوددهی برسد؛ از این‌رو اختصاص تسهیلات به دو بخش تجارت و خدمات بیشتر بوده در حالی که بخش زیادی از اشتغال در حوزه تولید انجام شده است. در نتیجه تاثیری که تولید در اقتصاد کشور دارد، تجارت نخواهد داشت.

شهریاری در ادامه با بیان اینکه رشد تولید ناخالص داخلی با تولید محقق می‌شود، گفت: در ادامه اصلاحاتی که در حوزه نظام بانکداری کشور در حال انجام است برای اینکه موانع تولید رفع شود باید نرخ بهره تسهیلات تولید و تجارت دو عدد مجزا باشد.

> بهرام شهریاری: آیا تولید ۱۸ درصد سود دارد که این میزان بهره به بانک بپردازد؟

سخن پایانی

بنابر این گزارش کارشناسان حوزه صنعت و تولید معتقدند در این مدت، بانک مرکزی با بانک‌های‌عامل پرداخت‌کننده تسهیلات مماشات کرده و اجازه داده سود سپرده بیشتری بپردازند و در نتیجه بهره تسهیلات بالاتری دریافت کنند. به‌گفته تولیدکنندگان، بانک‌ها با دور زدن قانون، عدد بهره تسهیلات را به مبلغی که موردنظر خودشان است رسانده‌اند. حال اینکه طرح پرداخت و دریافت ۱۸ درصد سود سپرده و تسهیلات چقدر عملیاتی می‌شود، بستگی به نظر بانک مرکزی و بانک‌های‌عامل دارد.

کارشناسان امور مالی در بخش صنعت معتقدند حتی این سود باید پایین‌تر از ۱۸ درصد باشد. آنالیز مبلغ سپرده‌ها و درآمد بانک‌ها از محل آن نشان می‌دهد این مبلغ باید زیر ۱۵ درصد تعیین شود؛ علاوه‌بر این، صنعتگر با بیان اینکه تولید دیربازده است، تاکید دارد نرخ سود تسهیلات برای تولید و تجارت باید دو عدد مجزا باشد، زیرا بخش تجارت و خدمات در مدت کوتاهی به سوددهی می‌رسند.

تامین نیاز مشتریان اولویت اصلی «فولاد»

آرامش قبل از توفان

فرار پول از بانک به بازارهای موازی

چالش‌های صنعت فولاد و آسیب‌شناسی اقدامات دولت

سیاست‌های دولت نتیجه‌بخش نبود

مرضیه احقاقی: صنعت فولاد در رده صنایع استراتژیک کشور قرار دارد. در طول سال‌های گذشته سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی برای توسعه این صنعت در کشور انجام شده است. با این وجود انتقادات بسیاری در زمینه عملکرد این زنجیره مطرح است؛ به‌ویژه آنکه در طول سال‌های اخیر شاهد شدت گرفتن التهاب در بازار خرید و فروش محصولات این زنجیره بوده‌ایم. در چنین شرایطی دولت به مسئله تنظیم بازار ورود کرد؛ هرچند بسیاری از فعالان این صنف، مداخلات دولت را عامل اصلی چالش‌های حاکم بر این زنجیره می‌دانستند. از سال گذشته نمایندگان مجلس شورای اسلامی نیز به این مسئله ورود و تلاش کردند با تصویب قانون چارچوبی دقیق برای کنترل عملکرد زنجیره فولاد تعریف کنند. بیش از یک سال از مطرح شدن طرحی با عنوان توسعه، تولید و نظارت بر زنجیره فولاد ازسوی بهارستان‌نشینان می‌گذرد. در همین زمان فرصتی برای بررسی این طرح و شناسایی نقاط ضعف آن از سوی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی پدید آمده و در نهایت این مرکز موافقت خود با کلیات این طرح را اعلام کرده است. گرچه برخی رویکردهای این طرح مطلوب ارزیابی نمی‌شود که از مهم‌ترین آنها باید به الزام به عرضه محصولات همه تولیدکنندگان در بورس کالا اشاره کرد.

عکس: آیدا فریدی

برای دستیابی به اهداف چشم‌انداز ۱۴۰۴ در زنجیره فولاد لازم است ۲.۵ میلیارد یورو سرمایه‌گذاری برای تکمیل زنجیره انجام شود

براساس گزارشی از صمت توسعه صنعت فولاد در دنیا یکی از شاخص‌های مهم صنعتی بودن کشورهاست. در حال حاضر ایران در جایگاه دهمین تولیدکننده بزرگ فولاد دنیا قرار دارد. میزان تولید فولاد کشور در سال ۱۳۹۹ بیش از ۳۰ میلیون تن برآورد شده است. دسترسی به منابع عظیم گازی در ایران کشور ما را به بزرگ‌ترین تولیدکننده آهن اسفنجی بر پایه گاز در دنیا تبدیل کرده و براساس چشم‌انداز ۱۴۰۴ جمهوری اسلامی ایران، ظرفیت تولید فولاد کشور در این سال باید به ۵۵ میلیون تن برسد.

زنجیره فولاد ایران با چالش‌های متعددی روبه‌رو است. از جمله چالش‌های ساختاری این زنجیره می‌توان به نبود توازن در زنجیره، ابهام در تحقق برنامه‌های توسعه صنعت فولاد، عقب‌ماندگی در زمینه اکتشافات معدنی و چالش تامین مواد اولیه، فراهم نبودن زیرساخت‌ها (تامین آب، بنادر، راه‌آهن و...)، ساختار معیوب تعیین نرخ حامل‌های انرژی، سیاست‌های نادرست تنظیم بازار، بهره‌وری پایین، بی‌توجهی به ارتقای فناوری و فقدان سامانه‌های آماری و اطلاعاتی جامع در زنجیره فولاد اشاره کرد.

نقاط قوت و ضعف

باتوجه به کمبودهای حاکم بر زنجیره فولاد کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی اقدام به اصلاح طرح «توسعه، تولید و نظارت بر زنجیره فولاد» کرده است. از جمله نقاط قوت این طرح می‌توان به این نکته اشاره کرد که در طرح حاضر به کلیه حلقه‌های زنجیره ارزش فولاد توجه و برای حمایت و توسعه صادرات محصولات زنجیره فولاد پیشنهادهایی ارائه شده که اجرای صحیح آنها می‌تواند علاوه بر تامین نیاز داخل کشور، موجب صادرات پایدار محصولات زنجیره فولاد شود.

از جمله ایرادهای این طرح می‌توان به الزام کلیه تولیدکنندگان زنجیره فولاد به عرضه محصولات‌شان در بورس کالا اشاره کرد. باتوجه به واقعیات موجود، عرضه محصولات زنجیره فولاد توسط کلیه تولیدکنندگان این حوزه به‌ویژه تولیدکنندگان کوچک و متوسط و برخی واحدهایی که دارای قراردادهای بلندمدت تامین مواد اولیه هستند، امکان‌پذیر نخواهد بود و بازار زنجیره فولاد کشور با چالش روبه‌رو خواهد شد. متاسفانه باید تاکید کرد باوجود تکیه مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی بر نقاط ضعف عرضه ۱۰۰ درصدی محصولات زنجیره فولاد در بورس کالا، وزارت صنعت، معدن و تجارت چندی است با اجرای طرح جدید تنظیم بازار به‌دنبال همین اقدام است. با این وجود مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارش خود، نسبت به تبعات این سیاست هشدار داده است.

کمبودهای ساختاری

فعالیت در زنجیره فولاد ایران با چالش‌های متعددی روبه‌رو است؛ برای مثال براساس ظرفیت‌های ایجاد شده در کشور و همچنین طرح‌های قابل تحقق در سال ۱۴۰۴، زنجیره فولاد کشور با چالش تامین سنگ آهن، کنسانتره، گندله و آهن اسفنجی روبه‌رو خواهد شد. میزان کسری سنگ‌آهن موردنیاز زنجیره نسبت به سایر حلقه‌ها نگران‌کننده‌تر است. همچنین برای دستیابی به اهداف چشم‌انداز ۱۴۰۴ در زنجیره فولاد لازم است ۲.۵ میلیارد یورو سرمایه‌گذاری برای تکمیل زنجیره و ۵.۹ میلیارد یورو سرمایه‌گذاری برای تکمیل زیرساخت‌های موردنیاز اعم از معادن، انرژی، حمل‌ونقل، بنادر و... انجام شود.

یکی دیگر از چالش‌های زنجیره فولاد، تنظیم بازار فولاد کشور است. باتوجه به شرایط تحریم و نوسانات نرخ ارز در سال‌های اخیر، دولت مداخلات گسترده‌ای برای تنظیم بازار فولاد کشور انجام داده که این مداخلات به‌طور عمده از طریق ستاد تنظیم بازار و صدور بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مختلف بوده است.

البته مجموعه سیاست‌های تنظیم بازار دولت منفعتی به مصرف‌کنندگان نهایی کالاها یعنی مردم نرسانده و زمینه ایجاد رانت، فساد و رونق واسطه‌گری را در بازار فراهم کرده است. در همین حال سیاست‌های مداخله قیمتی دولت در بازار محصولات زنجیره فولاد زمینه شکاف قابل‌توجهی را میان قیمت‌های داخلی و جهانی ایجاد کرده است. این مسئله به همراه کاهش ارزش ریال باعث شده جذابیت صادرات افزایش یابد. رشد صادرات محصولات مختلف زنجیره فولاد به همراه کاهش عرضه داخلی، دولت را به سمت کنترل صادرات و وضع عوارض صادراتی برای مواد معدنی و فلزی سوق داده است؛ به‌طوری که اقداماتی خلاف قوانین و مقررات جاری کشور با هدف کنترل قیمت‌ها و حفظ توازن زنجیره انجام می‌شود که در نهایت نتایج مطلوبی را هم به‌دنبال ندارد.

این مقررات عبارتند از قیمت‌گذاری محصولات مختلف زنجیره ارزش فولاد برای عرضه در بورس کالا، الزام تولیدکنندگان عمدتا بزرگ به عرضه ماهانه شمش و محصولات فولادی در بورس کالا به میزان مشخص، ایجاد محدودیت‌های مختلف برای صادرات واحدهایی که سهم تعیین شده توسط دولت را در بورس کالا عرضه نکرده‌اند، ابطال معاملات بورس کالا، ممنوعیت صادرات توسط بازرگانان و انجام صادرات صرفاً توسط تولیدکنندگان و وضع عوارض صادراتی ۲۵ درصدی برای سنگ آهن، کنسانتره و گندله.

تعدد بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های صادره ازسوی ستاد تنظیم بازار موجب ایجاد بروکراسی پیچیده و ابهام‌های متعدد در تنظیم بازار زنجیره فولاد و تصمیمات خلق‌الساعه و غیرکارشناسی می‌شود.

این موارد آینده صنعت فولاد را با مخاطراتی روبه‌رو کرده است. براساس آمار و اطلاعات ارائه شده ازسوی شرکت بورس کالا و گمرک جمهوری اسلامی ایران، بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های صادره نه‌تنها موجب عرضه کالا در بازار داخلی و تامین پایدار نیاز زنجیره نشده، بلکه در برهه‌هایی نرخ فولاد و محصولات فولادی به بیش از ۱۲۰ درصد قیمت‌های جهانی نیز رسیده است؛ بنابراین تجدیدنظر در مقررات یادشده ضروری به‌نظر می‌رسد.

سخن پایانی

زنجیره فولاد یکی از مهم‌ترین زنجیره‌های ارزش در صنعت کشور قلمداد می‌شود و جایگاه ایران در تولید فولاد در حوزه بین‌المللی نیز حائز اهمیت است. در سال‌های گذشته سیاست‌گذاری‌های نادرست، مشکلات قابل‌توجهی را برای این صنعت ایجاد کرده است. از جمله این چالش‌ها می‌توان به نبود توازن در توسعه بخش‌های مختلف زنجیره ارزش، ابهام در تحقق برنامه‌های توسعه صنعت فولاد، ساختار معیوب تعیین نرخ حامل‌های انرژی، فقدان سامانه‌های آماری و اطلاعاتی جامع و مهم‌تر از همه تنظیم نبودن بازار فولاد در کشور اشاره کرد. حال نمایندگان مجلس شورای اسلامی به‌دنبال آن هستند که با تصویب طرحی، این چالش‌ها را برطرف کنند؛ هرچند ایراداتی نیز به این طرح وارد است و باید با نظرات کارشناسی در مسیر رفع نقاط ضعف گام برداشت.

آمادگی کامل ایساکو برای ارائه خدمات پس از فروش به محصولات جدید ایران‌خودرو

بهبود ۲۱ درصدی دسترسی به لوازم یدکی

شرکت ایساکو، همگام با مراحل طراحی، تولید و تجاری‌سازی خودروهای جدید گروه صنعتی ایران‌خودرو، تمهیدات و شرایط ارایه خدمات پس از فروش آن را نیز فراهم آورده تا در بدو ورود به بازار، از هر لحاظ آمادگی کاملی در شبکه خدمات وجود داشته باشد.

ایکوپرس- مدیر عامل ایساکو در این باره گفت: آمادگی این شرکت علاوه بر تامین و توزیع قطعات و لوازم یدکی، شامل آموزش کارکنان نمایندگی‌ها و امدادگران، تجهیز نمایندگی‌های منتخب به ابزار مخصوص، نرم‌افزار دستگاه‌های عیب‌یاب و تهیه مستندات راهنمای تعمیرات است.

سیدرضا مفیدی ادامه داد: پیش از ورود محصولات جدید، آمادگی کاملی برای پذیرش از آن‌ها در شبکه خدمات وجود داشته و مدارک و مستندات راهنمای تعمیرات و کاتالوگ قطعات آن به منظور بهره‌برداری کارشناسان نمایندگی‌ها در سیستم مستندات فنی در دسترس قرار گرفته است.

وی گفت: شرکت ایساکو همواره در تلاش است تا با ارایه خدمات با کیفیت و توزیع مناسب و گسترده قطعات اصلی در شبکه نمایندگی‌ها و فروشگاه‌ها و ارایه بهترین خدمات، رضایت مشتریان را به صورت روزافزون افزایش دهد و آمادگی شبکه پیش از ورود خودروها نیز بخشی از این اقدام در مسیر آسودگی و رضایت مشتریان است.

مفیدی افزود: یکی از کلیدی‌ترین شاخص‌های ارزیابی‌ها مربوط به وضعیت رضایت مشتریان از تامین قطعات یدکی از ابتدای سال تاکنون بوده است و رشد ۱۰ امتیازی در این شاخص و دستیابی به امتیازی نزدیک به ۷۵۰، نشانگر بهبود وضعیت دسترسی دارندگان محصولات ایران‌خودرو به لوازم یدکی در ۹ ماهه گذشته است؛ این مهم در حالی رخ داده که تامین قطعات درخواستی شبکه تعمیرگاهی در سال جاری نسبت به سال گذشته با ۲۱ درصد بهبود همراه بوده است.

وی در خصوص میزان درخواست‌های ثبت شده مربوط به تامین قطعات در سامانه ارتباط با مشتریان گروه صنعتی ایران‌خودرو نیز گفت: در بازه زمانی ۱۰ ماهه این رقم نسبت به مدت مشابه ۵۰ تا ۶۰ درصد کاهش یافته که این مساله نیز نشانگر افزایش سطح دسترسی مشتریان به لوازم یدکی و قطعات در شبکه خدمات پس از فروش ایران‌خودرو است.

"آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای"

جهت «طراحی، تامین، نصب و اجرای سیستم ایمنی لایف لاین» «شماره ۱۷ – ۰۰ – ت»

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد "طراحی، تامین، نصب و اجرای سیستم ایمنی لایف لاین روی محور جرثقیل‌های سقفی کارخانه فولادسازی" خود را به شرکت‌های واجد صلاحیت واگذارنماید؛ لذا از شرکت‌های دارای توانایی مناسب و سوابق مورد قبول دعوت به عمل می‌آید حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۹، پاکات خود را به آدرس مندرج در اسنادمناقصه ارسال نمایند.

شرکت‌های متقاضی می‌توانند جهت اطلاع از چگونگی تنظیم پیشنهاد فنی و مالی، اسناد و مشخصات موضوع مناقصه را از طریق مراجعه به آدرس اینترنتی www.sjsco.ir (قسمت خرید و فروش- مناقصه‌ها) دریافت نمایند.

اسناد و مدارک:

۱. درخواست رسمی با ذکر شماره و موضوع مناقصه(اعلام آدرس ایمیل، شماره تماس تلفن ثابت و همراه الزامی است.)
۲. اساسنامه و مدارک ثبتی. (شماره ثبت، کد اقتصادی و شناسه ملی، گواهی ثبت، گواهی آخرین تغییرات و...)
۳. رزومه، سوابق اجرا و نمونه قراردادها و توافقنامه‌های انجام شده مرتبط با موضوع مناقصه.(قرارداد و رزومه ارسالی باید مربوط به سال ۹۵ تاکنون و مرتبط با موضوع مناقصه باشد)
٤. مدارک و مستندات توان مالی با اسناد و مدارک مثبته.
٥. گواهی اعلام رضایت کارفرمایان قبلی در خصوص خدمات مذکور در موضوع مناقصه.
٦. دانلود، تکمیل و ارسال فرم "خوداظهاری تامین‌کنندگان" از نشانی اینترنتی SJSCO.IR قسمت خرید و فروش

شرایط:

۱. محل اجرا: شهرستان سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده شیراز، کیلومتر دو جاده اختصاصی گل‌گهر، شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان می‌باشد.
۲. ارائه اسناد و مستندات مذکور هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.
۳. شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات مختار می‌باشد.
٤. جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۳۹۹۶۳۸۷۷ تماس حاصل نمایید. (پاسخگویی در ساعات اداری)
٥. هزینه چاپ آگهی، بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

واحد خریدخدمات مجتمع جهان فولاد سیرجان

شرکت ملی گاز ایران
شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

نوبت دوم
شناسه ۱۲۵۲۰۴۳

آگهی فراخوان مناقصه عمومی دو مرحله‌ای

شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود را با شرایط ذیل به صورت برگزاری مناقصه عمومی دومرحله‌ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) تامین نماید.

شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران	۲۰۰۰۰۹۳۴۹۸۰۰۰۷۴۱
شماره مناقصه و تقاضا	تقاضای YK - ۰۰۲۲۷۱۶ - R۱۲ مناقصه شماره ۰۰/۰۰۹
موضوع مناقصه/ شرح مختصر اقلام درخواستی	خرید اقلام سیستم کنترل زیمنس
مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار	۶۴۴/۸۲۰/۰۰۰/ ریال
نوع تضمین شرکت درفرایند ارجاع کار	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار بصورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین‌نامه تضمین شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ه مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران می‌باشد.
مبلغ برآوردی مناقصه	۱۲/۸۹۶/۴۰۰/۰۰۰ ریال
آخرین مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی در سامانه ستاد	۱۴ روز پس از درج نوبت دوم آگهی در صفحه اعلان عمومی سامانه ستاد ایران می‌باشد.
آخرین مهلت بارگذاری و ارسال مستندات ارزیابی کیفی (رزومه) در سامانه ستاد	ظرف مدت دو هفته پس از انقضای مهلت دریافت اسناد می‌باشد.
آخرین مهلت بارگزاری پیشنهادات فنی/ مالی در سامانه ستاد	پس از ارزیابی کیفی مناقصه‌گران، مستندات دریافت پیشنهاد فنی و مالی بهمراه برنامه زمانی از طریق سامانه ستاد ارسال می‌گردد.
آدرس مناقصه گزار	استان بوشهر- شهرستان کنگان- شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی- پالایشگاه دوازدهم فاز ۲۲ &۲۴ -اداره کالا

بدیهی است کلیه فرآیند برگزاری مناقصه الکترونیکی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به نشانی: WWW.SETADIRAN.IR انجام می‌پذیرد وبه پیشنهادهای خارج از سامانه ستاد هیچگونه ترتیب اثری داده نخواهد شد و مناقصه‌گران بایستی نسبت به ثبت‌نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی اقدام نمایند.
مناقصه‌گران می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.SPGC.IR مراجعه و یا با شماره تلفن ۰۷۷ ۳۱۳۱ (۲۸۴۱) تماس حاصل فرمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۱۰/۱۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۱۰/۱۵

روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

«آگهی موضوع ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آئین نامه اجرائی آن مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۲۰»

نظر به اینکه به استناد رای شماره ۱۴۰۰۶۰۳۰۱۰۲۶۰۰۱۰۳۸ به تاریخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۶ تصرفات مالکانه آقای بهمن شکری به شناسنامه شماره ۳۴۶ کدملی ۰۰۶۴۱۲۶۵۲۸ صادره از تهران فرزند علیمحمد به صورت ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن به مساحت ۶/۷۱ مترمربع (شش متر و هفتاد و یک دسیمترمربع) در قسمتی از پلاک شماره ۱۲۷۵ فرعی از ۴۶ اصلی واقع در بخش یازده ثبتی تهران احراز گردیده است و به موجب نامه شماره ۱۴۰۰۶۰۳۰۱۰۲۶۰۰۱۰۳۹ به تاریخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۶ جهت اجرا ابلاغ گردیده است و برای آن پلاک ۱۹۶۸۲ فرعی از ۴۶ اصلی واقع در بخش ۱۱ ثبتی تهران در نظر گرفته شده است لذا به استناد ماده ۳ قانون مذکور مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی تا چنانچه شخص و یا اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی نسبت به موضوع رای مذکور و صدور سند بنام متقاضی مذکور هرگونه اعتراضی دارند ظرف مهلت دو ماه از تاریخ انتشار اولین آگهی به این اداره مراجعه و ضمن اعلام اعتراض و اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به دادگاه عمومی محل وقوع ملک تقدیم نموده و گواهی مربوطه را از دادگاه اخذ و به این اداره تحویل نماید، در غیر اینصورت پس از سپری شدن مهلت مقرر، سند مالکیت وفق مقررات صادر خواهد گردید. تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۹/۳۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۱۰/۱۵ (شناسه آگهی ۱۲۴۵۱۷۴) ۳
۱٤٦۰٥/م الف
رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک قلهک تهران – مهدی شعبانی

خبر

ضرورت بهبود تعاملات فولاد مبارکه با مشتریان

هدف فولاد مبارکه از برگزاری جلسه هم‌اندیشی با شرکای کسب‌وکار خود در سال تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها، بهبود تعاملات با تمامی مشتریان در گروه‌های مختلف و افزایش تولید است. به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، محمد تاجمیرریاحی، مدیر فروش داخلی شرکت فولاد مبارکه در نشست هم‌اندیشی با شرکای کسب‌وکار فولاد مبارکه اظهار کرد: هدف ما از برگزاری این هم‌اندیشی در سال تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها، بهبود تعاملات شرکت فولاد مبارکه با تمامی مشتریان در گروه‌های مختلف و افزایش تولید است.

وی افزود: این نشست برای ارائه برنامه‌های شرکت فولاد مبارکه به مشتریان و بررسی انتظارات آنها از فولاد مبارکه، برنامه‌ریزی برای رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت در برای تسهیل امور برگزار می‌شود.

نشست هم‌اندیشی فولاد مبارکه و شرکای کسب‌وکار این شرکت برای تسهیل در ارائه خدمات به مشتریان با حضور مدیرعامل، معاونان و مدیران فولاد مبارکه آغاز به کار کرد.

با برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده در نخستین روز این نشست قرار است تمامی مشتریان صنایع بسته‌بندی و ورق‌های فولادی رنگی از جمله قوطی‌های صنایع غذایی، قوطی‌های روغن نباتی، قوطی روغن‌های فرآورده‌های نفتی و قوطی‌سازان مسائل خود را با مدیران شرکت فولاد مبارکه مطرح کنند.

در دومین روز این نشست هم‌اندیشی نیز شرکای کسب‌وکار و گروه‌های مشتریان ورق‌های فولادی و قطعه‌سازان مسائل مختلف خود را با مدیران شرکت فولاد مبارکه مطرح می‌کنند.

گفتنی است، نشست هم‌اندیشی فولاد مبارکه و شرکای کسب‌وکار با مدیران شرکت فولاد مبارکه در روز ۱۲ دی سال جاری با شرکای بسته‌بندی برگزار شد.

در نشست هم‌اندیشی فولاد مبارکه با شرکای کسب‌وکار این شرکت مطرح شد

تامین نیاز مشتریان، اولویت اصلی «فولاد»

گروه معدن
editor@smtnews.ir

نخستین روز نشست هم‌اندیشی فولاد مبارکه با شرکای کسب‌وکار این شرکت در حالی برگزار شد که عمده مشتریان فولاد مبارکه از محصولات این شرکت ابراز رضایت خود را اعلام کردند. افزایش تولید ورق قلع‌اندود، توجه به کیفیت تولید و نیازهای مشتریان، کاهش ضخامت و عرضه آن با قیمت مناسب و استمرار تعامل سازنده فولاد مبارکه با مشتریان از مهم‌ترین خواسته‌های مدیران صنایع بسته‌بندی از مدیرعامل فولاد مبارکه در نخستین روز نشست هم‌اندیشی با شرکای کسب‌وکار بود.

به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد مبارکه محمدیاسر طیب‌نیا، مدیرعامل این شرکت فولادی در این نشست با تاکید بر تعامل سازنده با مشتریان اظهار کرد: فولاد مبارکه به‌عنوان یک صنعت پیشرو در حوزه فولاد و صنعت کشور به دنبال تامین نیازها و انتظارات مشتریان خود است.

برآورده کردن انتظارات مشتریان

وی با بیان اینکه برآورده کردن انتظارات مشتریان را وظیفه مهم خود می‌دانیم، افزود: همه نظرات مشتریان خود را با جان و دل می‌پذیریم و در جهت تامین همه خواسته‌های مشتریان فولاد مبارکه، نهایت تلاش خود را خواهیم کرد. مدیرعامل فولاد مبارکه با تاکید بر اینکه این شرکت همیشه در صدد پاسخگویی به نیاز مشتریان و بازار بوده است، خاطرنشان کرد: وظیفه داریم تا آنجا که می‌توانیم طبق خواسته گروه مشتریان خود عمل کنیم که با راه‌اندازی طرح توسعه نورد گرم بخشی از مشکلات مشتریان برطرف خواهد شد.

> فروش محصول به قیمت مناسب و تعامل در تمام زمینه‌ها انتظار مشتریان از مجموعه فولاد مبارکه است

وی اذعان کرد: عمده خواسته مشتریان از مجموعه فولاد مبارکه با اجرایی شدن طرح توسعه نورد گرم تا ۲ هفته آینده تامین خواهد شد و این می‌تواند در ارتقای کیفی محصولات فولاد مبارکه بسیار تاثیرگذار باشد.

طیب‌نیا تصریح کرد: فولاد مبارکه یک صنعت پیشرو مجموعه بزرگی در حوزه صنعت فولاد کشور است و برگزاری این نشست و اطلاع از مشکلات و چالش‌های مشتریان فولاد مبارکه در راستای تعامل سازنده با شرکای تجاری مهم‌ترین برنامه ما در این شرکت است. طی ۲ ماه گذشته تمام تلاش ما تامین نیاز بازار و مشتریان با کمترین قیمت‌ها بوده و در بلندمدت در صدد هستیم انتظارات بازار و نیاز مشتریان خود را به‌خوبی تامین کنیم.

عکس: صمت

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه اظهار کرد: تمام خواسته‌ها و مطالبات مشتریان خود را در این نشست جمع‌بندی خواهیم کرد تا با برنامه‌ریزی مناسب برای تامین خواسته‌های مشتریان خود کوشا باشیم.

تامین ورق قلع‌اندود و صنایع بسته‌بندی

طهمورث جوانبخت، معاون فروش و بازاریابی شرکت فولاد مبارکه در این نشست با بیان اینکه دولت برای صنعت فولاد سیاست‌گذاری می‌کند، گفت: همواره مشکلات مصرف‌کنندگان محصولاتی فولادی به وزارت صنعت، معدن و تجارت منعکس می‌شود.

وی با بیان اینکه کسب رضایتمندی و تعامل سازنده با گروه مشتریان از مهم‌ترین اولویت‌های شرکت فولاد مبارکه در تامین محصولات شرکای کسب‌وکار ما است، افزود: فروش محصول به قیمت مناسب و تعامل در تمام زمینه‌ها انتظار مشتریان از مجموعه فولاد مبارکه است و برگزاری این نشست‌ها و ارائه نظرات مشتریان سبب خواهد شد رضایتمندی مشتریان از خرید محصولات شرکت فولاد مبارکه افزایش یابد و زمینه تعاملات بیشتر شرکت با مشتریان فراهم شود.

معاون فروش و بازاریابی شرکت فولاد مبارکه اظهار کرد: تامین مواد اولیه مشتریان و تحویل به‌موقع و با قیمت مناسب، انتظار مشتریان از شرکت فولاد مبارکه اصفهان است و تمام تلاش ما این است که در این راستا بتوانیم به مشتریان خود خدمت‌رسانی کنیم. جوانبخت به اهمیت تولید ورق قلع‌اندود اشاره کرد و افزود: ورق قلع‌اندود برای فولاد مبارکه ارزش افزوده‌ای ندارد اما تمام تلاش ما این است که نیاز مشتریان و صنایع بسته‌بندی کشور را به این محصول تامین کنیم. معاون فروش و بازاریابی شرکت فولاد مبارکه تاکید کرد: از آنجا که فولاد مبارکه یک شرکت تولیدکننده ورق قلع‌اندود است. از این رو، این شرکت نمی‌تواند واردات این محصول را انجام دهد و تمام تلاش فولاد مبارکه افزایش تولید ورق قلع‌اندود و تامین نیاز مشتریان است.

پایداری کیفیت

مهدی آقازینلی، مدیر پشتیبانی فروش و بازاریابی شرکت فولاد مبارکه در این نشست گفت: پایداری کیفیت محصول و تحویل به‌موقع قلع‌اندود از مهم‌ترین انتظارات مشتریان صنایع بسته‌بندی از فولاد مبارکه است.

وی افزود: با توجه به نظرسنجی‌های سالانه و بازخوردهای دریافتی تامین حداکثری نیاز صنعت بسته‌بندی به‌ویژه با ضخامت‌های کمتر از ۰.۱۸ میلی‌متر و کاهش زمان رسیدگی به شکایات فنی مشتریان از مهم‌ترین انتظارات مشتریان صنایع بسته‌بندی از شرکت فولاد بوده است. وی با اشاره به پراکندگی جغرافیایی مشتریان صنایع بسته‌بندی فولاد مبارکه در سطح کشور اظهار کرد: هم‌اکنون ۲۵ درصد مشتریان شرکت فولاد مبارکه در استان تهران، ۲۲ درصد آذربایجان شرقی، ۱۹ خراسان رضوی، ۷ درصد استان گلستان، ۶ درصد خوزستان، ۵ درصد کرمانشاه، ۳ درصد مازندران، ۳ درصد مرکزی، ۲ درصد قزوین، ۲ درصد اصفهان و ۶ درصد در سایر استان‌ها قرار دارد. وی بیان کرد: میزان تولید ورق قلع‌اندود در سال گذشته در فولاد مبارکه به ۲۲۵ هزار تن رسید و امسال پیش‌بینی ما این است که تولید این محصول به ۲۱۰ هزار تن برسد اما در چشم‌انداز ۱۴۰۴ تولید این محصول در شرکت فولاد مبارکه سالانه باید ۳۰۰ هزار تن افزایش یابد.

سخن پایانی

در سال تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها، نشست هم‌اندیشی فولاد مبارکه و شرکای کسب‌وکار روزهای ۱۲ و ۱۳ دی سال جاری برگزار شد. در پایان نخستین روز نشست هم‌اندیشی فولاد مبارکه با شرکای کسب‌وکار، از مشتریان صنایع بسته‌بندی شرکت فولاد مبارکه با اهدای لوح تقدیر قدردانی شد. شرکت فولاد مبارکه همواره در تلاش بوده تا رضایتمندی مشتریان خود را حفظ کند، برگزاری چنین جلساتی نیز با هدف تامین نظرات این مشتریان برگزار می‌شوند.

بورس کالا، ابزار دولت برای قیمت‌گذاری دستوری

انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران طی نامه‌ای انتقادی به مدیرعامل شرکت بورس کالا ایران، اعتراض شدید خود را نسبت به رویه اخیر این شرکت در مواجهه با واحدهای تولیدی و تشکل‌های صنفی ابراز کرد. انجمن فولاد عنوان کرده که بورس کالا، «به لحاظ عدم اطلاع‌رسانی کارشناسی و در شأن واحدهای تولیدی و همچنین عدم تعامل مناسب با تشکل‌های صنفی، یکی از تاریک‌ترین دوران خود را سپری می‌کند.»

به گزارش چیلان، انجمن فولاد با طرح پرسش‌هایی درباره شیوه تعیین قیمت پایه عرضه محصولات زنجیره فولاد در بورس کالا، خواستار پاسخ صریح شرکت بورس کالا به این پرسش‌ها شده است. این تشکل صنفی به نارضایتی بخش خصوصی از عملکرد بورس کالا اشاره کرده و پرسیده آیا بورس کالا به جای اینکه سازمانی مستقل برای به‌هم‌رسانی و تعادل عرضه‌وتقاضا و کشف قیمت واقعی باشد، به ابزار دولت در قیمت‌گذاری دستوری نوین تبدیل شده است؟

متن کامل نامه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران بدین شرح است:

«جناب آقای دکتر سلطانی‌نژاد؛ مدیرعامل محترم شرکت بورس کالای ایران

با سلام و احترام

پیرو نامه شماره ۸۶۱/ص/۰۰ مورخ ۱۸ آبان ۱۴۰۰ که برخلاف رویکرد تعاملی سابق، متاسفانه هیچ پاسخی از سوی آن شرکت به این انجمن واصل نشده است و از آنجا که بورس کالا که می‌بایست در شفافیت و تعامل حداکثری پیشرو باشد، در شرایط فعلی به لحاظ عدم اطلاع‌رسانی کارشناسی و در شأن واحدهای تولیدی و همچنین عدم تعامل مناسب با تشکل‌های صنفی، یکی از تاریک‌ترین دوران خود را سپری می‌کند. مواردی که در ادامه به آن اشاره می‌شود، از ابهامات فعلی در عملکرد بورس کالا به سوالات زیر پاسخ فرمایید:

۱- نحوه تعیین قیمت پایه شمش و محصولات فولادی، آهن اسفنجی، کنسانتره و گندله سنگ‌آهن چگونه است؟ چه مرجعی و متشکل از چه اشخاصی این قیمت‌ها را تایید کرده‌اند؟ از چه مراجعی در این خصوص مشورت گرفته می‌شود؟

۲- آیا براساس مقررات بالادستی ناظر بر عرضه در بورس کالا، تعیین قیمت پایه در اختیار عرضه‌کننده نیست؟ در رویه فعلی بورس کالا، جایگاه عرضه‌کننده در تعیین قیمت پایه چگونه تعریف شده است؟

۳- آیا در تعیین قیمت پایه شمش و محصولات فولادی، بقای شرکت‌های کوچک و متوسط و لزوم تداوم تولید آنها در نظر گرفته می‌شود یا صرفا آسان‌ترین راهکارها مبتنی‌بر قیمت‌های جهانی مدنظر قرار می‌گیرد؟ به‌طور مثال، با کدام فرمول محاسباتی، یک تولیدکننده شمش می‌تواند با آهن اسفنجی حدود ۹ هزار تومانی، شمش ۱۲ هزار تومانی (کمتر از قیمت قراضه) عرضه کند؟

۴- با چه استدلالی برای قیمت شمش و محصولات فولادی حداکثر قیمت پایه تعیین می‌شود اما هیچ حداقلی برای آن (با توجه به بهای تمام‌شده تولید عرضه‌کنندگان کوچک‌تر) تعیین نمی‌شود؟

۵- ویژگی‌های فیزیکی و آنالیز شیمیایی استاندارد (یا توافق شده) برای هر محصول از زنجیره فولاد چگونه و بر چه اساسی تعیین می‌شود؟

در پایان ضمن ابراز تاسف از اینکه رویکرد مثبت و تعاملی آن شرکت در طول سال‌های متمادی فعالیت، طی یک سال اخیر جای خود را به کم‌توجهی به نظرات بخش خصوصی و عدم مشورت مستمر با تشکل‌ها داده است و پیامدهای آن از جمله تعیین غیرشفاف و غیرمنصفانه فرمول قیمت‌های پایه و تغییرات مستمر آن، عدم بروزرسانی و انعطاف لازم در مقررات بورس کالا درباره تضامین، تسویه و... با وجود گسترده‌تر شدن فعالیت‌های آن و توجه نکردن به تنوع روش‌های تولید و تجارت در شرکت‌های مختلف برای عرضه و معامله در بورس کالا به وضوح قابل مشاهده است و موجب نارضایتی بخش خصوصی از عملکرد بورس کالا شده است، خواهشمند است ضمن پاسخ به سوالات فوق، صراحتا مشخص فرمایید که آیا بورس کالا مقرر است سازمانی مستقل برای به‌هم‌رسانی و تعادل عرضه‌وتقاضا و کشف قیمت واقعی باشد یا ابزار دولت در قیمت‌گذاری دستوری نوین؟ یا اساسا قرار است بورس کالا نقش سیاست‌گذار در تنظیم بازار فولاد را ایفا کند؟»

کاهش مصرف انرژی چین تا ۲۰۲۵

چین قصد دارد مصرف انرژی در صنایع فولاد و سیمان خود را تا سال ۲۰۲۵ میلادی کاهش دهد و همزمان کربن‌زدایی در بخش آلومینیوم را نیز دنبال کند. به گزارش روابط‌عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، چین درنظر دارد کاهش مصرف انرژی در صنایع فولاد و سیمان را در برنامه خود قرار دهد.

وزیر صنعت و فناوری اطلاعات چین با انتشار چهاردهمین برنامه ۵ ساله توسعه صنعت مواد خام چین تصریح کرد: تا سال ۲۰۲۵ میلادی میزان کاهش مصرف انرژی برای تولید هرتن فولاد و سیمان در چین به ترتیب ۲ واحد و ۳.۷ واحد خواهد بود. همچنین طی مدت یادشده، انتشار کربن در بخش آلومینیوم ۳ درصد کاهش خواهد یافت.

وی افزود: چین به دنبال کاهش مصرف انرژی در صنایع انرژی‌بر است تا از این طریق آلودگی هوا در المپیک زمستانی سال ۲۰۲۲ میلادی را کاهش دهد و همچنین اقتصاد خود را تا سال ۲۰۶۰ میلادی کربن‌زدایی کند.

وزیر صنعت و فناوری اطلاعات چین گفت: در مواجهه با محدودیت‌های شدید منابع، ضروری است انرژی و محیط زیست، خنثی‌سازی کربن، انتظارات جدید مردم برای تولید ایمن و نیز وظیفه توسعه ایمن و سبز در صنعت مواد اولیه را مورد توجه قرار داد.

این در حالی است که ظرفیت تولید مواد اولیه اصلی و تولیدات فلهای همچون فولاد خام و سیمان، تنها براساس برنامه چهاردهم توسعه کاهش خواهد یافت.

پیش‌بینی می‌شود میزان کمبود عرضه آلومینیوم در بازار جهانی به دلیل عدم اطمینان از میزان تولید این محصول در چین طی سال ۲۰۲۲ میلادی به ۱.۵ میلیون تن افزایش یابد.

گسترش
تجارت
چهارشنبه
۱۵ دی ۱۴۰۰
۲ جمادی‌الثانی ۱۴۴۲
۵ ژانویه ۲۰۲۲
شماره ۱۹۷۳
پیاپی ۳۲۹۱

کاهش سود سپرده، نسخه نخ‌نما شده است

توسعه کسب‌وکارهای ژئوماتیک و ژئوانفورماتیک

ایجاد ۴ ناحیه صنعتی جدید در ۴ استان

عکس: آیدا فریدی

خطر بازگشت محدودیت‌های کرونایی

فعالیت ۹ گروه شغلی مشروط شد

واریانت اُمیکرون به‌سرعت برق و باد در حال گسترش است. همزمان با به‌صدا در آمدن زنگ خطر شیوع انفجاری اُمیکرون، نرم‌افزار ماسک نیز معیار رنگ‌بندی کرونایی براساس شاخص بستری را تغییر داد. در رنگ‌بندی فوق‌العاده اُمیکرون، حتی تشخیص یک مورد ابتلای سرپایی به اُمیکرون می‌تواند رنگ یک شهر را به نارنجی تغییر دهد. متخصصان اپیدمیولوژیست هشدار می‌دهند فورانی که اپیدمی با واریانت اُمیکرون به‌دنبال خواهد داشت، نگران‌کننده است، این در حالی است که اتاق اصناف ایران نیز با صدور اطلاعیه‌ای ۵ شرط ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا برای فعالیت ۹ رسته شغلی را صادر کرد.

اتاق اصناف ایران اطلاعیه‌ای با موضوع ۵ شرط ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا برای فعالیت ۹ رسته شغلی صادر کرد.

بنا بر این اطلاعیه و به‌موجب مصوبه جلسه ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا و با هدف ایجاد هماهنگی در اجرای موثر طرح مدیریت هوشمند بیماری کووید ۱۹ در بستر سکوی بیماری‌های همه‌گیر (سامانه امید)، فعالیت واحدهای صنفی و مشاغل زیر که میزبان مشتری در محل هستند، مشروط به رعایت ۵ شرط ذیل شد.

۱- مراتب تزریق دو دوز واکسن صاحبان مشاغل، کارفرمایان، کارکنان، مشتریان مربوط و نیز قرار نداشتن آنان در دوره قرنطینه و درمان بیماری کرونا، در سامانه «امید» ثبت شود. مشاغل مشمول رعایت این مصوبه عبارتند از مراکز سرو غذا در محل از قبیل رستوران، چایخانه، قهوه‌خانه، کافی‌شاپ، فست‌فود، تالار پذیرایی و باغ‌تالار، استادیوم‌های ورزشی، باشگاه‌های ورزشی سرپوشیده، استخرهای شنای سرپوشیده، پارک‌های تفریحی آبی، شهربازی و مراکز تفریحی (مسقف)، پاساژ، فروشگاه‌های زنجیره‌ای، کلیه مراکز اقامتی از قبیل هتل، متل، مسافرخانه، بوم‌گردی، تورهای گردشگری، بانک‌ها و موسسات خدمات مالی، کارگزاری‌های بورس، دفاتر پیشخوان دولت، پلیس +۱۰، دفاتر خدمات تلفن همراه، دفاتر ارائه خدمات قضایی و مراکز مشابه، سالن‌های سینما، تئاتر و موسیقی

۲- اخذ QR کد از سامانه و نصب آن در ورودی کلیه واحدها و فعالیت‌های صنفی، به‌نحوی که توسط خدمت‌گیرنده قابل رویت و اسکن باشد، الزامی است. تشکل‌های صنفی مربوط موظفند علاوه بر پیگیری این موضوع، بر چگونگی کنترل برخط تزریق واکسن و در وضعیت قرنطینه و بیمار نبودن مراجعان و مشتریان از طریق سامانه، توسط متصدیان واحدها و فعالیت‌های صنفی نظارت کنند.

۳- خدمت‌گیرندگان موظفند QR پروفایل شهروندی خود را از سامانه اخذ و در تلفن همراه خود ذخیره و قبل از ورود به محل واحدها و فعالیت‌های صنفی، آن را به متصدیان مربوط ارائه کنند.

۴- خدمت‌گیرندگانی که مراتب تزریق واکسن به آنها در سامانه ثبت نشده یا در وضعیت قرنطینه و تحت درمان بیماری کرونا باشند، نمی‌توانند در محل واحدها و فعالیت‌های صنفی حضور داشته باشند.

۵- اتاق‌های اصناف و سایر تشکل‌های صنفی حسب مورد موظفند ضمن نظارت موثر بر چگونگی رعایت الزامات مربوط در حوزه عملکرد واحدها و فعالیت‌های صنفی، نسبت به آن دسته از واحدها و فعالیت‌های صنفی ذی‌ربط که الزامات مقرر را نقض کرده‌اند، در چارچوب سازکارهای اجرایی تعیین شده اقدام کنند. براساس این مصوبه در مرحله نخست اخطار کتبی پلمب به واحد و فعالیت صنفی متخلف ارسال و در سامانه نیز درج می‌شود. در گام بعد در صورت ادامه روند درخواست مسدود شدن پوز بانکی واحد و فعالیت صنفی متخلف به مدت ۲ هفته از طریق سامانه ارائه خواهد شد. در مرحله سوم نیز واحد صنفی متخلف برای ۳۱ روز پلمب و گزارش منع فعالیت در سامانه درج خواهد شد.

▣ محدودیت‌ها اعمال شود

در همین حال باتوجه به شیوع واریانت جدید کرونا برخی بر بازگشت محدودیت‌ها با هدف کنترل شرایط بیماری تاکید دارند. عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس با بیان اینکه تا ۲ هفته دیگر اُمیکرون تبدیل به سویه غالب کرونا در کشورمان می‌شود، گفت: دولت باید برای جلوگیری از انتشار این ویروس اقدامات لازم را انجام دهد تا تبدیل به مشکل بغرنج نشود؛ از جمله آن بازگشت دورکاری است.

همایون سامه‌یج در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: متاسفانه واکسن‌های موجود در مقابل اُمیکرون کارآیی آنچنانی ندارند؛ البته شرکت برکت می‌تواند واکسنی برای مقابله با اُمیکرون تولید کند و چنین توانایی را دارد. امیدواریم برکت با سرعت عمل وارد شده و واکسنی برای مقابله با اُمیکرون تولید کند.

این عضو کمیسیون بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مجلس با تاکید بر لزوم پروتکل‌های بهداشتی گفت: مردم باید از ماسک و مواد ضدعفونی‌کننده استفاده و فاصله اجتماعی را رعایت کنند. درست است که اکنون در کشورمان هیچ شهری از لحاظ شیوع کرونا در وضعیت قرمز قرار ندارد اما اُمیکرون تبدیل به سویه غالب می‌شود و این اجتناب‌ناپذیر است.

این عضو کمیسیون بهداشت مجلس در پایان گفت: لازم است دولت محدودیت‌ها را دوباره اعمال کند که از جمله آن برگشت دورکاری و بستن پاساژها و رستوران‌ها و جلوگیری از انجام تجمعات و یک قرنطینه کامل است. حتی باوجود اینکه موافق تدریس مجازی نیستم، معتقدم در این شرایط باید از حضور دانش‌آموزان در مدارس جلوگیری کرد و آموزش‌ها حضوری نباشد.

▣ خطر تعطیلی دوباره هتل‌ها

مدیرعامل جامعه هتلداران خراسان رضوی گفت: اگر سویه اُمیکرون شدیدتر و محدودیت‌ها دوباره اعمال شود و سفرها افت کند، ممکن است هتل‌هایی هم که بازگشایی شده، دوباره به تعطیلی کشیده شود.

مرجان شاه‌ولایتی در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: مهم‌ترین آیتم کنترل بازرسان ما در بازدید و کنترل پروتکل‌ها، واکسیناسیون کارکنان هتل‌هاست؛ بنابراین موضوع واکسیناسیون در واحدهای هتلی بسیار اهمیت دارد و حتما کنترل می‌شود که تمام پرسنل واکسن خود را تزریق کرده باشند. شاه‌ولایتی با اشاره با آغاز شیوع اُمیکرون و احتمال اعمال مجدد محدودیت‌ها خاطرنشان کرد: اگر بیشترین تمرکز خود را بر تزریق دوز سوم واکسن کرونا و رعایت پروتکل‌ها قرار دهیم، می‌توانیم بیماری را کنترل کنیم، اما اگر محدودیت‌ها دوباره اعمال شود، زندگی مردم به لحاظ اقتصادی فلج خواهد شد. وضعیت اقتصادی مردم به‌گونه‌ای نیست که توان تعطیلی مجدد را داشته باشند. آنقدر وضعیت اقتصادی مردم شکننده شده که در حال حاضر تمام مردم به سختی کسب‌وکار خود را اداره می‌کنند.

وی اضافه کرد: در ۲ سال اخیر با شیوع کرونا در دنیا صنعت هتلداری بیشترین آسیب‌ها را متحمل شد و بیشترین محدویت‌ها نیز روی واحدهای گردشگری اعمال شده است. نخستین چیزی که همیشه محدود شده، سفر بوده و هتل‌ها نیز همیشه در این زمینه همراهی کرده‌اند. البته باتوجه به اینکه اُمیکرون خطرپذیری پایین‌تری دارد، در صورت رعایت حداکثری پروتکل‌های بهداشتی جریان زندگی مردم قطع نخواهد شد که به لحاظ اقتصادی بهترین تصمیم ممکن است.

▣ سونامی اُمیکرون و دلتا

سازمان جهانی بهداشت (WHO) نیز هشدار داده ترکیب سویه اُمیکرون و دلتا مانند یک سونامی جهان را در بر خواهد گرفت. به گزارش ایمنا، به‌گفته محققان، افزایش سرعت ابتلا به گونه‌های جدید ویروس کرونا به این معنا است که باید سرعت فرآیند تزریق دوز تقویت‌کننده واکسن‌های کرونا افزایش یابد؛ بنابراین سازمان جهانی بهداشت (WHO) از کشورهای ثروتمند درخواست کرده به نابرابری در دسترسی به واکسن در جهان پایان دهند.

باتوجه به آمار ارائه‌شده، گونه اُمیکرون به‌سرعت در اروپا و امریکا در حال گسترش است و در یک هفته گذشته میزان ابتلا به کرونا در امریکا ۳۰ درصد و در اروپا ۶۰ درصد افزایش یافته است.

پژوهشگران معتقدند از آنجایی که میزان انتقال‌پذیری گونه اُمیکرون بسیار بالاست و همزمان با گونه دلتا شیوع یافته، باعث بروز سونامی موارد کووید-۱۹ در جهان خواهد شد؛ بنابراین فشار زیادی بر کادر درمان و سیستم‌های بهداشتی وارد می‌شود.

سخن پایانی

این گزاره که اُمیکرون مثل آتشفشانی است که در کمتر از ۱۵ روز طغیان خواهد کرد، شرایط اپیدمی کووید ۱۹ را باوجود روند کاهشی آمارهای ابتلا و فوتی در ایران بسیار شکننده کرده است. ۲۸ آذر نخستین مورد ابتلا به سویه جدید ویروس کرونا در ایران تایید شد و حالا با گذشت حدود ۲ هفته از ورود آن به کشور تعداد مبتلایان قطعی به اُمیکرون ۲۶ برابر شده است. شیوع انفجاری و غیر قابل گریز سویه جدید اُمیکرون خطرآفرینی پیک جدید کرونا را محتمل‌تر کرده است. احمد وحیدی، وزیر کشور تاکید کرد: در صورت رشد قابل توجه این سویه مجبور به اعمال محدودیت‌های جدید هستیم.

با بنیان سلامت پاسارگاد دیگر نگران هزینه های گران دندانپزشکی خود نباشید

شرکت تعاونی خدمات بهداشتی و درمانی
بنیان سلامت پاسارگاد

خدمات قابل ارائه در شرکت بنیان سلامت پاسارگاد

۱- خدمات اقساط دندانپزشکی طی ۱۲ قسط ماهیانه بدون بهره
۲- خدمات تخفیفی و مزایای ویژه قابل ارائه به اعضاء باشگاه مشتریان بنیان سلامت
۳- ارائه کارت های دندانپزشکی از ۵۰ تا ۹۰ درصد پوشش به صورت انفرادی و گروهی
۴- کلیه خدمات ایمپلنت، کامپوزیت و ... با حداقل هزینه در ۴۵۰ مرکز دندانپزشکی در سراسر کشور
۵- معاینه و چکاپ و انجام خدمات دندانپزشکی بصورت یونیت سیار دندانپزشکی در محل سازمانها، شرکت ها و کارخانجات تولیدی

دارای تندیس طلایی از جشنواره ملی ارتقاء سلامت
از جشنواره ملی صنعت سلامت محور
دارای تندیس کارآفرین برتر
از همایش ملی کارآفرینان مسئولیت پذیر

۰۲۱-۴۳۳۱۶ (۳۰خط)
www.bonyansalamat.com

SAGD
نماینده انحصاری ساجد سوئیس
در کشور جمهوری اسلامی ایران

یادداشت

آسیب‌های صنایع کوچک را درک کنیم

بایزید مردوخی
اقتصاددان

درباره صنایع کوچک می‌توان گفت این صنایع، نقش بسیار مهمی در توسعه اقتصادی و تجاری کشورها ایفا می‌کنند و اگر این دو مقوله در راستای یکدیگر قرار ندارند، بدون تردید، ساختار اقتصادی آن جوامع دچار کاستی‌هایی است؛ بنابراین درست نیست اینکه در کشور ما این صنایع نقش مناسبی در توسعه تجاری کشور ندارند را یک اصل کلی بدانیم.

چین بارزترین نمونه بکارگیری قابلیت‌های صنایع کوچک در ایجاد رونق اقتصادی و توسعه تجارت در جهان است که می‌تواند الگوی حمایت از صنایع کوچک در کشور ما باشد. چین توسعه تجاری خود را از صنایع کوچک شروع کرد و تمام بسترها و راهکارهای لازم را برای پیشرفت این صنایع در نظر گرفت و در نهایت با گسترش همین صنایع کوچک توانست بازارهای تجاری را در اختیار بگیرد و به رقیب جدی بسیاری از کمپانی‌های تجاری بزرگ دنیا تبدیل شود. صنایع کوچک با توجه به مقیاس و ظرفیت‌های خود می‌توانند گزینه بسیار مناسبی برای تولید شهرستان‌ها و مناطق روستایی باشند و این مناطق را در مسیر تجارت قرار دهند و از حداکثر توان کشور در راستای توسعه تجاری استفاده کنند اما این بخش نیاز به مراقبت و حمایت دارد.

این در حالی است که در کشور ما این رویکرد وجود ندارد و همواره صنایع کوچک تحت فشارهای زیادی قرار دارند؛ به نحوی که نمی‌توانند به یک حضور موفق در عرصه تجارت فکر کنند.

البته از سوی دیگر، صنایع کوچک در برخی موارد عرصه بسیار مناسبی برای عده‌ای شده تا بتوانند از رانت‌های موجود در این زمینه استفاده کنند؛ این وضعیت نیز آسیب‌های فراوانی در توسعه صنایع کوچک و نقش آنها در تجارت وارد کرده است. اما همه این موارد فقط بخشی از کاستی‌های اقتصاد و توسعه تجاری کشور هستند که رسانه‌ها بر آن تمرکز می‌کنند. درواقع مشکلات صنایع کوچک یکی از چالش‌های بسیاری است که اقتصاد کشور با آن مواجه است و نمی‌توان با نگاه بخشی و موردی در این زمینه به اصلاح ساختار اقتصادی و درمان این بیماری مزمن پرداخت.

اگر بهترین دانش موجود در دنیا را در زمینه توسعه صنایع کوچک و قرار دادن آن در مسیر تجاری‌سازی به کار بگیریم، باز هم در سیستم بانکی، نظام بودجه و برنامه‌ریزی و در این نظام تدبیر اقتصادی فعلی هیچ کاری را نمی‌توانیم از پیش ببریم. این مشکلات باید به یکباره مورد بررسی قرار گیرند و در نهایت با یک ساختار مناسب به همه اجزای اقتصادی بپردازیم. تصور ما در اغلب موارد این است که صنایع کوچک کشور بیمار است و باید به درمان آن بپردازیم در حالی که این‌طور نیست و آنچه نیاز به تغییر و درمان دارد، نظام تدبیر اقتصادی است.

برای اینکه بتوانیم نظام اقتصاد و تجارت کشور را که صنایع کوچک نیز جزئی از آن هستند از انفعال فعلی درآوریم، باید به اصلاح ساختاری بپردازیم و برای این کار نظام تدبیر در حوزه‌های مختلفی مثل صنعت، کشاورزی، محیط‌زیست و تجارت در کشور نیاز به بازنگری دارد؛ سپردن اختیار عمل به استان‌ها یکی از راهکارهای بهبود حرکت چرخ اقتصادی کشور می‌تواند باشد. تمرکز بسیار شدید در تهران و عدم بکارگیری استان‌ها برای به حرکت درآوردن چرخ اقتصاد یکی از مشکلات بزرگ نظام اقتصادی در کشور ماست. کارشناسان اقتصاد کشور سال‌هاست به شکل‌های مختلف می‌گویند نظام تدبیر اقتصادی کشور نیاز به تغییر دارد و یکی از موارد قابل توجه، این است که استعدادها و منابع مالی و پولی شهرستان‌ها باید به خدمت گرفته شوند و چشم استان‌ها نباید در هر موردی فقط به تهران باشد تا اعتباری به آنها تعلق بگیرد یا نه.

البته وضعیت صنایع کوچک بسیار بدتر است زیرا این قسم از صنایع به حمایت دائم و جدی نیاز دارند و این حمایت نباید تنها از تهران مطالبه شود. درواقع وظیفه برنامه‌ریزی صنایع کوچک باید به استان‌ها واگذار شود و به آنها اختیارات قانونی اعطا شود، ضمن اینکه به نظام بانکی استانی باید اجازه و دستور داده شود که منابع خود را در برنامه‌های اولویت‌دار صرف کنند. همین‌طور برای حضور صنایع کوچک در عرصه‌های تجاری و بین‌المللی نیاز است برنامه‌ریزی‌های مدونی انجام شود تا برد این صنایع در بازارهای فرامرزی بیشتر شود.

کمبود روغن و کاهش تولید شیرینی و شکلات

دبیر انجمن صنفی صنایع بیسکویت، شیرینی و شکلات ایران از کمبود روغن صنعت، افزایش بیش از ۲ برابری نرخ این ماده اولیه و کاهش تولید این محصولات خبر داد و علت آن را بلاتکلیفی حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی عنوان کرد.

جمشید مغازه‌ای با بیان اینکه مشکل اصلی صنایع شیرینی و شکلات درحال‌حاضر تامین روغن است، گفت: روغن صنعتی از حدود ۴۵ روز گذشته در بازار نیست و نرخ هر کارتن ۱۶ کیلویی روغن صاف (روغن قنادی) از حدود ۲۰۰ هزار تومان به بیش از ۵۰۰ هزار تومان رسیده است.

وی با اشاره به برگزاری جلسات و نامه‌نگاری برای حل این مشکل، تصریح کرد: هیچ‌کدام از تلاش‌های فعالان صنایع مصرف‌کننده روغن تاکنون به جواب نرسیده است؛ بنابراین تولیدکنندگان تحت فشار شدید قرار دارند و بیشتر آنها با حداقل ظرفیت فعالیت می‌کنند چراکه روغن یکی از مواد اصلی تولید شیرینی و شکلات است.

بنا بر گزارش ایسنا، دبیر انجمن صنفی صنایع بیسکویت، شیرینی و شکلات درباره علت کمبود روغن صنعت نیز گفت: ظاهر علت این وضعیت، تصمیم در زمینه حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی روغن است که مشخص و قطعی نیست. پیش‌تر اعلام شده بود از اول دی ارز ۴۲۰۰ تومانی حذف می‌شود. در این راستا از کارخانجات روغن درخواست شده بود موجودی خود را اعلام کنند. در این شرایط تولیدکنندگان روغن، تمایلی به عرضه روغن ندارند.

مغازه‌ای در پایان درباره پایان معافیت قند و شکر از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده در قانون جدید، اظهار کرد: این قانون بر قیمت شیرینی و شکلات تاثیر خواهد داشت و احتمالا قیمت‌ها کمی افزایش پیدا می‌کند.

کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت:

کاهش سود سپرده، نسخه نخ‌نما شده است

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

براساس بخشنامه ۱۳ آذر ۱۳۹۶، بانک‌ها از افتتاح و تمدید سپرده‌های کوتاه‌مدت ویژه منع شده‌اند. نرخ سود سپرده‌های یک‌ساله سرمایه‌گذاری بانک‌ها هم ۱۵ درصد و نرخ سود تسهیلات عقود مبادله‌ای ۱۸درصد تعیین شده است. در این زمینه آذر امسال بانک مرکزی عملیات برخورد با بانکداران متخلف را آغاز کرده و قرار است مدیران عامل بانک‌هایی که نرخ سودی بالاتر از نرخ مصوب شورای پول و اعتبار را به سپرده‌گذاران پرداخت می‌کنند، به کمیته انضباطی فراخوانده شوند و برابر مقررات با آنها برخورد لازم صورت گیرد. منتقدان می‌گویند نرخ سود بانکی نسبت به نرخ تورم منفی است و با گذشت چند سال هیچ‌گونه تغییری در نرخ مصوب سود بانکی ایجاد نشده است و این موضوع سرمایه را از بانک‌ها دور می‌کند. بر این اساس، برخی بانک‌ها در این مدت براساس توافقی نانوشته، به جذب سپرده، با نرخ سود دست‌کم ۱۸ درصدی اقدام کرده‌اند و بانک مرکزی تاکنون در برابر این تخلف سکوت اختیار کرده بود. اما ظاهرا دولت سیزدهم با این اقدام موافق نیست و از بانک مرکزی خواسته تا جلوی نرخ‌شکنی بانک‌ها را در جذب سپرده‌ها بگیرد. به نظر می‌رسد هدف مدنظر سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران پولی و بانکی از تاکید بر کاهش سود سپرده در بانک‌ها هدایت منابع مالی به سوی اقتصاد مولد بوده اما آیا چنین رویکردی می‌تواند نتیجه مدنظر تصمیم‌گیران حوزه اقتصاد را در پی داشته باشد؟ به این بهانه، صمت تاثیر کاهش سود سپرده در بانک‌ها و تاثیر آن بر تولید و تجارت را در گفت‌وگو با محمدرضا مودودی، کارشناس حوزه اقتصاد مطرح کرده که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

عکس: آیدا فریدی

اگر می‌خواهیم منابع و سرمایه‌های کشور در مسیر اقتصاد مولد پیش برود، باید شرایط صنعتی شدن را مهیا کنیم و بحث و تمرکز بر مسائلی مانند سود بانک‌ها و کاهش سود سپرده غلط است

◉ آیا راهکاری مثل کاهش سود سپرده در بانک‌ها می‌تواند به حضور سرمایه‌گذاران در عرصه تولید و متعاقب آن تجارت بینجامد؟

تفسیر این موضوع همراه با اعداد و ارقام بیشتر در حوزه تخصصی دوستانی است که کارشناس موضوعات مالی هستند و آنها باید به‌طور کامل درباره مدیریت منابع مالی و مدیریت بازارهای مالی بحث و گفت‌وگو کنند.

اما در کل و با استناد به تجربه‌های مشابه سال‌های گذشته در این زمینه در حوزه تولید و تجارت باید گفت ما این نسخه‌ها را بارها و بارها در گذشته برای اقتصاد کشور پیچیده‌ایم و نتیجه مطلوب برای سرمایه‌گذاران و اقتصاد نداشته، اما باز می‌خواهیم همین راهکارها را بیازماییم.

◉ آیا مشکل در این زمینه مربوط به نحوه کار بانک‌ها در کشور است؟

نکته‌ای که در این زمینه حائز اهمیت است این است که ابتدا بدانیم فلسفه به وجود آمدن بانک‌ها چه بوده و قرار بوده چه نقشی را در نظام اقتصادی کشورها ایفا کنند.

فلسفه ذاتی بانک‌ها از ابتدا این بوده که سرمایه‌های خرد را با ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاری و پس‌انداز در نهادهای پشتیبان مالی به سمت بانک‌ها بکشند و این منابع خرد باید در بانک‌ها در خدمت تولید قرار گیرد.

◉ آیا بانک‌ها در این حوزه به‌درستی عمل کرده‌اند؟

خیر؛ در این زمینه باید گفت در طول زمان ترجیح بانک‌ها این بوده که مسیر خود را به سمت تجارت پیش ببرند و به جای سرمایه‌گذاری‌های مولد تمرکز خود را بیشتر بر سرمایه در گردش بگذارند.

انگیزه و تمایل بانک‌ها در این رویکرد این است که حتی‌الامکان پولی را که در اختیار متقاضی می‌گذارند خیلی زود و با ضریب بازگشت بالا بازگردد و سود مطمئن‌تری را نیز داشته باشد؛ البته این نگاه با سرمایه‌گذاری مولد که نیاز به سرمایه‌گذاری ثابت با تنفس یکی دو ساله و پس از آن بازگشت سرمایه از محل تولید است، مغایرت دارد.

◉ آیا می‌توان گفت سیاست تصمیم‌گیران برای ایجاد انگیزه درباره خروج سرمایه از بانک‌ها درست است؟

قطعا خیر؛ این تفکر که سیاست‌گذاران این حوزه تصور می‌کنند اگر بانک‌ها را در وضعیتی قرار دهند که جذابیت خود را برای جذب سرمایه‌های مردم از دست دهند، می‌تواند منجر شود این سرمایه‌های خرد به سمت تولید برود، قطعا اشتباه است؛ زیرا سرمایه‌گذاران و سرمایه‌های درشتی که می‌بینند بازارهای غیرمولد بیرونی اعم از بازار سرمایه، ملک یا خودرو و حتی بازارهای خارج از کشور جذاب‌تر از گذاشتن منابع در داخل بانک‌ها یا هدایت آن در مسیر تولید خواهد بود، قطعا سرمایه‌های خود را به آن سمت گسیل خواهند کرد.

از آنجا که ضریب نقدینگی که در دست بخش ملی و مردمی است نسبت به آنچه در دست دولت برای انجام سیاست‌های اقتصادی قرار دارد خیلی قوی‌تر و بیشتر است، هرچه به این سمت پیش برویم که مردم سرمایه‌های خود را از بانک‌ها بیرون بکشند، قطعا به سمت بازارهایی می‌رود که بازدهی سریع‌تر و مطمئن‌تری دارد.

◉ آیا حجم این سرمایه در بازارهای مختلف تا این حد تاثیرگذار است؟

بله؛ سال‌هاست این توازن در کشور ما به هم خورده و نزدیک به ۴ میلیون میلیارد تومان (یا ۴ هزار هزار میلیارد تومان) سرمایه در اختیار بخش مردمی است.

قطعا این حجم از سرمایه در هر بازاری متمرکز شود، نتیجه‌ای جز تورم نخواهد داشت. نمونه بارز این وضعیت را در بازارهای مختلف و در دوره قبل‌تری که سود سپرده‌گذاری در بانک‌ها کاهش یافت در بازارهایی مانند مسکن دیدیم.

این وضعیت می‌تواند در بازارهای مختلفی مثل بورس، خودرو، ارز و طلا نیز دوباره تکرار شود. در هر حال این حجم از نقدینگی می‌تواند هر بازاری را از تعادل خارج کند و در نهایت دولت و سازمان‌های بالادست را به برخوردهای امنیتی و شیوه‌های چکشی، جلوی این اتفاقات را بگیرند.

◉ آیا در بحث خروج سرمایه از کشور نیز همین عوامل موثر هستند؟

بله؛ تهدیدی که امروز بیش از هر زمان دیگر در سطح سرمایه‌های نامشروعی که در داخل کشور در گردش است و در سطوح خرد و کلان توان مدیریت، کنترل و راهبری آن را دولت در طول سال‌ها نداشته، خروج سرمایه از کشور است؛ به طوری که در همین سال حدود ۷ میلیارد دلار از سرمایه ایران صرف خرید ملک و سرمایه‌گذاری در حوزه مسکن در کشور ترکیه شده است؛ البته این بخشی از خروج سرمایه‌ای است که آمار درباره آن ارائه شده و بی‌شک اگر این موضوع در سایر کشورها نیز مورد رصد قرار گیرد، خواهیم دید معادل همین ارقام در کشورهای دیگر هم وجود دارد و منابع و سرمایه‌های کشور ما صرف خرید مسکن در آنها شده است؛ البته متاسفانه خروج سرمایه از کشور و صرف آن در حوزه مسکن کشورهای دیگر تنها یکی از حوزه‌هاست. درحال‌حاضر خروج سرمایه از کشور در قالب سرمایه‌گذاری در قالب ایجاد شرکت، کارخانه و... نیز از کشور خارج می‌شود.

◉ پس به اعتقاد شما کاهش سود سپرده در بانک‌ها نمی‌تواند اهداف سیاست‌گذاران اقتصادی کشور را تامین کند...

دقیقا؛ با این شیوه‌های نخ‌نما شده‌ای که بارها و بارها دیده شده و زیان‌های آن را در دوره‌های مختلف دیده‌ایم و در راهکارهایی مانند صنایع زودبازده که مدام منابع کلانی را جذب و هضم کرده و هیچ خروجی‌ای نیز برای کشور نداشته، بحث مربوط به سود سپرده‌گذاری بانکی نیز در همان مسیر در حرکت است زیرا برنامه‌ریزان و تصمیم‌گیران کشور در حوزه اقتصاد از یک سو می‌خواهند سرمایه‌ها را به سمت اقتصاد مولد هدایت کنند و از طرف دیگر هیچ راهکار جایگزینی جز بانک‌ها برای جذب منابع مالی در حوزه تولید ندارند.

در واقع هیچ تضمینی برای این موضوع وجود ندارد که با کاهش نرخ سود سپرده و خروج سرمایه از بانک، این سرمایه جذب سرمایه‌گذاری‌های مولد در کشور شود؛ بنابراین چنین شیوه‌ای غلط خواهد بود و به نتیجه روشن و مطلوبی نیز نخواهد رسید.

وقتی بستری برای کار صنعت و ایجاد جذابیت در بخش اقتصاد مولد نداریم، نمی‌توانیم با تصمیمات مقطعی در این زمینه اقتصاد کشور و ساماندهی کنیم. سرمایه‌گذاری که قصد ورود به حوزه تولید دارد، امروز و بدون وجود زیرساخت‌های تولید در کشور به کدام عرصه باید ورود کند که پس از مدتی به دلیل مشکلات موجود پشیمان نشود.

◉ پس در این زمینه چه راه‌حلی می‌تواند جوابگو باشد؟

مشکل اصلی در این‌گونه سیاست‌گذاری‌های اقتصادی این است که پیش‌فرض‌های در نظر گرفته شده برای آن همگی اشتباه هستند. در واقع پیش‌فرض درست این است که اگر می‌خواهیم منابع و سرمایه‌های کشور در مسیر اقتصاد مولد پیش برود، باید شرایط صنعتی شدن را در کشور مهیا کنیم و بحث و تمرکز بر مسائلی مانند سود بانک‌ها و کاهش سود سپرده غلط است.

◉ راهکاری هم برای رسیدن به این اهداف وجود دارد؟

سیاست‌گذاران اقتصادی برای حرکت در مسیر اقتصاد مولد باید شرایط را برای کسی که می‌خواهد به‌عنوان مثال، کار تولیدی انجام دهد هموار کنند؛ تعداد مجوزهای مورد نیاز برای راه‌اندازی این مجموعه‌ها را به حداقل برسانند، شرایط کسب‌وکار را شفاف کرده و این محیط را از رانت‌های مخرب خالی کنند، فضا را برای فعالیت‌های اقتصادی هموار کنند و در عین حال حمایت از چرخه بازار را به حد مطلوبی برسانند تا عرضه محصولات در بازارهای داخلی و خارجی به شکل مطلوب انجام شود.

در این صورت وقتی سرمایه‌گذار حس کند جذابیت تولید و صنعت نسبت به هر بخش دیگری بیشتر است، طبیعی است که منابع خود را صرف کارهای با ارزش افزوده پایین نمی‌کند و به عرصه تولید وارد می‌شود.

◉ آیا نمونه‌های موفقی در طول این سال‌ها در کشور داشته‌ایم؟

بله؛ اگر می‌بینیم لوازم خانگی بعد از ۳ دهه رشد کرد و غول‌های لوازم خانگی داخلی در صنعت لوازم خانگی پدیدار شدند و سهم مطلوب از بازار داخل را دارند، فقط ممنوعیت واردات نبوده و تمرکز بر تولید هم صورت گرفته است. این عوامل سبب شده کارخانه‌هایی که تا چند سال پیش در یک شیفت و با حداقل تیراژ در حال فعالیت و زیانده بودند امروز به صورت ۳ شیفت کار کنند و بازار ۸۰ میلیونی داخلی را در اختیار بگیرند.

◉ اما کارشناسان ایجاد فضای گلخانه‌ای در تولید و تجارت را اشتباه می‌دانند!

قطعا همین‌طور است؛ منظور از این مثال این نیست که در حوزه تولید و تجارت اعمال محدودیت‌ها در سطح گسترده اعمال شود بلکه هدف و دیدگاه ما این است تا شرایطی برای جذاب‌ترشدن تجارت برای سرمایه‌گذاران ایجاد شود. دولت متورم، فربه و دارای ساختارهای بروکراتیک پیچیده نمی‌تواند بپذیرد بخش خصوصی یا بخش مولد اقتصادی راحت به یک عرصه تولیدی ورود کند؛ بنابراین مدام می‌خواهد بر جزئیات آن نظارت داشته باشد، درباره مجوزهای آن سختگیری و در توزیع نیز نقش اصلی را ایفا کند.

◉ در کل موضوع تاکید بر کاهش سود سپرده را در تغییر مسیر سرمایه به سمت تولید چطور می‌بینید؟

همان‌طور که پیش‌تر نیز اشاره شد، اگر می‌خواهیم این مسئله را به پاسخ درست برسانیم، باید راهکار درستی را نیز برای آن پیشنهاد دهیم و با راهکارهایی مثل کاهش سود سپرده که پس از مدتی نیز دوباره به مسیر سابق خود بازمی‌گردد، نمی‌توانیم به افق‌های مدنظر سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران این بخش دست پیدا کنیم.

این موضوع هم درست مانند درج قیمت تولید به جای قیمت مصرف‌کننده روی کالاست؛ یعنی مطمئن هستیم در پایان محکوم به شکست خواهد بود و باعث نارضایتی و بدبینی خواهد شد و یقین داریم که پیامدهای منفی برای کشور خواهد داشت و پس از بروز همه این مسائل تصمیم که توقف آن می‌گیریم.

◉ پس دلیل پافشاری تصمیم‌گیران اقتصادی کشور بر شیوه‌هایی مانند کاهش نرخ سود سپرده‌های بانکی چیست؟

در واقع باید گفت کسانی که پایه‌گذاران چنین سیاست‌هایی هستند یا تجربه‌های شکست‌خورده گذشته را در این زمینه به‌درستی مطالعه نکرده‌اند یا تخصص خاصی برای این نوع سیاست‌گذاری‌ها ندارند. این سیاست‌گذاری‌ها در نهایت هزینه‌های سنگینی را به بدنه اقتصاد کشور تحمیل می‌کند و دست آخر هم به همان منزل اول بازمی‌گردند.

محمدرضا مودودی

هیچ تضمینی وجود ندارد که با کاهش نرخ سود سپرده و خروج سرمایه از بانک، این سرمایه جذب بخش‌های مولد در کشور شود

شروع فصل جدیدی از فعالیت‌های تجاری نمایشگاه اصفهان

نشست تخصصی اعضای هیات مدیره انجمن برگزارکنندگان نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران با مدیرعامل نمایشگاه بین‌المللی اصفهان در هفته جاری برگزار شد. به گزارش روابط‌عمومی نمایشگاه اصفهان، در این جلسه و در راستای گشایش فصل جدیدی از فعالیت‌های تجاری نمایشگاه بین‌المللی اصفهان با برگزارکنندگان کل کشور موارد متعددی موردبحث و گفت‌وگو قرار گرفت.

مدیرعامل سایت بزرگ اصفهان اظهارکرد: سیاست ما در دوران جدید مدیریت نمایشگاه اصفهان همکاری با مجریان باسابقه کشور است تا کیفیت رویدادهای اقتصادی بیش‌ازپیش افزایش یابد.

علیرضا مرتضوی تصریح کرد: بدون شک تجربه برگزارکنندگان برجسته کشورمان در این بخش می‌تواند برای بهتر شدن فعالیت‌های تخصصی راهگشا باشد.

قاسم سالاررضایی، رئیس انجمن برگزارکنندگان نیز با تاکید بر اهمیت توسعه فعالیت‌های نمایشگاهی بر اهمیت ارتباط تنگاتنگ سایت‌داران و برگزارکنندگان اشاره کرد و افزود: همبستگی فعالان نمایشگاهی در کشور باعث بهبود کیفی رویدادهای نمایشگاهی و هم‌صدایی آنها خواهد شد. این امر در بلندمدت منافع مشترک زیادی برای همه اهالی صنعت نمایشگاهی به‌دنبال خواهد داشت. در این نشست درباره برگزاری نمایشگاه دائمی در شهر بصره کشور عراق نیز تبادل‌نظر شد. محل دائمی نمایشگاه بین‌المللی اصفهان واقع در کمربندی شرق اصفهان، روبه‌روی منطقه روشن‌دشت، در ۱۴ آبان ۹۹ به بهره‌برداری رسید و شرایط لازم برای برگزاری رویدادهای نمایشگاهی در آن فراهم شد. بهره‌برداری از این نمایشگاه، یکی از مهم‌ترین رویدادهای اقتصادی سال ۹۹ اصفهان بود. این نمایشگاه به‌عنوان یکی از استانداردترین مراکز نمایشگاهی کشور معرفی شد.

تهران میزبان نخستین نمایشگاه ایران‌ژئو می‌شود

توسعه کسب‌وکارهای ژئوماتیک و ژئوانفورماتیک

نخستین نمایشگاه ایران‌ژئو با هدف ارتقای سطح فناوری و توسعه کسب‌وکارهای حوزه ژئوماتیک و ژئوانفورماتیک جمهوری اسلامی ایران از ۳۰ دی در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار خواهد شد.

این رویداد قرار بود از ۲۵ تا ۲۸ آبان با عنوان تجاری IRAN GEO و با همت شرکت نمایشگاهی آوای موفق ایرانیان در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران برگزارشود که با تاخیر، ۳۰ دی میزبان متخصصان و فعالان این حوزه خواهد بود. اما صنعت ژئوماتیک چه تاثیری در زندگی افراد جامعه و دیگر صنایع دارد و برگزاری این نمایشگاه چه اهدافی را به‌دنبال خواهد داشت؟ صمت با مدیران برگزاری این رویداد و کنفرانس جانبی به گفت‌وگو پرداخته که ادامه می‌خوانید.

سهیل فرزین
editor@smtnews.ir

لازمه رشد و گسترش هوشمند فناوری‌های ژئوماتیک

رئیس گروه ژئوماتیک معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در گفت‌وگو با صمت گفت: ارتقای جایگاه ایران در نظام رتبه‌بندی در صنعت ژئوماتیک یکی از مهم‌ترین اهدافی است که نخستین نمایشگاه تخصصی ایران‌ژئو دنبال می‌کند. این رویداد، یک نمایشگاه بین‌المللی خواهد بود. وقتی عنوان بین‌المللی به یک رویداد اطلاق می‌شود، نشان‌دهنده این است که باید از مرزها فراتر برویم و مباحث مربوط به ایجاد ارتباط و فروش محصولات به خارج از کشور و همین‌طور ورود فناوری به کشور را حتما مدنظر قرار دهیم.

یاسر ابراهیمیان‌قاجاری در ادامه خاطرنشان کرد: به نظر من، نخستین اقدامی که برای رشد و گسترش هوشمند فناوری‌های ژئوماتیک در کشور باید انجام دهیم این است که یک سند چشم‌انداز تدوین و از سویی تمامی مولفه‌های زیست‌بوم ژئوماتیک کشور را گرد یکدیگر جمع کنیم. در کشور شخصیت‌های حقیقی و حقوقی، دانشگاه‌ها، نهادها، سازمان‌ها و... متولی حوزه ژئوماتیک کشور به‌شمار می‌روند و نهادهایی مانند وزارتخانه‌های نیرو، کشاورزی و... نیز بهره‌بردار آن هستند. ما معتقدیم بیش از ۸۰ درصد اطلاعات، مکان‌محور هستند؛ بنابراین ۸۰ درصد فعالیت‌ها در جامعه و همچنین نهادها نیازمند فعالیت‌ها و اطلاعات مکان‌محور و در نتیجه ژئوماتیک هستند. ابراهیمیان افزود: تمام این بهره‌برداران باید در بستری مناسب گردهم جمع شوند و با وحدت رویه سیاست‌گذاری کنند؛ بنابراین برگزاری نخستین نمایشگاه ایران‌ژئو گامی اولیه برای این گردهمایی است. از سویی برگزاری این رویداد می‌تواند در فرهنگ‌سازی حوزه ژئوماتیک کشور موثر واقع شود. درباره توسعه بازار محصولات دانش‌بنیان و ارتقای فناوری در صنایع موجود نیز برگزاری این نمایشگاه تاثیر بسزایی خواهد داشت.

▣ جایگزینی مناسب برای تکنولوژی‌های قدیمی

وی تصریح کرد: به‌عنوان مثال، یک سازمان یک فعالیت را با وظایف مشخص اما با تکنولوژی قدیمی انجام می‌دهد. این وظایف را می‌توان با تکنولوژی‌های جدید مانند ژئوماتیک انجام داد. نمونه این موضوع را در زندگی عادی نیز شاهد هستیم. به‌عنوان نمونه، سابق بر این، سرویس‌های خودرو به صورت تلفنی و از طریق آژانس‌ها امکان‌پذیر بود اما امروزه اپلیکیشن‌های متعددی وارد بازار شده‌اند که بدون نیاز به تماس تلفنی در هر نقطه کشور می‌توان تاکسی درخواست کرد. به عبارتی می‌توان گفت اصل کار همان تاکسی گرفتن است که انجام می‌شود اما در قالب تکنولوژی روز. امروزه فعالیت بسیاری از نهادهای کشور یا به صورت دستی انجام می‌شود یا از فناوری قدیمی استفاده می‌کند؛ ژئوماتیک می‌تواند جایگزین مناسبی برای این بخش‌ها باشد.

▣ ظرفیت‌های خالی زنجیره ژئوماتیک

رئیس گروه ژئوماتیک معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در ادامه به ظرفیت‌های خالی زنجیره ژئوماتیک کشور اشاره کرد و گفت: برای استفاده از این ظرفیت‌ها باید برخی از قوانین، اساسنامه‌ها و آیین‌نامه نهادها را اصلاح کنیم. امروزه اغلب سازمان‌ها درصدد هستند بسیاری از فعالیت‌ها را انجام دهند اما اساسنامه آنها این اجازه را نمی‌دهد. در همین راستا، سازمان‌ها باید با تغییر رویکرد، شرح وظایف خود را اصلاح و تحولی در اهداف، دیدگاه و برنامه‌های خود ایجاد کنند.

▣ حرکت به سمت اقتصاد دانش‌بنیان

ابراهیمیان در پایان تاکید کرد: حاکمیت باید به این نتیجه برسد که ژئوماتیک جزو فناوری‌های نوین و توانمندکننده است و پیروی همین موضوع ردیف بودجه‌های مرتبط با این حوزه را افزایش دهد. در همین زمینه می‌توانیم با مشارکت بخش خصوصی و توسعه مراکز نوآوری شتابدهنده‌های تخصصی از ظرفیت سرمایه‌گذاران استفاده و از آنها درخواست کنیم که در حوزه دانش‌بنیان‌ها سرمایه‌گذاری کنند. سرمایه‌گذاران می‌توانند روی یک ایده فناورانه سرمایه‌گذاری کنند تا آن ایده تبدیل به یک محصول شود و پس از تجاری‌سازی به سود خوبی دست پیدا کنند. حرکت به سمت اقتصاد دانش‌بنیان یک اقدام فرهنگی است و معاونت علمی و فناوری تمام تلاش خود برای رسیدن به این هدف را انجام خواهد داد.

جای خالی نمایشگاه ایران‌ژئو

رئیس دانشکده مهندسی نقشه‌برداری و اطلاعات مکانی دانشگاه تهران در گفت‌وگو با صمت با اشاره به تجربه ۳۰ ساله خود در حوزه مهندسی نقشه‌برداری، بیان کرد: در این مدت شاهد فعالیت‌ها و برگزاری رویدادهای متعددی در این حوزه بوده‌ام اما همواره جای نمایشگاهی با وسعت رویداد ایران‌ژئو همواره خالی بوده است. محمد سعادت‌سرشت افزود: ما حدود ۱۰ سال پیش به سازمان نقشه‌برداری به‌عنوان متولی نقشه‌برداری در کشور پیشنهاد دادیم برگزاری کنفرانس‌های علمی را به انجمن‌ها واگذار کنند اما کنفرانس‌هایی که مربوط به فناوری و محصولات فناورانه در صنعت نقشه‌برداری کشور است را در قالب یک فرمت خاص معرفی کنیم. امیدواریم در نخستین نمایشگاه تخصصی ایران‌ژئو شاهد این ساختار باشیم.

▣ پیش‌زمینه گسترش فناوری‌های ژئوماتیک

رئیس دانشکده مهندسی نقشه‌برداری و اطلاعات مکانی دانشگاه تهران در ادامه گفت: برای اینکه بتوانیم در گسترش فناوری‌های ژئوماتیک کشور موفق عمل کنیم، در گام نخست باید از تجربیات جهانی استفاده و مسیری که دنیا طی کرده و به نتیجه رسیده را دنبال کنیم. در تمام فناوری‌ها نمی‌توان فرار روبه‌جلو داشت؛ بنابراین باید روی موضوع آموزش سرمایه‌گذاری کرد و امور پژوهشی را جدی گرفت و در همین راستا، بخشی از بودجه کشور را به این موضوع اختصاص داد. البته نباید فراموش کرد که آموزش و پژوهش باید هدفمند باشند تا در بازار کسب‌وکار نمود پیدا کنند.

سعادت‌سرشت افزود: این کسب‌وکار نیازهای محلی و جهانی را برای مخاطبان مشخص خواهد کرد. بنابراین می‌توانیم با اختصاص بودجه‌های کشور برای رفع این نیازها و همچنین تشکیل تیم‌های فناورانه و تجربیات اجرایی خطوط تولید را منتقل کنند و پس از آن انعکاس این موارد در دانشگاه‌ها به شکل پژوهش، فناوری و ایجاد مراکز نوآوری مطرح شود. خروجی تمام این موارد در قالب آموزش ارائه شود.

وی در ادامه تاکید کرد: آموزش‌ها باید هدفمند باشند. اگر آموزش‌ها بر روال امروزی کشور انجام شود و بدون هیچ برنامه‌ای فقط دانشجو جذب کنیم و آموزش دهیم، نتیجه مطلوبی را نخواهیم داشت. باید با شناسایی درست بازار و نیازها، تخصص‌های موردنیاز و علوم بین‌رشته‌ای را طرح کنیم تا پس از آن اساتید وارد عمل شوند و نقش‌آفرینی کنند. این حرکت می‌تواند چرخه‌ای پایدار و رو به رشد ایجاد کند.

▣ حمایت از زنجیره‌های فراموش‌شده

رئیس دانشکده مهندسی نقشه‌برداری و اطلاعات مکانی دانشگاه تهران در بخش دیگری از صحبت‌های خود به حمایت از بخش‌های فراموش‌شده زنجیره ژئوماتیک کشور تاکید کرد و گفت: به عقیده من گسستگی کاربران و متخصصان از یکدیگر، بزرگ‌ترین ضعفی است که در حوزه مهندسی نقشه‌برداری و علوم مکانی وجود دارد. این گسستگی هم جنبه فرهنگی دارد و هم ساختاری. باید ساختاری در کشور ایجاد کنیم که به کمک آن کاربران و متخصصان این حوزه با یکدیگر ارتباط برقرار کنند. در حال‌حاضر برگزاری نخستین نمایشگاه ایران‌ژئو بهترین بستر برای ایجاد این ارتباط به‌شمار می‌آید. سعادت‌سرشت در پایان اظهارکرد: رشته مهندسی نقشه‌برداری باید دانش خود برای ایجاد اشتراک میان این دو طیف را افزایش دهد و برخی رشته‌های جدید را ایجاد کند و با انجام تحقیقات هدفمند در این زمینه بتواند گروه‌های کاری بین‌رشته‌ای ایجاد و با رفع نیازهای کشور، محصولات خود را به دنیا هم عرضه کند.

> نخستین اقدام برای رشد و گسترش هوشمند فناوری‌های ژئوماتیک، تدوین یک سند چشم‌انداز و گردهم آوری مولفه‌های زیست‌بوم ژئوماتیک است

برگزاری کنفرانس ملی علوم داده همزمان با ایران‌ژئو

همزمان با برگزاری این رویداد بین‌المللی قرار است کنفرانس جانبی این نمایشگاه نیز برگزار شود.

جواد وحیدی، مدیرگروه علوم کامپیوتر دانشگاه علم و صنعت ایران و دبیر این کنفرانس در گفت‌وگو با صمت گفت: بر مبنای اذهان بسیاری از مردم، هر تجمعی را می‌توان همایش، کنفرانس، سمینار یا کنگره خواند، در حالی که بسیاری از این گردهمایی‌ها فقط نشست‌هایی کاری و در چارچوب تصمیم‌گیری‌های اداری است. در صورتی که این گردهمایی‌ها، ویژگی‌های یک همایش مانند ضرورت برگزاری، اهداف اصولی و مکانیسم‌ها و روش‌های مناسب را دارا باشد و صاحب‌نظران بتوانند با ارائه مباحث گوناگون، راهکارها و روش‌های جدیدی را برای رفع مشکلات و توسعه فعالیت‌های جامعه مطرح کنند، بسیار مفید خواهند بود.

جواد وحیدی درباره کنفرانس ملی علوم‌داده که قرار است همزمان با نمایشگاه ایران‌ژئو برگزار شود، اظهارکرد: دانشگاه علم و صنعت ایران، یک دانشگاه پیشرو و یکی از ۳ دانشگاه صنعتی برتر ایران است. سطح آموزشی به‌نسبت بالا از یک‌سو و داشتن امکانات آزمایشگاهی و کارگاهی پیشرفته از سویی دیگر، باعث‌شده وجهه صنعتی این دانشگاه پررنگ‌تر شود و دانش‌آموختگان آن بتوانند به‌سرعت جذب واحدهای صنعتی ایران شوند. در راستای همکاری‌های این دانشگاه با سازمان‌ها و نهادهای اجرایی کشور، توافقنامه دو جانبه‌ای میان دانشگاه علم و صنعت ایران و سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح منعقدشده که این کنفرانس در همین راستا برگزار می‌شود. مدیرگروه علوم کامپیوتر دانشگاه علم و صنعت ایران و دبیر این کنفرانس گفت: در این کنفرانس تعدادی از دانشمندان خوشنام حوزه علوم داده و اطلاعات مکانی از دانشگاه‌های معتبر جهان به‌عنوان سخنران کلیدی آخرین دستاوردهای این حوزه را به شرکت‌کنندگان معرفی می‌کنند. به‌علاوه تاکنون بیش از یکصد مقاله از پژوهشگران داخل کشور به دبیرخانه کنفرانس رسیده که توسط اساتید برجسته عضو کمیته علمی در حال داوری است.

ناشران متقاضی حضور در نمایشگاه مجازی کتاب بخوانند

ثبت‌نام ناشران داخلی برای حضور در دومین نمایشگاه مجازی کتاب تهران از ۱۱ دی‌ماه ۱۴۰۰ آغاز شد و تا پنجشنبه ۱۶ دی ماه ادامه دارد.

به گزارش گسترش‌نیوز، ناشران داخلی متقاضی حضور در دومین نمایشگاه مجازی کتاب تهران می‌توانند از شنبه ۱۱ دی‌ماه با مراجعه به سایت ketab.ir ضوابط و شرایط حضور در این نمایشگاه را مشاهده و نسبت به ثبت‌نام اقدام کنند. فرصت ثبت‌نام تا پنجشنبه ۱۶ دی ماه ۱۴۰۰ ادامه خواهد داشت.

عضویت ناشران داخلی در سامانه «پست کتاب» به‌منظور بهره‌مندی از تخفیف‌های پست کتاب، ویژه نمایشگاه مجازی کتاب تهران الزامی بوده و ناشران می‌توانند کتاب‌های خود را که از سال ۱۳۹۱ منتشر کرده‌اند، در این نمایشگاه عرضه کنند. همچنین این آمادگی وجود دارد تا مغایرت مرتبط با کتاب‌های ناشران در بانک اطلاعاتی کتاب خانه کتاب و ادبیات ایران در قالب ضوابط اجرایی رفع شود.

▣ کرونا و لغو نمایشگاه فیزیکی کتاب تهران

پیش از این در اردیبهشت هر سال نمایشگاه فیزیکی کتاب تهران برگزار می‌شد و ناشران هر ساله تمام توان خود را برای ارائه کتاب در این همایش بزرگ ادبی فراهم می‌کردند، به نوعی در اردیبهشت ماه، بهار طبیعت و بهار ناشران با یکدیگر توام می‌شد و خیل مشتاقان کتاب برای استفاده از آخرین کتاب‌های منتشرشده در نمایشگاه کتاب تهران شرکت می‌کردند اما امسال به علت شیوع بیماری کرونا، نمایشگاه فیزیکی کتاب تهران برگزار نشد که ضرر و زیان فراوانی برای ناشران به همراه داشت.

پس از اطمینان از برگزار نشدن نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی دستور داد سازکار برگزاری نمایشگاه کتاب به صورت مجازی در دستور کار قرار گیرد و در این راستا و طی ابلاغیه‌ای از سوی معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، خانه کتاب و ادبیات ایران مجری برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب شد.

▣ نشر و نویسندگی تحت‌تأثیر کرونا

به گفته کارشناسان، نظرسنجی‌های انجام‌شده نیز حاکی از این است که یکی از بخش‌هایی که تحت‌تاثیر شرایط کرونا آسیب دیده، نشر و نویسندگی است. جامعه نشر باوجود شرایط دشوار، تکاپو و فعالیت خود به برگزاری این نمایشگاه رضایت دارند. از سوی دیگر، آمارها نشان می‌دهد ناشران در سال گذشته حدود ۶۸ درصد کتاب چاپ اول داشته و ۲۴ درصد بیش از ۱۰ عنوان کتاب چاپ کرده‌اند. این امر بیانگر تلاش ناشران برای برون‌رفت از بحران کرونا و تداوم حیات عرصه ادبیات است و حتی دشواری‌ها نیز نتوانسته مانع تحرک ناشران شود.

یادداشت

بهترین رمزارزهای متاورسی بازار

سعید عبادتی
کارشناس حوزه بلاک‌چین و رمزارز

به‌تازگی فیس‌بوک نام مجموعه خود را به متا تغییر داده است و با این کار، ورود جدی به متاورس را از سوی فیس‌بوک شاهد بودیم. بعد از این تغییر نام، متاورس در دنیای ارزهای دیجیتال رونق گرفت و جامعه کاربران متاورس افزایش پیدا کرد. رمزارزهایی که تحت متاورس هستند، دنیای واقعی پیرامون را به ما نزدیک‌تر می‌کند. به‌طور مثال، بسیاری از افراد خریدوفروش زمین در دنیای مجازی را تجربه نکرده‌اند اما در حال‌حاضر این امکان وجود دارد که زمین در دنیای متاورس خریدوفروش شود. در نتیجه رمزارزهایی مانند مانا (MANA) و سند (SAND) در دنیای متاورس شکل گرفته‌اند. تفاوت عمده رمزارزهای متاورس با سایر ارزهای دیجیتال در نزدیکی دنیای واقعی با دنیای مجازی است. ظرفیت این نزدیکی را متاورس ایجاد کرده است.

درباره کاربردهای رمزارزهای متاورسی باید چند مثال ارائه دهیم. فرض کنید، کاربران بازی رایانه‌ای را انجام می‌دهند و در ازای بازی بخشی از زمین را در دنیای مجازی برنده می‌شوند. حتی این امکان وجود دارد که از کشورمان سایر کشورها را آنلاین تماشا کنیم. رمزارزهای مبتنی بر متاورس برای توسعه این دنیا استفاده می‌شوند و برای جذب مخاطب بیشتر قابل استفاده هستند. نوسان قیمتی این رمزارزها نیز مبتنی بر همین روند است. پروژه‌های گوناگونی مانند دیسنترا لند (Decentraland) را شاهد هستیم که به‌عنوان یک واقعیت مجازی استفاده می‌شود. هر رمزارز مبتنی بر یک پروژه متاورسی است.

شرکت‌های بزرگ تمرکز روی متاورس دارند، در دنیای مجازی و واقعیت مجازی شرکت‌هایی که برنامه برای توسعه دارند، شرایط سرمایه‌گذاری بهتری دارند. یکی از مهم‌ترین اجزای متاورس‌ها نزدیکی دنیا فعلی به مجازی است. در کنار سایر ارزهای دیجیتالی که نام بردیم، رمزارزهای کوچکی مانند EPIK و ATLAS نیز قابل سرمایه‌گذاری هستند و با توجه به پروژه‌هایی که دارند، قابل پیشرفت هستند؛ در نتیجه می‌توانیم با دید بلندمدت این ارزهای دیجیتال را برای سرمایه‌گذاری انتخاب کنیم. پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۲۲ ارزهای دیجیتال متاورسی جدیدی وارد باز کریپتوکارنسی شوند. دنیای متاورس‌ها جذاب است و جای رشد فراوانی دارد. همین جذابیت و ظرفیت رشد متاورس را آینده‌ساز می‌کند.

صحبت از رقابت رمزارزهای متاورس با ارزهای دیجیتال اشتباه است. متاورس‌ها در تکمیل زنجیره ارزش بلاک‌چین‌ها به وجود آمده‌اند. در آینده دنیای متفاوتی نسبت به زمان فعلی خواهیم داشت. متاورس‌ها سرعت تغییر جهان فعلی را افزایش خواهند داد. جهان آینده نیازمند ارز دیجیتال و نقل‌وانتقال پول است و کوین‌های متاورسی نیاز آینده بشر را پاسخ داده‌اند. برای توسعه این فضا زمین‌های مجازی و بازی‌های مجازی در دنیای متاورس شکل گرفته‌اند و در آینده این دنیا گسترده‌تر خواهد شد. رمزارزهای متاورسی تکمیل‌کننده زنجیره بلاک‌چین‌ها به‌شمار می‌روند.

متاورس یا فراجهان (Metaverse) فرضیه‌ای از نسل بعدی اینترنت است که از محیط‌های مجازی سه‌بعدی آنلاین غیرمتمرکز و پایدار تشکیل می‌شود. این دنیای مجازی از طریق هدست‌های واقعیت مجازی، عینک‌های واقعیت‌افزوده، گوشی‌های هوشمند، رایانه‌های شخصی و کنسول‌های بازی قابل‌دسترسی خواهد بود. متاورس به شکلی محدود در حال‌حاضر در پلتفرم‌هایی مانند VRChat یا بازی‌های ویدئویی مانند زندگی دوم وجود دارد. همچنین می‌توان به فیلم بازیکن شماره یک آماده (فیلم) و همچنین انیمه سورت‌آرت آنلاین اشاره کرد.

در حال‌حاضر شرکت‌هایی مانند متا پلتفرمز، روبلاکس، اپیک گیمز و مایکروسافت، در حال سرمایه‌گذاری روی تحقیقات و توسعه فناوری‌های مرتبط با متاورس هستند.

متاورس از دو واژه متا (Meta) به معنی فراتر و یونیورس (Universe) به معنی جهان تشکیل شده. در کل، معنی واژه متاورس، فراجهان (Metaverse) است. نیل استیونسن (Neal Stephenson) نخستین‌بار در کتاب خود به‌نام سقوط برف (Snow Crash) در سال ۱۹۹۲ از واژه متاورس استفاده و آن را یک دنیای مجازی سه‌بعدی متشکل از آواتار مردمان واقعی توصیف کرد. در این داستان، دو نفر راننده تحویل کالا برای نجات خود از یک ویران‌شهر سرمایه‌داری، در دنیای متاورس سفر می‌کنند.

دریچه

سردرگمی مازنی‌ها با طرح نسخه الکترونیک

نسخه‌نویسی الکترونیکی که انتظار می‌رفت به خلوت شدن مراکز صدور دفترچه‌های کاغذی، داروخانه‌ها و مطب‌های پزشکان منجر شود، به دلیل کامل نبودن زیرساخت‌های اجرای این طرح، این روزها باعث سردرگمی پزشکان و مردم و همچنین شلوغی مراکز پزشکی استان شده است.

به گزارش ایرنا، ۳۰ آذر امسال مدیرکل بیمه سلامت مازندران از آغاز رسمی اجرای طرح نسخه‌نویسی الکترونیکی افراد زیر پوشش بیمه‌ای در این استان در سطح تمامی پزشکان عمومی، پزشک خانواده، متخصص و فوق تخصص و پزشکان بیمارستان‌ها از اول دی خبر داد و تاکید کرده بود به هیچ عنوان نسخه‌پیچی کاغذی دیگر قابل پذیرش نیست.

محمدرضا میرزایی در این جلسه تاکید کرده بود که شهروندان به هیچ عنوان نگران دریافت داروهای خود نباشند و کدهای دارویی با هماهنگی وزارت بهداشت و دانشگاه علوم پزشکی مازندران و بابل و داروخانه‌ها از طریق نرم‌افزار به صورت دقیق اجرایی شده و اصلا مشکلی وجود ندارد.

دست‌اندرکاران گفته بودند هدف از اجرای طرح نسخه‌نویسی الکترونیک را ارائه خدمات پزشکی مطلوب به بیماران از سوی سازمان‌های بیمه‌گر مطرح شده، اما این روزها شهروندان و جامعه پزشکی مازندران با اظهارنظرهای متفاوت از روند اجرای این طرح چندان رضایت ندارند و با وجود گذشت ۸ روز از الزام اجرای طرح نسخه الکترونیک، بررسی میدانی از شهرستان‌های استان نشان می‌دهد به دلیل ضعف در مشکل زیرساختی مانند ضعیف بودن خطوط اینترنتی و همچنین شلوغی مطب‌ها و داروخانه‌ها به دلیل تاخیر در ثبت نسخه در سامانه الکترونیکی مردم، پزشکان عمومی، داروخانه‌داران و پزشکان متخصص به روند اجرای این طرح در زمان حاضر چندان روی خوشی نشان نمی‌دهند و معتقدند در شرایطی که هر روز خبر افزایش ابتلا به سویه جدید کرونا به نام اُمیکرون در کشور بازتاب می‌یابد اجرای این طرح باعث شلوغی مراکز بهداشتی شده و به نوعی ازدحام جمعیت، داروخانه‌ها را به کرونا خانه تبدیل می‌کند.

این روزها درد و دل‌های شهروندان مازندرانی که زمان زیادی را باید در مطب دکتر برای ثبت نسخه الکترونیک در سامانه یا تحویل دارو در داروخانه‌های بگذرانند، زیاد است و می‌گویند به دلیل تراکم جمعیت در مراکز بهداشتی و قطعی وقت و بی‌وقت سامانه برای دریافت دارو در داروخانه‌ها، بسیاری از آنها هزینه‌های دارویی را آزاد حساب می‌کنند و از طرف دیگر مستند مکتوب که تاییدیه خرید دارو باشد برای دریافت هزینه کرد خود از بیمه تکمیلی ندارند.

تعدادی از شهروندان مازندرانی در نقاط مختلف استان ادعا می‌کنند با وجود آنکه ماهانه هزینه خدمات درمانی خود را پرداخت می‌کنند اما با آغاز فرآیند نسخه الکترونیک به دلیل خطای انسانی، یا امتناع یا تقلب در ثبت دارو و همچنین ازدحام شدید در مراکز بهداشتی و قطعی مکرر سامانه‌های نسخه الکترونیک، هزینه داروهای خود را به صورت آزاد پرداخت می‌کنند و می‌گویند این روزها باوجود ده‌ها مشکل اقتصادی و شیوع ویروس اُمیکرون اجرای ناقص طرح‌های از این دست، روان و جسم آنها را به بازی گرفته است.

عزم جدی دولت برای رفع موانع تولید

معاون اول رئیس‌جمهوری با حضور در چند واحد صنعتی و تولیدی در شهرک صنعتی غیردولتی زواره‌ای در شهرستان رباط کریم با مدیران و کارگران این کارخانجات به گفت‌وگو نشست و از نزدیک مراحل ساخت محصولات و مشکلات پیش روی تولید را مورد بررسی قرار داد.

به گزارش شاتا، محمد مخبر ابتدا با حضور در مجموعه تولیدی میهن آلومینیوم غدیر که سالانه حدود ۴ هزار تن پروفیل آلومینیوم تولید می‌کند، از نزدیک ظرفیت‌ها و مشکلات آن را مورد بررسی قرار داد.

مخبر سپس به واحد صنعتی سپهر ایرانیان رفت که سالانه ۵۰ هزار تن مقاطع فولادی شامل نبشی و میلگرد تولید می‌کند.

در این بازدید که حدود دو ساعت به طول انجامید و استاندار، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت و مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی تهران نیز معاون اول رئیس‌جمهوری را همراهی می‌کردند، مدیران واحدهای تولیدی به تفصیل مشکلات خود را اعم از کمبود سرمایه در گردش، بازپرداخت وام‌های بانکی، بدهی مالیاتی، صدور مجوزها، تامین مواد اولیه، وجود برخی مقررات زائد و... با او در میان گذاشتند. در جریان این بازدید مقرر شد گزارش کاملی از مشکلات موجود از سوی استانداری تهران تهیه و برای رفع آنها با حضور مسئولان مربوط اقدام شود.

سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران تصویب کرد

ایجاد ۴ ناحیه صنعتی جدید در ۴ استان

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

در آخرین نشست هیات‌مدیره سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، ایجاد ۴ ناحیه صنعتی جدید در استان‌های سیستان و بلوچستان، فارس، کرمان و لرستان به تصویب مجمع عمومی شرکت شهرک‌های صنعتی استان‌ها رسید.

به گزارش شاتا، در آخرین نشست هیات‌مدیره سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، ایجاد ۴ ناحیه صنعتی جدید در استان‌های سیستان و بلوچستان، فارس، کرمان و لرستان به تصویب مجمع عمومی شرکت شهرک‌های صنعتی استان‌ها رسید.

نواحی صنعتی بمپور به مساحت ۴۹.۶ هکتار در شهرستان بمپور سیستان و بلوچستان، خفر به مساحت ۴۹ هکتار در شهرستان خفر فارس، رابر به مساحت ۲۹.۵ هکتار در شهرستان رابر کرمان و بیرانشهر به مساحت ۳۱ هکتار در شهرستان خرم‌آباد لرستان، از جمله نواحی صنعتی جدیدی است که ایجاد می‌شوند و به جمع یک هزار و ۲۲ شهرک و ناحیه صنعتی مصوب کشور می‌پیوندند.

توسعه اشتغال پایدار در استان‌ها

با ایجاد ۴ ناحیه صنعتی نام‌برده، بیش از ۱۵۹ هکتار به مساحت اراضی در اختیار شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور افزوده می‌شود تا شرکت‌های استانی تابع سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران بتوانند برای جذب سرمایه‌گذاران و به دنبال آن، ایجاد شغل پایدار در سطح کشور اقدام کنند.

گفتنی است، از ابتدای امسال تاکنون، ایجاد یا توسعه ۳۸ شهرک و ناحیه صنعتی جدید در ۲۱ استان کشور به وسعت بیش از ۵ هزار و ۸۰۰ هکتار به تصویب هیات‌مدیره سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران به‌عنوان مجمع عمومی شرکت شهرک‌های صنعتی استان‌ها رسیده که برای طی فرآیند تصویب نهایی به مراجع قانونی ذی‌ربط ارسال شد.

شرایط جانمایی شهرک‌های جدید

با تهیه و ارسال گزارش فنی و اقتصادی ضرورت ایجاد و مکان‌یابی شهرک یا ناحیه صنعتی توسط شرکت شهرک‌های صنعتی هر استان و پس از بررسی و بازدید میدانی کارشناسان معاونت فنی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، گزارش اظهارنظر کارشناسی به هیات‌مدیره ارائه و در صورت تایید مورد تصویب قرار می‌گیرد.

مطابق ضوابط و مقررات قانونی، مصوبه هیات‌مدیره سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران برای شهرک‌ها و نواحی صنعتی بالای ۵۰ هکتار باید به تصویب مجمع عمومی این سازمان متشکل از وزرای صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، راه و شهرسازی، نیرو، امور اقتصادی و دارایی، معاون رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور رسیده و سپس با بررسی و تایید کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط‌زیست دفتر هیات دولت، مورد تصویب هیات‌وزیران قرار گیرد.

همچنین به استناد مفاد قانون حمایت از ایجاد نواحی صنعتی روستایی، مصوبه هیات‌مدیره سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران به‌عنوان مجمع عمومی شرکت‌های استانی تابع، شرط لازم برای تصویب نواحی صنعتی جدید با وسعت زیر ۵۰ هکتار است و در عین حال تصویب نهایی آن مشروط به تایید و اخذ مصوبه شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان است.

مطابق ضوابط و مقررات قانونی و مفاد بند (۸) قانون درباره تاسیس شرکت شهرک‌های صنعتی ایران، مجمع عمومی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران موظف است با توجه به سیاست‌های دولت جمهوری اسلامی ایران و با تصویب هیات دولت برای افزایش تعداد شهرک‌های صنعتی اقدام لازم را انجام دهد.

همچنین مجمع عمومی شرکت‌های تابع (هیات‌مدیره سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران) می‌تواند با توجه به نیاز و ضرورت برای توسعه شهرک‌ها و نواحی صنعتی مصوب اقدام کند.

> نواحی صنعتی بمپور به مساحت ۴۹.۶ هکتار در شهرستان بمپور سیستان و بلوچستان، خفر به مساحت ۴۹ هکتار در شهرستان خفر فارس، رابر به مساحت ۲۹.۵ هکتار در شهرستان رابر کرمان و بیرانشهر به مساحت ۳۱ هکتار در شهرستان خرم‌آباد لرستان، از جمله نواحی صنعتی جدید هستند که به جمع هزار و ۲۲ شهرک و ناحیه صنعتی مصوب کشور می‌پیوندند

> سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و شرکت‌های استانی تابع زمینه اشتغال مستقیم ۹۶۱ هزار و ۱۷۴ نفر را در سراسر کشور فراهم کرده است

سخن پایانی

براساس آمار روابط‌عمومی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و شرکت‌های استانی تابع آن اکنون با دارا بودن ۵۰۶ شهرک و ۳۲۶ ناحیه صنعتی و ۳ منطقه ویژه اقتصادی در حال بهره‌برداری، ۸۱ شهرک و ناحیه صنعتی تخصصی، ۷ شهرک فناوری، ۳۸ مرکز خدمات فناوری و کسب‌وکار، ۲ مجتمع فناوری اطلاعات و خدمات نرم‌افزاری، ۹۵ هزار و ۴۱۵ قرارداد منعقد شده و بهره‌برداری از ۴۸ هزار و ۱۱۹ واحد صنعتی و ۳ هزار و ۱۵۰ واحد کارگاهی، زمینه اشتغال مستقیم ۹۶۱ هزار و ۱۷۴ نفر را در سراسر کشور فراهم کرده است.

وزیر نیرو خبر داد:

هدف‌گذاری افزایش ۶ هزار مگاواتی ظرفیت انرژی حرارتی

وزیر نیرو گفت: امسال پیش‌بینی شده بیش از ۶ هزار مگاوات در حوزه انرژی حرارتی به ظرفیت کشور اضافه شود و تا امروز براساس برنامه پیش رفتیم و این رکوردی تاریخی است.

به گزارش صمت علی‌اکبر محرابیان در آیین بهره‌برداری از نخستین خط تولید سلول‌های خورشیدی در ناحیه صنعتی شهید سعیدی خمین افزود: رکورد قبلی تولید برق حرارتی، ۴ هزار مگاوات بوده است.

وی با اشاره به تاکید رئیس‌جمهوری و برنامه مجلس شورای اسلامی بر تقویت برق حرارتی، تجدیدپذیر و مدیریت مصرف ادامه داد: برنامه‌ریزی شده تا تابستان امسال ۵۰۰ مگاوات به ظرفیت انرژی تجدیدپذیر کشور افزوده شود.

وزیر نیرو اظهار کرد: ۳ مشکل آب، سوخت و محیط‌زیست در تولید برق وجود دارد و انرژی تجدیدپذیر به‌خوبی پاسخ این مشکلات را داده است.

محرابیان گفت: انرژی خورشیدی بالاترین ظرفیت در کشور را دارد چراکه ۳۰۰ روز آفتابی در کشور داریم و در برخی مناطق کویری به ۳۵۰ روز می‌رسد.

وی با اشاره به بازدید از واحد تولید پنل‌های خورشیدی خمین گفت: آنچه امروز در این واحد مورد بازدید قرار گرفت متفاوت از گزارش‌های دریافتی بود و باید به مردم استان مرکزی تبریک گفت.

محرابیان بیان کرد: مشتاقانه منتظر هستیم بخش‌های دیگر این صنعت بهره‌برداری شود و هفتگی و ماهانه پیگیری می‌کنیم و در جلسات هفتگی تکمیل این پروژه مورد توجه ویژه قرار می‌گیرد.

وی افزود: به‌طور متوسط بیش از ۱۵ هزار مگاوات کسری تراز تولید انرژی در کشور وجود دارد و ۲۲ درصد تقاضای مصرف در تابستان امسال با خاموشی یا ایجاد محدودیت برای صنایع مدیریت و بدون شک در این شرایط، تولید با چالش روبه‌رو شد.

محرابیان ادامه داد: اگر ۳ شرکت دیگر مانند این واحد در کشور ایجاد شود به‌راحتی می‌توان گام‌های بلندتر از برنامه برداشت. وی افزود: نیروی کار در خط تولید این واحد، دانش‌آموختگان بهترین دانشگاه‌های کشور هستند.

عملیات اجرایی واحد تولیدکننده پنل‌های خورشیدی از سال ۹۶ در مساحت ۱۵ هکتار در شهرستان خمین کلید خورد.

خمین در جنوب استان مرکزی است و اکنون ۱۲۴ واحد فعال و با اشتغال ۲۲۸۱ نفر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی این شهرستان فعال هستند.

خبر روز

مدیریت شهری اصفهان «برتر» شد

مدیرعامل سازمان مدیریت پسماند شهرداری اصفهان از کسب عنوان برتر در بخش مقاله و عنوان شایسته تقدیر در بخش طرح، توسط سازمان مدیریت پسماند شهرداری اصفهان در جشنواره پژوهش و نوآوری در مدیریت شهری، خبر داد. به گزارش اداره ارتباطات رسانه‌ای شهرداری اصفهان، غلامرضا ساکتی اظهار کرد: سیزدهمین دوره جشنواره پژوهش و نوآوری مدیریت شهری، همانند دوره قبل در ۵ محور کتاب، پایان‌نامه، مقاله، طرح نوآورانه و طرح پژوهشی برگزار شد که در این رویداد ۲۰۲۹ اثر در سایت جشنواره ثبت‌نام کردند و طی فرآیند داوری، ۴ اثر به‌عنوان رتبه برتر، ۱۳ اثر به‌عنوان رتبه برگزیده و ۲۹ اثر به‌عنوان شایسته تقدیر، معرفی شدند. وی با اشاره به حضور سازمان مدیریت پسماند در این رویداد علمی، افزود: کارشناسان و پژوهشگران این سازمان با ارسال چندین اثر در قالب مقاله علمی، طرح و فناوری در این رویداد شرکت کردند که یکی از مقاله‌های ارسالی در محور خدمات شهری با عنوان «آنالیز جامع ریجکت پسماند شهری، به‌عنوان منبع تولید سوخت مشتق از پسماند در کشورهای در حال توسعه» توانست رتبه برتر را از آن خود کند.

آغاز درختکاری در مرکز دفن زباله حلقه‌دره

رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری کرج از آغاز ۵۰ هکتار درختکاری در مرکز دفن زباله حلقه‌دره خبرداد.

به گزارش صمت از البرز، پیمان بضاعتی‌پور گفت: این اقدام با هدف کاهش آلایندگی‌های زیست‌محیطی در اطراف محل تجمع شیرابه‌ها انجام می‌شود.

وی با اشاره به شروع کاشت ۵۰ هکتار درخت در مرکز دفن زباله حلقه‌دره گفت: با تلاش شبانه‌روزی همکاران این سازمان سال گذشته ۲۰۰ هکتار از اراضی این محدوده و بیش از ۱۵ هزار درخت با هدف کاهش آلایندگی زیست‌محیطی در این مرکز کاشته شده است.

بضاعتی‌پور با بیان اینکه دور جدید کاشت درخت در اطراف محل تجمع شیرابه انجام می‌شود تا مشکل آلودگی و تهدید سفره‌های زیرزمینی با مخاطرات کمتری روبه‌رو باشد، اظهار کرد: عملیات درختکاری سایت حلقه‌دره با استفاده از گونه‌های سازگار با شرایط اقلیمی و مقاوم با کم‌آبی مانند سرو طبری، زیتون تلخ، سرو نقره‌ای و کاج صورت می‌گیرد.

وی با بیان اینکه افزایش سرانه فضای سبز شهر کرج با رویکرد دستیابی به توسعه پایدار صورت می‌گیرد، افزود: هدف نهایی درختکاری در مرکز دفن زباله حلقه‌دره به حداقل رساندن آثار سوء زیست‌محیطی و کاهش آلودگی هوا است.

این مسئول توضیح داد: فعالیت‌های مربوط به حوزه کاشت و نگهداری درختان در این سازمان فقط محدود به هفته درختکاری نمی‌شود و هر سال با آغاز سرما و زمان مناسب غرس نهال برنامه‌های جدید و متنوعی برای مشارکت شهروندان در کاشت درخت برنامه‌ریزی می‌شود.

به گفته بضاعتی‌پور، نهضت کاشت درخت و جنگل‌کاری‌های شهر کرج با رویکرد فراهم آوردن زمینه‌های مساعد اکولوژیکی در حصار، اراضی ضلع غربی باغستان (لشکر ۱۰ سیدالشهدا)، کلاک، خلج‌آباد، فرودگاه پیام و قزل‌حصار تداوم خواهد داشت و همزمان با فصل سرما این فعالیت‌ها سرعت بیشتری خواهد گرفت. رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری کرج، با اشاره به اینکه توسعه سرانه فضای سبز یکی از مهم‌ترین برنامه‌ها و اهداف کلان مدیریت شهری کرج در نیمه دوم سال به شمار می‌رود، اظهار کرد: توسعه پایدار شهری، حفظ پاکیزگی هوا، جلوگیری از انتشار گازهای گلخانه‌ای، کاهش آلودگی هوا، جلوگیری از نفوذ شیرابه‌ها به آب‌های زیرزمینی و جلوگیری از فرسایش خاک از اهداف درختکاری است.

تحقق اهداف پروژه‌های عمرانی با هماهنگی بین‌دستگاهی

مدیرعامل شرکت عمران شهرهای جدید در سفر به استان اصفهان، ضمن بازدید از پروژه‌های عمرانی شهرهای جدید، پیشرفت پروژه‌های عمرانی از جمله طرح نهضت ملی مسکن و مترو اصفهان بهارستان را مورد بررسی قرار داد و در راستای رفع موانع راهکارهایی ارائه شد.

به گزارش سازمان راه و شهرسازی اصفهان، حبیب‌اله طاهرخانی، معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل شرکت عمران شهرهای جدید طی سفر به اصفهان از پروژه‌های اولویت‌دار شهرهای جدید بازدید کرد.

در جلسه‌ای که پس از این بازدید در محل استانداری اصفهان با حضور سیدرضا مرتضوی استاندار اصفهان، علیرضا قاری‌قرآن مدیرکل راه و شهرسازی استان اصفهان و مدیران عامل شهرهای جدید استان برگزار شد، ماموریت‌های شهرهای جدید در حوزه مسکن تشریح و ضمن بررسی مشکلات، راهکارهایی برای رفع و رجوع موانع، تسریع و تسهیل اجرای طرح نهضت ملی مسکن ارائه شد.

در این جلسه طاهرخانی با بیان اینکه سهم شهرهای جدید در طرح ملی مسکن ۵۰ درصد از کل برنامه است، اذعان کرد: ما در شهرهای جدید در حال برنامه‌ریزی برای این میزان از طرح هستیم و با توجه به اینکه مبحث تامین زمین، در بخش‌هایی نیاز است از راه‌های مختلف شامل (تغییر کاربری، تغییر تراکم و الحاق) انجام شود. از این رو، دستیابی به این امر و تحقق اهداف طرح جهش تولید بیش از پیش، هماهنگی، حمایت و همکاری مجموعه نهادهای اجرایی استان را می‌طلبد.

وی با اشاره به تجربه‌های کسب‌شده از طرح مسکن مهر و نقاط قوت و ضعف این طرح اذعان کرد: یکی از ضعف‌های طرح مسکن مهر این بود که بعضا واحدها آماده می‌شد اما زیرساخت‌ها تامین نبود؛ بنابراین در این حالت واحدهای مسکونی قابلیت سکونت نداشتند یا در مرحله بعدی پس از تامین زیرساخت‌ها، واحدهای مسکونی با نبود خدمات پایه‌ای از جمله مدرسه، کلانتری، مجموعه درمانی، پارک و... روبه‌رو بودند.

معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل شرکت عمران شهرهای جدید اضافه کرد: در سال‌های اخیر تلاش‌های بسیاری شد تا این قبیل کمبودها طی سیاست‌های مختلف جبران شود. اما در طرح جهش تولید مسکن باید همراه با حوزه برنامه‌ریزی مسکن، برنامه‌ریزی خدمات نیز انجام شود.

وی بیان کرد: در قالب قانون جهش تولید، ظرفیت‌های بسیار خوبی در اختیار استان‌ها قرار داده شده که می‌توان به برگزاری شورای مسکن به ریاست استاندار اشاره کرد؛ همچنین وظایف و اختیارات متعددی برای استاندار دیده شده که در صورت برگزاری مرتب این جلسات به‌طور حتم مسائل و مشکلات رفع می‌شود و در این باره و مصوبات این جلسات نیز ما آمادگی خود را اعلام می‌داریم.

طاهرخانی با اشاره به نقش مهم و جدی هماهنگی بین‌دستگاهی در پیشبرد طرح نهضت ملی مسکن، گفت: نهادهای مختلف در این امر دخیل هستند و یکی از اصلی‌ترین‌ها شهرداری است که در پیشرفت طرح نهضت ملی مسکن می‌توانند بسیار کمک‌رسان باشند.

ورود کل کالاهای پایه به بورس کالا

ورود کل کالاهـای پایه از جمله حوزه پتروشـیمی بـه بورس در حال عملیاتی شـدن اسـت. به گزارش مهر، محمدصادق مفتح، قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت درباره روند تحولات بازار فولاد کشـور، اظهارکرد: از چند ماه پیش و از زمان آغاز به کار دولت سـیزدهم، برای سـاماندهی بـازار و ایجاد توازن در زنجیره فولاد، عرضه کل محصولات این زنجیره در بورس کالا در دستور کار قرار گرفت که ایجاد ثبات و قیمت‌های منطقی‌تر در این بازار نتیجه اقدامات اخیر است.

قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجـارت در امور بازرگانی افزود: امروز با بهره‌گیری از شفافیت آماری بورس کالا، در حوزه واردات تا پوشش سقف نیاز کشـور و همچنین صادرات منوط بـه تأمین کامل نیاز بازار داخل در دسـتور کار قرار گرفته و انواع محصولات نیز مرحله به مرحله وارد بورس می‌شوند. این رویداد، دو مزیت بزرگ برای تولید کشور به ارمغان می‌آورد نخسـت، تأمین نیاز صد درصدی و بدون دغدغه واحدهای تولیدی و دوم، کشف قیمت‌های منطقی‌تر برای محصولات که منافع این اتفاق به همگان می‌رسد.

وی در پاسـخ به این پرسش که کدام محصولات به‌طور کامل در بورس کالا عرضه خواهند شـد، گفت: علاوه بـر عرضه محصولات زنجیره فولاد، ورود کل کالاهای پایه از جمله در حوزه پتروشـیمی نیز در حال عملیاتی شـدن است که با این اقدامات شاهد ایجاد یک شفافیت بی‌سابقه در بازار کل محصولات پایه خواهیم بود.

مفتح با بیان اینکه نتایج عرضه‌های مستمر محصولات فولادی در بورس طی چند ماه اخیر بسـیار رضایت بخش بوده، اظهارکرد: این رویه قطعاً به سود تولید کشور اسـت و همان‌طور که در بحث سیمان نیز مشاهده شد با ورود کل تولیدکنندگان به بورس، یک ثبات قیمتی در بازار ایجاد شد.

تاثیر دستور اعمال نرخ سود سپرده مصوب بر بازار سرمایه بررسی شد

آرامش قبل از توفان

بانک‌مرکزی طی بخشنامه‌ای به بانک‌ها و موسسات اعتباری، نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار را ۱۰ تا ۱۸ درصد تعیین کرده و اجرای دقیق آن علاوه بر آنکه طی بخشنامه‌ای در بهمن ماه سال گذشته مورد تاکید قرار گرفته در جلسات ریاست کل بانک مرکزی با مدیران بانکی کشور نیز تصریح شده است. بر این اسـاس، بانک مرکزی در بخشنامه جدید خود، مدیران عامل و اعضای هیات مدیره بانک‌ها و موسسات اعتباری را مسـئول مسـتقیم اجرای دقیق این بخشنامه معرفی کرده و از آنها خواسـته اقدامات اصلاحی لازم را به‌عمل آورند. نرخ سـود سپرده بانکی در نگاهی عمومی، یکی از رقبای بازار سرمایه شناخته می‌شود؛ بنابراین این‌طور به‌نظر می‌رسـد که با تغییر شـرایط و کاهش بهره بانکی سـرمایه بیشتری جذب بازار سـرمایه می‌شود. اما نکته اصلی اینجاست که آستانه تحمل سیستم بانکی چه اندازه است. بدیهی است در صورت ایجاد بحران در سیستم بانکی، اثرات منفی آن بر کل اقتصاد کشور و بازار سرمایه نمایان خواهد شد.

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

بازدهـی بـازار سـرمایه رابطه‌ای عکـس با بهـره بانکی دارد و انتظـار می‌رود با کاهش بهره بانکی، سـرمایه بیشـتری جذب بورس شود

رونق بورس از مسیر اشتباه

یوسـف کاووسـی، کارشـناس بـازار سـرمایه در گفت‌وگـو با صمت و درباره بخشـنامه بانک‌مرکزی خطاب به بانک‌ها و موسسات اعتباری مبنی بر اینکه سود علی‌الحساب سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار بین ۱۰ تا ۱۸ درصد تعیین‌شده، گفت: کاهش سود سپرده‌های بانکی هیچ عایدی و نتیجه‌ای برای دولت بـه همراه نخواهد داشـت. البته این مـوارد با هدف رونق یافتن بازار سرمایه مطرح می‌شوند اما درنهایت نتیجه مثبتی به همراه نخواهند داشت.

گویـی دولتمـردان و سیاسـت‌گذاران اقتصـادی به‌دنبـال آن هسـتند کـه از موج انتقـادات فعالان بازار سـرمایه بکاهند، هرچنـد با نگاهی تخصصی به موضوع می‌توان دریافت که مشـکلات بورس از سود سـپرده‌های بانکی نشـأت نمی‌گیرد. در واقع اینکه سـود سـپرده‌های بانکی مانع تقویت بازار سـرمایه است، نکته اشتباهی به‌نظر می‌رسد.

این کارشـناس اقتصاد در ادامه افزود: بازار سرمایه این روزها نیازمند پول و اعتماد است. در واقع کمبود نقدینگی چالش اصلی بازار سـرمایه است. در چنین شرایطی، بسیاری از سهامداران حقیقی از هر فرصتی برای فروش سهم خود اسـتفاده می‌کنند. در همین حال فعالیت در حوزه رمزارزها به‌شدت افزایش یافته اسـت و درنتیجه نقدینگی خارج‌شده از بازار سرمایه جذب این‌گونه بازارهای جدید می‌شود.

کاووسـی در ادامه تاکیـد کرد: بخشـنامه جدید بانـک مرکـزی براسـاس مصوبـه‌ای اسـت که در سـال ۹۶ منتشـر و براساس آن سـود علی‌الحساب سـپرده‌های سـرمایه‌گذاری تعییـن و در ادامه نیز دوبـاره بـر اجـرای آن تاکید شـد. بانک‌هـا نیز در ابتدای سـال ۹۹ و تحت تاثیر فشـار دولت به‌ناچار سـود سـپرده‌های بانکی خود را کاهـش دادند. این در حالی بـود که بانک مرکزی اعتقـادی به کاهش سـود سـپرده بانکی نداشـت، چراکه بانک مرکزی می‌داند کاهش سود سـپرده‌های بانکی در حالی که عـدد تورم حاکم بر اقتصاد به‌مراتب بیشـتر اسـت، سـپرده‌گذاران را متضرر می‌کند. در چنین شرایطی، صاحبان سـپرده بانکی، پول خـود را از بانک بیرون می‌آورند.

در همیـن حال حتی امکان خروج پول از کشـور هـم وجود دارد. کما اینکه در سـال ۹۹ بیش از ۲۰ میلیارد دلار و در سـال ۹۸ نیز برابر ۱۸ میلیارد دلار سرمایه از کشور خارج شـد و ایرانیان در حال‌حاضر مقام نخسـت برای خریـد خانه در ترکیـه را از آن خود کرده‌اند. یا ۲ سـال پیش همین سـرمایه وارد گرجستان شد.

کارشـناس بـازار سـرمایه گفـت: ایـن اقدامات در بلندمـدت نتیجه‌بخش نیسـتند؛ به‌عـلاوه آنکه زیان‌هایی متعددی را به اقتصاد کشـور وارد می‌کند. در بلندمدت نیز شاهد آشـکار شدن آثار زیانبار این طرح خواهیم بود.

وی دربـاره اینکه آیا این مصوبات توسـط بانک‌ها اجرایـی می‌شـوند یـا خیـر، گفـت: بانک‌ها تلاش می‌کننـد ایـن مصوبـات را اجرایـی کنـد، چراکه سـازمان امور مالیاتی سـودهای بیشـتری که بانک به سـپرده‌گذار می‌دهد را حساب نمی‌کند و از بانک مالیات دریافت می‌کند.

بنابرایـن می‌تـوان این‌طور ادعا کـرد که بانک‌ها دلیلی برای اعطای سـود بیشـتر به مشـتریان خود ندارنـد، مگـر اینکه ناتـرازی در حسـاب‌های خود داشـته باشند و اسـتفاده از اندوخته بانک مرکزی یا سـپرده بین‌بانکی برای جبران این ناترازی، برایشان دشـوار و هزینه‌بر باشـد. در چنین شرایطی، بانک‌ها تـلاش می‌کننـد در قالـب راه‌انـدازی صندوق‌های سـرمایه‌گذاری، چند درصد محدود سـود بیشتر به مشتریان خود بدهند.

البته برای پرداخت سود محدود بالاتر به مشتریان خود، اجازه شـفاهی از بانک مرکزی دریافت می‌کنند.

توجـه بـه ایـن نکتـه ضروری به‌نظر می‌رسـد که ایـن اقدامات تنهـا با هدف رفع مشـکلات بانک‌ها اجرایی می‌شـود، چراکه این موسسـات در مسـیر فعالیت خـود از چند جهت با مشـکل روبه‌رو هسـتند و بانک‌ها تحت‌فشار دولت موظفند این پول‌ها را بـا عنوان تکالیف گوناگون در اختیار متقاضیان تسـهیلات قرار دهند و در مواردی اگـر اندوخته مالی آنها محدودتر باشـد، زیر فشـار کمتری قرار می‌گیرند.

در چنیـن شـرایطی می‌تـوان این‌طـور ادعا کرد کـه انگیـزه بانک‌هـا بـرای درآمدزایـی محـدود است.

وی در پایـان با اشـاره بـه جرایمی کـه به‌تازگی برای اعضای هیات مدیره و مدیران عامل بانک‌ها در صورت تخطی از قوانین و مقررات در نظر گرفته‌شده، گفت: بانک‌ها تا مجبور نباشند، از این قوانین تخطی نخواهند کرد. درنتیجه در آینده نزدیک باید شـاهد اثـرات چنین تصمیم‌گیری‌های اشـتباهی بر اقتصاد کشور باشیم.

سیاست‌های کلان اقتصادی باید به سمتی حرکت کند که در آینده بازار سرمایه ایران هم مانند همه کشورهای دیگر نقش پررنگ‌تری در تامین مالی در کنار بانک‌ها داشته باشد

سیاست اشتباه پولی و چالش عمیق اقتصادی

شـهیر محمدنیـا، کارشـناس بـازار سـرمایه در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: سـود بانکی مهم‌ترین ابزار و اسلحه بانک‌های مرکزی برای پیش‌برد مقاصد و سیاسـت‌های پولی اسـت. در این راستا، بانک‌های مرکـزی به‌عنـوان بازوی پولـی اقتصـاد، باتوجه به وضعیـت جـاری و پیش‌بینی وضعیت آینـده، اقدام به اجرای سیاسـت‌های پولی متناسب می‌کنند. این سیاست‌ها انبساطی یا انقباضی هستند. سیاست‌های انبساطی زمینه گسترش نقدینگی و به‌حرکت درآمدن چرخ‌هـای اقتصاد از حالت رکـود را فراهم می‌کنند. به‌عنوان مثال، سیاسـت‌هایی کـه بانک‌های مرکزی جهانی از زمان شـیوع ویروس کرونـا برای مقابله با این بحران اتخاذ کردند و در این راسـتا با استفاده از بزرگ‌ترین ابزار خود یعنی سود بانکی و کاهش سود سیسـتم بانکی به جنگ این بحران پاندمی رفتند. یا فدرال رزرو سـود بانکی در ایـالات متحده امریکا را تقریبا به صفر رساند. در مقابل سیاست‌های انقباضی به‌صـورت معکوس عمـل کرده و بـرای جمع‌آوری نقدینگی و مهار تورم اتخاذ می‌شوند. به‌عنوان مثال، پـس از مهار ویـروس کرونـا و برآوردهای مثبت در این زمینه، فدرال‌رزو کم‌کم شـروع به عقب‌نشـینی از سیاسـت‌های انبسـاطی خود کرد و در نشسـت ماه پیش FOMC جرمی پـاول، رئیس فدرال‌رزرو اعلام کرد سـال آینده سـود بانکـی را در ۳ مرحله افزایـش خواهند داد.این کارشـناس بازار سـرمایه گفت: بررسـی سیاست‌های پولی در ایران حکایت از آن دارد که اقتصاد ما برای سـال‌های طولانی آلوده به ویروس مزمـن بیماری هلنـدی و تنها به‌صورت مقطعی در سـنواتی شـاهد بهبودی مقطعی و گذرا از این آفت بوده اسـت. به زبانی ساده‌تر اقتصاد ایران دچار یک رکود تورمی اسـت و تدابیر موردنیاز برای مبارزه با تورم و رکود دقیقا عکس یکدیگر هسـتند. در این شـرایط تصمیم‌گیری برای سیاسـت‌گذاران دارای پیچیدگی‌هـای خـاص خـود اسـت و اتخاذ سیاست‌های گوناگون باید بسیار دقیق و حساب‌شده باشد.

الزامی برای بانک‌ها

محمدنیـا افـزود: تغییر نرخ سـود بانکـی در این شـرایط مانند تیغه دولبه‌ای اسـت که اگر درسـت تعیین نشـود می‌تواند بسیار زیانبار عمل کند. طبق مصوبه هزار و دویست و نود و هفتمین جلسه شورای پول و اعتبار، نرخ سپرده‌های مدت‌دار بین ۱۰ تا ۱۸ درصد تعیین شـده و تمامی بانک‌ها ملزم به رعایت این محدوده هسـتند. اما در شرایطی که تورم واقعی در اقتصاد ما متاسـفانه بسـیار بیشـتر از این میزان اسـت و از آنجایی که کلیت سیستم بانکی ما کسری ترازنامه‌ای یا اعسار ترازنامه‌ای دارد و دو ستون دارایی و بدهـی بانک‌هـا اکثرا با هم همخوانـی ندارند (که البته دلیل اعسـار را نیز می‌توان در رشـد نامتناسب دارایی‌هـا و بدهی‌های بانک‌ها دانسـت)، با تعیین و الزام به رعایت سـود بانکی ۱۰ تـا ۱۸ درصدی، بار فراوانی روی سیسـتم بانکـی وارد می‌آید. در چنین شـرایطی، بانک‌ها برای رهایی و جبران کسری‌های خـود اقدام به اجـرای ترفندهـا و راهکارهایی برای دور زدن این نرخ سـود و اعطای نرخ سود بیشتر به مشتریان خود جهت جذب نقدینگی بیشتر می‌کنند. از سـوی دیگر، به‌دلیل رکودی که در اقتصاد شـاهد آن هستیم مشـتریان بانک‌ها که تسهیلات دریافت کرده‌اند، به‌ویژه در بخش صنایع و بنگاه‌های تولیدی، قادر بـه بازپرداخت تسـهیلات دریافتی نیسـتند و دولـت بـا دیکته کـردن سیاسـت‌ها تخفیفی برای این بنگاه‌ها فشـار بیشـتری بر بانک‌ها وارد می‌کند و باعـث ناترازی بیشـتر در ترازنامه سیسـتم بانکی کشـور می‌شـود. (الزاما این نکته را باید عنوان کرد کـه یکی از راه‌های رهایی از رکود تورمی، حمایت از بنگاه‌های تولیدی است که باید با اتخاذ سیاست‌های مالـی مناسـب و منابـع دولـت انجام شـود، نه در قالـب دیکته مصوبات به بانک‌ها و اسـتفاده از منابع بانک‌ها.)

سرمایه‌ای که جذب بورس نمی‌شود

این کارشـناس بازار سـرمایه در ادامه تاکید کرد: حال یک سـوال مهم مطـرح اسـت و آن اینکه آیا اساسا سیستم بانکی دارای حداقل Liquidity لازم برای پوشـش تقاضاهای احتمالی از سوی مشتریان اسـت یا خیر؟ (طبق قانـون، بانک‌ها باید ۳۰ درصد liquidity بـرای پوشـش تقاضای سـپرده‌گذاران داشته باشـند.) با توجه به ناترازی واضح در ترازنامه بیشـتر بانک‌ها خیلی بعید به نظر می‌رسـد و پاسخ منفی اسـت؛ بنابراین رعایت و تحمل سود ۱۰ تا ۱۸ درصدی خارج از توان سیستم بانکی به نظر می‌رسد و میزان این سـود قاعدتا باید نسبت معقولی با تورم واقعی داشـته باشـد. یکی دیگر از مشکلات اقتصاد ما این اسـت که قسمت اعظم نقدینگی به‌جای آنکه جـذب بازارهای مولد مانند بازار سـرمایه شـود، به سمت سفته‌بازی و بازارهای مانند دلار، طلا، مسکن و... می‌رود.

وی گفت: از دیگر مشـکلات سیستم بانکی کشور، بدهی سـنگین و مشـکوک‌الوصول دولت به بانک‌ها برای جبران کسری‌های نقدینگی خود است. در عمل این معوقات سنواتی شـده و در حال رسیدن به ۱۰ سال بوده و همین نکته نیز خود باعث فشار مضاعف به سیستم بانکداری شده است.

کنترل هیجانی بازار سرمایه

محمدنیا در پاسـخ به این سوال که تاثیر نرخ بهره بانکی بر بازار سـرمایه چیسـت، گفت: بازدهی بازار سـرمایه رابطه عکس بـا بهره بانکـی دارد و انتظار می‌رود با کاهش بهره بانکی سـرمایه بیشتری جذب بازار سرمایه شود. تاثیر سود بانکی بر بازار سرمایه به حدی اسـت که حتی با شـایعات و خبرهایی درباره نرخ بهـره بانکی بازار به‌سـرعت و به‌صورت هیجانی واکنش نشان خواهد داد.

اما نکته اصلی اینجاست که آستانه تحمل سیستم بانکی چه اندازه اسـت و البته بدیهی است در صورت ایجاد بحـران در سیسـتم بانکی کـه دور از انتظار نیست می‌تواند تاثیر بسیار منفی بر کل اقتصاد کشور و البتـه بازار سـرمایه نیز بگذارد یـا خیر. در همین حال انتظار می‌رود سیاسـت‌های کلان اقتصادی به سـمتی حرکت کند که در آینده بازار سرمایه مانند همه کشـورهای دیگر نقش پررنگ‌تـری در تامین مالی در کنار بانک‌ها داشته باشد و تناسـب مناسبی میان آنها ایجاد شود.

وی در پایـان تاکید کـرد: تا زمانی‌که سـرپیچی از مصوبـات باعـث برخورد جدی و قهری از سـوی بانـک مرکزی نشـود، بانک‌ها سـعی خواهند کرد با تکنیک‌ها و ترفندهای گوناگونی این مصوبات را دور بزنند.

اگر بخواهیم یک جمع‌بندی داشته باشیم متاسفانه باید بگوییم تعیین نرخ سود بانکی با توجه به ایرادات ساختاری و اساسی در اقتصاد کلان کشور، کار بسیار پیچیده و سختی است.

بدون شـک هم بـا افزایش و هم با کاهش سـود بانکی، شـاهد ایجاد مشـکلات و بحران متعددی در حوزه‌هـای گوناگـون پولی و مالـی و در کل اقتصاد خواهیـم بود و با توجه به شـرایط، سیاسـت‌گذاران پولی با سبک و سـنگین کردن مزایا و معایب تغییر سـود بانکی باید اقدام به تصمیم‌گیری کنند و سعی در حداکثری منافع و حداقل کردن معایب را داشـته باشند.

سخن پایانی

از مجمـوع مـوارد یادشـده می‌تـوان این‌طور برداشـت کرد که در حال‌حاضر میزان تورم حاکم بر اقتصاد کشور به‌مراتب بیش از نرخ سود سپرده تعیین‌شـده برای بانک‌هاسـت. الـزام بانک‌ها به رعایت این دسـتورالعمل شاید در نگاه نخست به نفع بازار سرمایه باشد اما این موضوع در بلندمدت، نتیجه‌بخش نیسـت. به‌علاوه آنکه بازار سرمایه در حال‌حاضـر از چالش‌های دیگـری همچون نبود اعتمـاد و کمبود نقدینگی رنـج می‌برد؛ در نتیجه نباید به اثرگذاری چنین سیاسـت‌هایی ازسـوی دولت امید داشت.

یادداشت

برنامه امیدبخش دولت

مهدی سوری
کارشناس بازار سرمایه

این روزها شاهد بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۱ از سوی نمایندگان مجلس شورای اسلامی هستیم. تا زمانی که بندهای گوناگون این لایحه از سـوی بهارستان‌نشینان تصویب نشـود نمی‌توان نظر قطعی دربـاره اثرات این بودجـه بر بازار سـرمایه داد. اما در حالت کلی می‌توان اذعـان کرد بندهایـی از این لایحه بـر عملکرد بورس اثرگذار هسـتند. در این لایحه سقف درآمدزایی دولت از محـل واگذاری و فروش انواع اوراق مالی و اسـلامی ۸۸ هزار میلیارد تومان برآورد شده؛ یعنی سقف انتشار اوراق در مقایسـه با رقم تعیین‌شده در بودجه ۱۴۰۰، افت قابل‌توجهی داشـته اسـت. کاهش فروش اوراق از سوی دولت در نگاه نخست و در شرایط خاص می‌تواند به نفع بازار سـرمایه باشـد و به رونق گرفتن این بازار منتهی شود. اما نباید از این نکته غافل شد که احتمالا دولت در سال آینده نیز با کسری بودجه روبه‌رو خواهد شـد و روش‌های تامین احتمالی کسری بودجه اهمیت ویـژه‌ای دارد. چنانچـه دولت برنامه مـدون و دقیقی برای تامین کسـری بودجه نداشته باشـد، بهره‌مندی از راهکارهـای دیگر برای تامین کسـری بودجه، حتی می‌توانـد اثرات به‌مراتب مخرب‌تری بر اقتصاد داشـته باشد.

در ادامه باید خاطرنشان کرد در این لایحه به پرداخت یک درصد از سـهم صندوق توسـعه ملـی به صندوق تثبیت بازار سرمایه و همچنین اختصاص یافتن مالیات حاصل از معاملات بازار سرمایه به صندوق تثبیت بازار تاکید شـده است. تخصیص سالانه یک درصد از منابع صندوق توسـعه ملی به صندوق تثبیت بازار سرمایه در سـال‌های گذشته تصویب‌شده و با اماواگرهای بسیاری همراه بوده اسـت. درنتیجه با وجود وعده‌های متعددی که از سـوی مسـئولان مبنی بر تزریق یـک درصد از منابع صندوق توسـعه ملی برای تثبیت بازار سـرمایه مطرح می‌شـود، در نهایت این وعده‌ها به مرحله عمل نمی‌رسند.

این بدعهدی‌هـا نیز اعتماد مردم و صاحبان سـهام را به حاکمیت بیـش از پیش کاهش می‌دهد؛ بنابراین چنانچه این‌بار دولت سـیزدهم به عهـد خود مبنی بر اجرای ایـن قانون وفادار بمانـد، گام مثبتی برای بازار سرمایه برداشته است.

در ارزیابـی واریز مالیـات حاصل از معامـلات بازار سـرمایه به صندوق تثبیـت بازار نیز بایـد اذعان کرد دولت در طول سـال‌های گذشـته بخشـی از منابع را از بازار سـرمایه و با هدف تامین کسـری بودجه خارج کرده اسـت. حال این تصمیم جدید به‌منزله راهکاری برای ترمیم شـرایط کنونی است. هرچند اگر دولت به بازار سـرمایه اجازه می‌داد در مسیر طبیعی خود باشد، احتمالا نتایج مثبت‌تری حاصل می‌شد.

مهم‌تر از منابعی که به صندوق تثبیت بازار سـرمایه تزریق می‌شـود، مدیریت صندوق تثبیت است. از سال گذشـته تاکنون انتقادات بسـیاری به رونـد مدیریت صنـدوق تثبیت وارد شـده اسـت. از تابسـتان سـال گذشته بارها تاکید کردیم که راهکار خرید سهام بزرگ و دسـتکاری در بازار نه‌تنها نتیجه‌بخش نیسـت، بلکه فرصت خروج سـرمایه‌گذاران بـزرگ را فراهم می‌کند. در واقع چنانچه مدیریت منابع به‌درستی اجرایی نشود، هرچـه هم منابع به بازار تزریق کنیم، باز با چالش‌های جدی روبه‌رو خواهیم شد.

درباره نـرخ خـوراک پتروشـیمی‌ها و تعیین بهای سـوخت واحدهای فولادی و پتروشیمی نیز باید تاکید کـرد که نرخ خوراک پتروشـیمی‌ها طی ماه‌های اخیر تحت‌تاثیـر قیمت‌های جهانـی، افزایش یافته اسـت. فرمـول نرخ خوراک پتروشـیمی‌ها از اسـاس ایراداتی جدی دارد. این فرمول به نرخ ۴ هاب در امریکا، کانادا، انگلیس و هلند بسـتگی دارد و هـر تحولی که در این کشورها حاصل شـود، روی نرخ خوراک پتروشیمی ما اثرگذار خواهد بود. نتیجه این فرمول چنین شده که در حال‌حاضر نرخ گاز در امریکا برابر ۱۳.۳ سـنت به‌ازای هر مترمکعب است. در حالی که این رقم در ایران برابر ۱۷.۵ سـنت به‌ازای هر مترمکعب برآورد می‌شود. این در حالی است که ایران بزرگ‌ترین دارنده ذخایر گازی جهانی بوده و چنین قیمت‌گذاری با موجی از انتقادات همراه است. علاوه بر این باید تاکید کرد در ایران بهای گاز مصرفـی بـرای بخش خانگی به مراتـب ارزان‌تر از خوراک پتروشیمی‌هاسـت. این موضوع این سیگنال را می‌دهد که در اقتصاد ما سوزاندن و هدر دادن منابع از تبدیل آن به محصول و تولید، به‌صرفه‌تر است.

البتـه ایـران بـا کمبودهـای در بخـش تامیـن زیرسـاخت‌های گازی روبـه‌رو اسـت و بـرای رفـع کمبودهای موجود انتظار می‌رود مکانیسـم جدیدی از معامـلات سـوخت در بورس انرژی شـکل بگیرد و در همین حال، سـرمایه قابل‌توجهـی به بخش نفت و گاز کشور جذب شـود. بدین‌ترتیب از یک‌سو می‌توان نیاز کشـور به انـرژی را تامین کرد و از سـوی دیگر، ایران می‌توانـد در جایگاه تامین‌کننده گاز برای کشـورهای بسـیاری ازجمله اروپا یا چین، قرار گیرد. این اقدامات به ارتقای وابسـتگی کشورهای دیگر به ایران و افزایش ضربه‌پذیری ما از تحریم‌ها منتهی می‌شود.

یادداشت

دلایل بالا نرفتن نرخ سود سپرده

هادی حق‌شناس
کارشناس اقتصاد

براساس اعلام بانک مرکزی، نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار بین ۱۰ تا ۱۸ درصد سالانه تعیین شده و بانک‌ها موظف به رعایت نرخ‌های یادشده هستند. نسبت پایین نرخ سود سپرده به تورم بیش از ۴۰ درصد پیامدهایی برای شبکه بانکی و اقتصاد خواهد داشت چراکه با عقب ماندن نرخ سود سپرده از تورم، ارزش پول سپرده‌گذار را به مرور کاهش خواهد داد. زمانی که نرخ بهره بسیار پایین‌تر از نرخ تورم باشد طبیعتا انگیزه سپرده‌گذاری در مشتری از بین می‌رود. درواقع پایین بودن نرخ بهره نسبت به نرخ تورم به معنای تنبیه سپرده‌گذاران است. حتی اگر اشخاص سپرده‌گذار فرض کنند با گذاشتن پول خود در بانک سودی به آنها تعلق نمی‌گیرد، دیگر انتظار ندارند ارزش پول‌شان کم شود. وقتی نرخ بهره کمتر از نرخ تورم است ارزش پول کاهشی خواهد شد. این عدم تعادل میان نرخ سود سپرده و تورم باعث می‌شود مردم پول خود را از شبکه بانکی خارج کنند و به سمت سوداگری و بازارهایی مثل خرید و فروش طلا، ارز و زمین منتقل کنند چراکه حداقل در این بازارها ارزش پول نسبت به تورم حفظ می‌شود. زمانی هم که تقاضا برای ارز یا سکه افزایش پیدا کند و عرضه با محدودیت مواجه شود، منجر به التهاب و افزایش نرخ در این بازارها می‌شود. همچنین خروج نقدینگی از شبکه بانکی می‌تواند باعث ورشکستگی بانک‌ها و مشکلات پیچیده‌ای در نظام بانکی شود. این اتفاق در نهایت به ضرر کلیت اقتصاد ایران است چراکه اقتصاد یک نظام درهم تنیده دارد که تغییر و تاثر در هر بخش تاثیر خود را بر دیگر بخش‌ها خواهد گذاشت.

شاید تصور بانک مرکزی برای این تصمیم این است که مردم نسبت به نرخ سود سپرده و نرخ تورم اطلاعات کامل ندارند و همچنان در بانک‌ها سپرده‌گذاری خواهند کرد. به همین دلیل تلاش می‌کنند با پایین نگه داشتن نرخ سود سپرده سپرده‌های مردم را جمع‌آوری کنند و نقدینگی مورد نیاز نظام بانکی و دولت را در کوتاه‌مدت تامین کنند. از طرفی اگر نرخ سود سپرده بالاتر برود منجر به نقدینگی سرگردان خواهد شد. استدلالی که به کار می‌برند این است که با این نرخ‌گذاری، نرخ تمام‌شده پول برای سرمایه‌گذاری افزایش پیدا خواهد کرد. استدلال دیگر این است که اگر نرخ سپرده‌ها خیلی بالا برود مردم به جای اینکه با پول خود به کسب‌وکار بپردازند در بانک‌ها گذاشته و فقط سود می‌گیرند. اگر ساز کارهای منطقی برای مسائل و مشکلات اقتصادی اندیشیده می‌شد اقتصاد ایران دچار مشکلات مختلف نمی‌شد. اصلی‌ترین مشکل ما این است که دولت‌ها زیر بار جراحی سخت اقتصاد ایران نمی‌روند و غالبا با مسائل اقتصادی برخورد تسکینی دارند. به هر صورت نمی‌توان تک‌بعدی به اقتصاد نگریست. تصور اینکه با واقعی شدن نرخ سود سپرده همه مشکلات اقتصادی حل خواهد شد اشتباه است. اقتصاد یک نظام چندوجهی است و باید به‌عنوان یک پکیج به آن نگاه کرد. همان‌قدر که اصرار بر بالا بردن نرخ سود است، اصرار بر این است که رشد نقدینگی نیز کنترل شود، ناترازی بانک‌ها کاهش پیدا کند و جلوی ایجاد کسری بودجه گرفته شود. همچنین باید مجموعه‌ای از شاخص‌های پولی و مالی با یکدیگر اصلاح شود تا نتیجه اقتصادی مثبت حاصل شود. علم اقتصاد راه را پیش روی ما می‌گذارد. باید سیاست‌گذاری‌های پولی را مبتنی بر علم اقتصاد، استوار و شاخص‌های کل پولی را اصلاح کرد. تا زمانی که هزینه‌ها متناسب با درآمد نباشد و پول بیش از نرخ رشد اقتصادی چاپ شود، مشکلات کنونی کماکان ادامه خواهد داشت.

باجه خبر

اعتبارینو؛ اعتبار به سبکی نو

سپرده‌گذاران بانک اقتصادنوین و دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری شرکت تامین سرمایه نوین از این پس می‌توانند بدون نیاز به مراجعه حضوری به شعب بانک، برای خرید از فروشگاه‌های منتخب در طرح اعتبارینو اعتبار دریافت کنند. به گزارش روابط عمومی بانک اقتصادنوین، متقاضیان می‌توانند با مراجعه به بخش «درخواست اعتبار» به نشانی etebarino.com/enCredit، درخواست خود را ثبت کنند. در این طرح، مشتریان بانک اقتصادنوین می‌توانند تا ۸۰ درصد مبلغ سپرده بلندمدت یا ارزش واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری خود و تا سقف ۵ میلیارد ریال، برای خرید محصولات عرضه‌شده در فروشگاه‌های منتخب، بدون نیاز به معرفی ضامن، اعتبار دریافت کنند.

کاهش صف وام ازدواج در بانک ملی

با پرداخت بدون وقفه تسهیلات ازدواج در بانک ملی ایران، تعداد افراد متقاضی این وام در بانک روند کاهشی به خود گرفته است. به گزارش روابط عمومی بانک ملی ایران، در پایان آبان امسال ۲۹ هزار و ۵۹۳ نفر در صف دریافت وام ازدواج بوده‌اند که این رقم نسبت به ماه قبل آن بیش از ۸ هزار و ۵۰۰ فقره کاهش داشته است. همچنین در ۸ ماه ابتدای امسال بیش از ۱۷۴ هزار و ۷۷۱ مورد تسهیلات ازدواج به زوج‌های جوان پرداخت شده که ارزش آن ۱۵۲ هزار و ۸۰۶ میلیارد و ۶۳۳ میلیون ریال است.

طلا از مالیات بر ارزش افزوده معاف شد

با توجه به الزام اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده طلا از ۱۳ آذر که براساس آن، ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده طلا، جواهر و پلاتین از اصل طلا حذف شده و به سایر موارد (اجرت ساخت، حق‌العمل و سود فروشندگان) اختصاص خواهد یافت، اتحادیه طلا و جواهر تهران، نحوه اجرای این قانون را به واحدهای صنفی فعال ابلاغ کرد.

به گزارش ایسنا، طی سال‌های گذشته حذف مالیات بر ارزش افزوده طلا در مجلس مورد بررسی قرار گرفته و تصویب هم شده بود اما شورای نگهبان ایراداتی به آن وارد کرد و دوباره به مجلس ارجاع شد. اما در نهایت این قانون ۱۲ تیر امسال اصلاح، تصویب و به دولت ابلاغ شد. طبق این قانون ۹ درصد مالیات خرید طلا فقط به سود و اجرت طلا تعلق خواهد گرفت و اصل طلا از این مالیات معاف شد. در این باره برخی اعلام کردند از این پس در خرید طلا باید دقت کرد تا واحدهای فروش، مالیات ۹ درصدی را روی نرخ اصلی طلا حساب نکنند.

در پی این موضوع اعضای هیات‌مدیره اتحادیه طلا و جواهر تهران اعلام کردند طبق اصل ۱۲۳ قانون اساسی، پس از ۶ ماه از ابلاغ مصوبه ریاست‌جمهوری، قانون معافیت اصل طلا از مالیات اجرایی خواهد شد. اتاق اصناف ایران در اطلاعیه‌ای به واحدهای صنفی طلا، جواهر و پلاتین در زمینه قانون جدید مالیات بر ارزش افزوده اعلام کرد با توجه به لازم‌الاجرا شدن قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده از ۱۳ دی، ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده طلا، جواهر و پلاتین از مشتریان دریافت شود.

کارشناسان نسبت به پیامدهای نرخ سود پایین‌تر از تورم هشدار می‌دهند

فرار پول از بانک به بازارهای موازی

گروه بانک و بیمه
editor@smtnews.ir

بنا بر اعلام بانک مرکزی، نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار بین ۱۰ تا ۱۸ درصد سالانه تعیین شده و بانک‌ها موظف به رعایت نرخ‌های یادشده هستند. به اعتقاد برخی از کارشناسان، تفاوت زیاد میان نرخ سود سپرده بانکی و نرخ تورم در عمل سپرده‌گذاری را زیانده و نقدینگی را از بانک‌ها خارج می‌کند. به‌طور منطقی نرخ سود سپرده باید کمی بیش از نرخ تورم باشد. در این صورت با توجه به تورم بیش از ۴۰ درصد در اقتصاد ایران، نرخ سود سپرده نیز باید مسیر افزایشی زیادی را طی کند اما نرخ سود فعلی تا سقف ۱۸ درصد تعیین شده و بر اجرای آن اصرار می‌شود.

عکس: سامان شرف‌الدین

توان مالی بانک‌ها در افزایش نرخ سود سپرده

علی‌اکبر نیکواقبال، اقتصاددان و استاد دانشگاه تهران در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: افرادی که پول خود را سپرده‌گذاری می‌کنند از مصرف کنونی پول که انتفاع روزمره دارد صرف‌نظر کرده‌اند. در این شرایط طبیعی است که فرد باید از بابت سپرده‌گذاری خود حق‌الزحمه و انتفاعی در آینده به دست آورد. زمانی که تورم کشور بیش از ۴۰ درصد اما سود سپرده‌گذاری ۱۰ تا ۱۸ درصد باشد، رغبت برای سپرده‌گذاری از بین می‌رود و فرار سرمایه رخ می‌دهد.

این اقتصاددان افزود: کاهش سپرده‌گذاری، نقدینگی را از بانک‌ها خارج و روانه بازارهای موازی مانند طلا و ارز می‌کند. نباید با این سیاست‌گذاری‌ها بر آشفتگی اقتصاد دامن زد. کسری بودجه دولت را نمی‌توان با راه‌های انحرافی تامین کرد. نیکواقبال با تاکید بر اینکه پایین بودن نرخ سود سپرده انگیزه سپرده‌گذاری را از بین می‌برد، گفت: ممکن است در این فرآیند بانک‌ها با نرخ تعیین‌شده سپرده‌گذاری به‌طور موقت سود کنند و بخشی از کسری بودجه از طریق استقراض از بانک‌ها تامین شود اما پیامدهای اقتصادی ناخوشایندی خواهد داشت. در ادامه، سقف سپرده‌گذاری در بانک‌ها کاهش می‌یابد و به دنبال آن، منابع درآمدهای سیستم بانکی دچار ناترازی بیشتر خواهد شد. نیکواقبال تصریح کرد: دولت از رشد اقتصادی ۸ درصدی در سال آینده خبر می‌دهد، در صورتی که اقتصاد ایران طی ۱۰ سال اخیر رشد صفر درصدی را تجربه کرده است. در مسیر رشد اقتصادی باید با کاهش تقاضا تورم نیز کاهش پیدا کند. به علاوه اینکه با افزایش حجم سپرده‌گذاری، بانک‌ها قادر به هزینه کرد این نقدینگی در بخش تولید شوند. این در حالی است که در صورت تخلیه منابع نظام بانکی دیگر با کدام سرمایه‌گذاری می‌توان به رشد اقتصادی ۸ درصدی رسید؟ استاد اقتصاد دانشگاه تهران گفت: نظام بانکی ایران می‌توانست تحول بزرگ اقتصادی در کشور ایجاد کند اما آن را ضعیف و ناکارآمد کردند. سود بانک‌ها چرا نباید به نفع ملت به کار گرفته شود؟ نیکواقبال با اشاره به اینکه ۷۰ تا ۸۰ درصد منابع اقتصادی و مالی کشور دولتی و حکومتی است، گفت: این شرکت‌ها نه توانایی اداره مالی خود را دارند و نه عایدی مالیاتی ایجاد می‌کنند. بسیاری از شرکت‌های دولتی و خصولتی دچار ورشکستگی شده‌اند. همچنین بسیاری از این شرکت‌ها یا معافیت مالیاتی دارند یا مشمول مالیات‌هایی با نرخ واقعی نمی‌شوند. بار اصلی مالیات بر دوش کارمندان و شرکت‌های کوچک است. اقتصاد زیرزمینی ایران که حجمی بیش از ۴۰ درصد دارد، میلیاردها سود به دست می‌آورد و فرار مالیاتی دارد. مالیات بسیاری از شرکت‌هایی هم که حساب کتاب روشنی دارند معوقه است؛ به همین دلیل دولت با کمبود منابع روبه‌رو می‌شود و چنین اقداماتی انجام می‌دهد.

وی افزود: متاسفانه منابع مالی در نظام بانکی ایران به جای بخش تولیدی، غالبا به بخش مسکن می‌رود؛ در صورتی که نباید به این شکل سرمایه‌گذاری‌ها اجازه داده می‌شد. از طرف دیگر، بانک‌ها اعتبارات تکلیفی و وام‌هایی با نرخ سود کمتر را به شرکت‌هایی دادند که بازدهی و کارآیی مناسبی نداشتند.

تاثیر مذاکرات بر نرخ سود سپرده

حمیدرضا میرمعینی، کارشناس اقتصاد و بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت بیان کرد: بانک مرکزی اعلام کرده نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار بین ۱۰ تا ۱۸ درصد سالانه تعیین شده است. این نرخ سود بانکی تابعی از تورم نیست؛ البته این مسئله بستگی به بازده سایر بازارها نیز دارد. پایین بودن نرخ سود سپرده سبب می‌شود بازارهای مختلف از جمله بازار سرمایه، مسکن، خودرو، ارز و طلا رقیب‌های سپرده‌گذاری شود. کنترل این مسئله به شناختی که نظام بانکی از رفتار سپرده‌گذاران دارد وابسته است.

میرمعینی گفت: اقدام بانک مرکزی در محدودیت افزایش نرخ سود در این مقطع اتفاق خوبی است اما به شرطی که شرایط بانک‌ها به شکلی ارزیابی و پیش‌بینی شود که در آینده به مشکل برنخورند. با توجه به تورم بالای ۴۰ درصد بسیاری از گیرندگان تسهیلات اقدام به تسویه تسهیلات خود نمی‌کنند و این مسئله منابع بانک‌ها را در معرض خطر قرار داده و تراز بانک‌ها از لحاظ نقدینگی با مشکل مواجه می‌شود. وی افزود: این مسائل باعث می‌شود بانک‌ها در عملیات ناترازی خود اقدام به دریافت تسهیلات روزانه از بانک مرکزی با نرخ‌های بالای ۳۶ درصد کنند، به همین دلیل تنظیم و کنترل این تصمیمات به‌ویژه در شرایط تورمی و رکود اقتصادی حاکم بسیار سخت است. با این حال، اگر با به نتیجه رسیدن توافقات برجام شاهد گشایش‌های سیاسی باشیم، به احتمال زیاد نرخ تورم کاهش پیدا خواهد کرد و این باعث می‌شود نرخ تورم نزدیک به نرخ سود سپرده بانکی شود و حتی نرخ سود سپرده بیشتر از امروز کاهش پیدا کند. این کارشناس اقتصاد تصریح کرد: زمانی که بازده مورد انتظار نقدینگی هوشمند تامین نمی‌شود یا دارایی آن به لحاظ حفظ ارزش به خطر می‌افتد، باید اقدام به تغییر مسیر سرمایه‌گذاری شود. پایین بودن نرخ سود سپرده حتما باعث التهاب بازارها می‌شود. این التهاب در بازارهای مسکن، ارز و خودرو به دلیل اینکه کنترل دولتی روی آنها پایین‌تر است بیشتر خواهد بود. اما با مشخص شدن نتایج مذاکرات حداقل در دو ماه آینده تغییرات جدی و مهمی در سیاست‌های پولی به وجود می‌آید. در صورت به نتیجه رسیدن مذاکرات علاوه‌بر کاهش نرخ سود سپرده بانکی، دولت نیز با توجه به تامین منابع ارزی و درآمدی، سیاست انبساطی را به شکلی پیش خواهد گرفت که نقدینگی جامعه بیش از اینکه به سمت سپرده‌گذاری برود، به سمت سرمایه‌گذاری حرکت کند. وی افزود: بازار سرمایه یکی از مهم‌ترین محل‌هایی است که بیشترین جذب سرمایه‌گذاری را خواهد داشت چراکه رونق بازار سرمایه می‌تواند بنگاه‌های اقتصادی را تامین مالی کرده و نقش مهمی را ایفا کند. حتی در صورت حصول توافقات برجام می‌توان به رشد اقتصادی بیش از ۸ درصد دست پیدا کرد. سیاست‌های پولی بانک مرکزی نیز به دلیل هدایت نقدینگی به سمت فعالیت‌های مولد حتما تاثیر گذار خواهد بود. این کارشناس اقتصاد گفت: در شرایطی که مذاکرات به نتیجه نرسد و تحریم‌ها رفع نشود، سیاست‌گذار پولی اقدام به افزایش نرخ سود بانکی خواهد کرد تا بتواند جلوی سرریز منابع را به بازارهایی که باعث التهاب مقطعی خواهند شد بگیرد چراکه اثرات التهاب بازارهایی مثل ارز، طلا و مسکن بر زندگی مردم محسوس خواهد بود. اما همان‌طور که گفته شد در صورت توافق شاهد یک جریان انبساط پولی خواهیم بود که کاهش نرخ سود بانکی را به همراه خواهد داشت.

> نرخ سود منطقی باید ۳ درصد بیشتر از نرخ تورم باشد که این اعداد با توجه به تورم اقتصاد ایران بسیار بالا است

نرخ سود بانکی باید ۳ درصد بالاتر از تورم باشد

دبیر کانون بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی اظهار کرد: نرخ سود منطقی باید ۳ درصد بیشتر از نرخ تورم باشد که این اعداد با توجه به تورم اقتصاد ایران بسیار بالا است اما نرخ سود باید برای سپرده‌گذار به‌صرفه و جذاب باشد.

به گزارش ایلنا، محمدرضا جمشیدی با بیان اینکه تمام بانک‌ها زیر نظر بانک مرکزی فعالیت می‌کنند و طبق بند ۴ ماده ۲۰ قانون عملیات بانکداری بدون ربا، تعیین نرخ سود بانکی برعهده شورای پول و اعتبار است، گفت: تمام بانک‌ها ملزم هستند این نرخ‌های مصوب را رعایت کنند و تابع این مصوبات هم هستند. شورای پول و اعتبار هم نرخ‌های علی‌الحساب سود را به سپرده‌ها و هم تسهیلات تعیین را به بانک‌ها ابلاغ می‌کند و نرخ قطعی سودها طبیعتا بعد از انجام هر یک از معاملات به اجرا می‌رسد.

وی ادامه داد: درحال‌حاضر در بخش سپرده‌گذاری نرخ سود علی‌الحساب تعیین شده از سوی بانک مرکزی حداکثر برای ۲ سال و ۱۶ درصد برای یک سال است. اگر در پایان دوره مالی میزان نرخ سود بانک‌ها بیشتر از این اعداد بود سود مازاد را باید براساس مدت ماندگاری سپرده بین سپرده‌گذاران در این بانک تقسیم کنند اما اگر میزان سود کمتر باشد، چیزی از سپرده برداشت نمی‌شود چراکه این سود تضمین شده است و کسری سود را بانک‌ها باید خودشان جبران کنند.

جمشیدی افزود: در تسهیلات هم همین روند به اجرا می‌رسد و نرخ سود تسهیلات در معاملات قطعی حداکثر ۱۸ درصد است و اگر معاملات مشارکتی و مضاربه‌ای باشند نرخ بعد از انجام معامله به تعیین و بین طرفین معامله تقسیم می‌شود.

دبیر کانون بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی درباره کارکرد انواع صندوق‌ها و جذب سپرده‌ها به این صندوق‌ها اظهار کرد: صندوق‌های سرمایه‌گذاری تابع مصوبات شورای پول و اعتبار نیستند و طبیعتا بعد از انجام معاملات هر سودی را که به دست بیاورند نسبت به هر دوره زمانی بین خریداران برگه‌های سهام یا واحدهای صندوق تقسیم می‌کنند. باید توجه داشته باشیم طرفین معاملات خریدار و فروشنده هستند، نه سپرده‌گذار و تسهیلات‌گیرنده؛ بنابراین شامل سودهای تصویب‌شده نخواهند شد.

وی تاکید کرد: به‌طور قطع مهاجرت پول از بانک به صندوق‌ها بسیار قابل توجه و چشمگیر بوده، اما آمار دقیقی از این میزان در اختیار نیست و البته بانک مرکزی از سال گذشته به بانک‌ها تکلیف کرده اگر سهامدار این صندوق‌ها هستند سهام خود را بفروشند و کنار بکشند.

جمشیدی با بیان اینکه واقعیت این است که نرخ سود در بخش تسهیلات با این وضعیت تورمی کشور بسیار جذاب است، گفت: امروز افراد به دنبال این هستند که از بانک‌ها وام بگیرند و با سپرده‌گذاری در سایر بخش‌ها سود آن را بپردازند.

دبیر کانون بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی با تاکید بر اینکه پیشنهادی برای افزایش نرخ سود بانکی نداده‌ایم، اظهار کرد: با این وجود، نرخ ۱۸ درصدی در این شرایط تورمی نه‌تنها منطقی نیست بلکه زیانده هم هست. بانک‌ها سود ۱۸ درصد به سپرده‌ها می‌دهند و باید ۸۰ درصد این سپرده‌ها را با نرخ ۱۸ درصد تسهیلات بدهند؛ بنابراین با احتساب هزینه‌های بانکی با یک محاسبه ساده عایدی بانک‌ها از این محل به دست می‌آید. بانک‌ها خیریه نیستند و باید به فکر هزینه‌ها و اقتصاد و کارآیی مجموعه خود هم باشند.

وی ادامه داد: نرخ سود منطقی باید ۳ درصد بیشتر از نرخ تورم باشد که این اعداد با توجه به تورم اقتصاد ایران بسیار بالا است اما نرخ سود باید برای سپرده‌گذار به‌صرفه و جذاب باشد. در این سیستم فعلی هم سپرده‌گذار و هم تسهیلات‌گیرنده زیان می‌بینند چراکه اقتصاد مریض است. جمشیدی افزود: در شرایطی که افراد برای دریافت سود سپرده‌گذاری می‌کنند در یک سال بعد با کاهش چند ده درصدی پول خود به دلیل کاهش ارزش پول مواجه می‌شوند. از سوی دیگر، تولیدکنندگان هم در این شرایط بازار و اقتصاد، توان پرداخت سود ۱۸ درصدی تسهیلات را ندارند.

سخن پایانی

در مجموع با توجه به تورم بیش از ۴۰ درصد در اقتصاد، نرخ سود سپرده بین ۱۰ تا ۱۸ درصدی سبب کاهش سپرده‌گذاری و فرار سرمایه خواهد شد. این سیاست‌گذاری بانک مرکزی باعث می‌شود بانک‌ها موقتا سود کنند. همچنین سود بانک‌ها می‌تواند منبع خوبی برای دولت جهت استقراض دولت و تامین بخشی از کسری بودجه به وجود بیاورد. با این حال، این سیاست‌گذاری در آینده منجر به کاهش نقدینگی در نظام بانکی و التهاب بازار خواهد شد. به اعتقاد یک کارشناس، بانک‌ها از لحاظ مالی توان این را دارند که سود سپرده بانکی را افزایش دهند چراکه وقتی تورم بیش از ۴۰ درصد و سود سپرده نرخ بانکی بین ۱۰ تا ۱۸ درصد است، یعنی منابع بسیار زیادی به نظام بانکی وارد می‌شود. به اعتقاد کارشناسی دیگر، به نتیجه رسیدن توافقات برجام و گشایش‌های سیاسی باعث کاهش نرخ تورم خواهد شد. این کاهش تورمی، نرخ تورم را به نرخ سود سپرده بانکی نزدیک می‌کند و حتی نرخ سود سپرده بیشتر از نرخ مصوب امروز کاهش خواهد داد. از طرف دیگر، در شرایطی که مذاکرات به نتیجه نرسد و تحریم‌ها رفع نشود، سیاست‌گذار پولی اقدام به افزایش نرخ سود بانکی خواهد کرد تا بتواند جلوی سرریز منابع را به بازارهایی که باعث التهاب مقطعی خواهند شد، بگیرد.

دوگانه‌سوز کردن کدام خودروها رایگان است؟

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه البرز گفت: ۵۷۰ خودرو در نوبت دوگانه‌سوز شدن قرار دارند.

مجتبی دلبری در گفت‌وگو با ایسنا اظهارکرد: طبق بررسی و بازدید کارشناسان واحد CNG از کارگاه‌های مجاز فرآیند تبدیل خودرو به دوگانه‌سوز، تاکنون بیش از ۳۸۰۰ خودرو با نصب مخزن و کیت مخصوص، دوگانه‌سوز شده‌اند.

این مسئول توضیح داد: در حال‌حاضر ۵۷۰ خودرو نیز در نوبت دوگانه‌سوز شدن قرار دارند. دلبری گفت: هم‌اکنون در البرز ۵ کارگاه برای این منظور فعال است و تمامی مخازن، کیت‌ها و تجهیزات CNG به‌طور رایگان روی خودروها نصب می‌شوند. وی اضافه کرد: رانندگان خودروهای عمومی (تاکسی و انواع وانت‌بار) و تاکسی‌های اینترنتی برای دوگانه‌سوز کردن خودرو خود می‌توانند در سامانه GCR.NIOPDC.IR ثبت‌نام کنند. مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه البرز گفت: اولویت گازسوز کردن با خودروهایی است که زودتر در سامانه موردنظر با ثبت کد ملی و شماره موبایل نوبت‌گیری کنند. گفتنی است مشکلات تامین سوخت و نرخ آن، یکی از مشکلات ناوگان حمل‌ونقل و طرح دوگانه‌سوز کردن خودروها از دهه ۸۰ در دستور کار بوده است. بخشی از خودروها در طول سال‌های دهه ۸۰ به شکل کارگاهی دوگانه‌سوز شدند اما در دهه ۹۰ این طرح تا حدودی متوقف شد. در نیمه دوم دهه ۹۰ دوباره موضوع گازسوز شدن خودروها مطرح و بخشی از دوگانه‌سوز شدن تاکسی‌ها رایگان انجام شد.

به‌دنبال کمبود قطعات الکترونیکی خودروسازان

خواب خودروهای پارکینگی طولانی می‌شود

چندی است دوباره خبرها حاکی از افزایش آمار خودروهای ناقص در شرکت‌های خودروسازی دارد. به‌طور معمول، این خودروها به‌دلیل کمبود قطعات الکترونیکی در بحث تامین چیپ‌ست‌ها و نیمه‌هادی‌ها مشکل دارند. کمبود این قطعات جهانی بوده و به‌دلیل افزایش تیراژ تولید محصولات هوشمند بازار تقاضای آن افزایش یافته در حالی‌که بازار عرضه آن ثابت مانده است. در بحث خودروهای ناقص قائم‌مقام اجرایی مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو، کمیاب شدن اقلام زیرمجموعه الکترونیک را عامل اصلی افزایش خودرو در پارکینگ‌های این شرکت دانست و تاکید کرد: آمار خودروهای دارای کسری قطعه به‌صورت دوره‌ای به مراجع ذی‌ربط اعلام می‌شود.

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

کسری قطعات و تجاری نشدن خودروها

حمید مرادی، قائم‌مقام اجرایی مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو با بیان اینکه کمیاب شدن اقلام الکترونیک، سبب افزایش تولید خودروهای دارای کسری قطعه شده، تصریح کرد: این موضوع روند تامین زیرمجموعه الکترونیک را در سطح جهانی دچار اختلال کرده است.

به‌گزارش ایکوپرس، مرادی افزایش درخواست اقلام کامپیوتری و الکترونیکی به‌دلیل بیماری کرونا و تغییر سبک زندگی مردم از سویی و خروج یکی از شرکت‌های تولیدکننده این اقلام از چرخه تولید از سوی دیگر را از عوامل مهم مشکلات ایجادشده در تامین آن دانست و گفت: مشکلات ایجادشده در برخی از کشورهای مبدا و عرضه‌کننده مواد اولیه سبب کاهش شدید تولید سیلیکون به‌عنوان ماده اولیه تولید اقلام الکترونیک شده است.

قائم‌مقام اجرایی مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو از برنامه‌ریزی برای کاهش پیامدهای این معضل جهانی در زنجیره تامین ایران‌خودرو خبر داد و گفت: اقدامات مناسبی برای تامین هر چه سریع‌تر اقلام الکترونیکی اختصاص‌یافته تا بتوانیم تاثیر این بحران جهانی در صنعت قطعه کشور را به حداقل کاهش دهیم.

او افزود: براساس جدول قطعات کسری محصولات ایران‌خودرو که در اختیار نهادهای نظارتی قرار می‌گیرد، درحال‌حاضر کسری قطعه سبب متوقف ماندن خودروهای ناقص در پارکینگ‌های این شرکت شده است. بیشترین کسری مربوط به قطعات با فناوری پیشرفته و الکترونیکی است.

وی تصریح کرد: با برنامه‌ریزی انجام‌شده، گروه صنعتی ایران‌خودرو با وجود مشکلات، تلاش کرده تحویل خودرو به بازار و مشتریان مطابق با قرارداد انجام شود و تعداد تعهدات دارای تاخیر زمانی در تحویل کاهش قابل‌توجهی داشته و این روند کاهشی ادامه دارد.

مرادی اظهار امیدواری کرد در ماه‌های پایانی سال «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» و حمایت از سوی نهادها و سازمان‌های مرتبط، بتوانیم به هدف تولید امسال دست یابیم.

افزایش تیراژ فراتر از تعهدات

همچنین معاون بازاریابی و فروش ایران‌خودرو، افزایش تولید و عرضه خودرو را حاصل اصلاح قیمت‌ها دانست و از صدور زودهنگام دعوتنامه برخی محصولات مانند پژو ۲۰۶ با موعد تحویل بهمن در هفته جاری خبر داد.

بابک رحمانی با بیان اینکه تا پایان سال ۱۰۰ هزار خودرو در قالب فروش فوق‌العاده و فراتر از تعهدات، وارد بازار خواهیم کرد، گفت: در روزهای اخیر و پس از اصلاح قیمت محصولات، ۱۸ هزار خودرو به‌طور فوق‌العاده و ۳۳ هزار و ۵۰۰ دستگاه به صورت پیش‌فروش یک ساله و مشارکت در تولید به فروش رفته است.

معاون بازاریابی و فروش ایران‌خودرو با تاکید بر اینکه برنامه‌های فروش ایران‌خودرو به صورت منظم و هفتگی استمرار خواهد یافت، اظهارکرد: در روزهای دوشنبه هر هفته، برنامه‌های فروش از طریق این خودروساز اعلام و از روز سه‌شنبه تا پنج‌شنبه ثبت‌نام از سوی متقاضیان و در روزهای شنبه نیز قرعه‌کشی انجام می‌شود. امیدواریم با افزایش عرضه، وضعیت بهتری را در بازار خودرو شاهد باشیم.

وی اظهار امیدواری کرد با تمهیدات اندیشیده شده و با افزایش عرضه ایران‌خودرو و استمرار آن، شاهد بهبود وضعیت فعلی بازار خودرو باشیم و بتوانیم طبق سیاست وزیر صنعت، معدن و تجارت، به مرور فرآیند قرعه‌کشی را حذف کنیم.

معاون بازاریابی و فروش ایران‌خودرو با اشاره به برنامه افزایش تولید محصولات، با بیان اینکه در حال‌حاضر، روزانه افزون بر ۲ هزار خودرو از سوی این خودروساز وارد بازار می‌شود، از افزایش این عدد به ۲ هزار و ۵۰۰ دستگاه در روزهای آینده خبر داد.

وی افزود: تاکنون از ۲۰۰ هزار درخواست، اسناد ۱۶۰ هزار خودرو آزاد شده و باقی نیز در حال انجام است؛ این امر نیز به کاهش التهابات بازار کمک کرده است.

رحمانی افزود: پس اصلاح قیمت‌ها، طرح‌های تبدیل برای محصولات را نیز در نظر گرفته و تلاش کردیم از این طریق تسهیلاتی برای مردم قائل شویم. همه این موارد که در بسته اصلاح وضعیت بازار خودرو پیش‌بینی شده، به ایجاد آرامش بیشتر در بازار خودرو کمک خواهد کرد.

به‌گفته وی، در حال‌حاضر، وضعیت تولید براساس برنامه‌های افزایشی و مطابق برنامه پیش می‌رود. اگر تمامی موارد پیش‌بینی شده در بسته ساماندهی بازار خودرو عملیاتی شود، شرایط روز به روز نیز بهتر خواهد شد.

تاکنون از ۲۰۰ هزار درخواست، اسناد ۱۶۰ هزار خودرو آزاد شده و باقی نیز در حال انجام است

قطعه‌سازان خواسته‌های خود را مطالبه کنند

رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با اشاره به مشکلات ساختاری خودروسازان، از عدم‌پرداخت مطالبات قطعه‌سازان و وضعیت کیفی خودرو انتقاد کرد و به قطعه‌سازان توصیه کرد درخواست‌های خود را به‌صراحت از دولت و خودروسازان مطالبه کنند.

به‌گزارش خبرخودرو، عزت‌اله اکبری تالارپشتی در پاسخ به گلایه‌ها نسبت به موانع و چالش‌های پیش‌روی خودروسازان و قطعه‌سازان، اظهار کرد: نمایندگان مجلس پیگیر مطالبات مردم هستند و نیازی به توجیه نیست و برای رفع مشکلات این صنعت به اعضای کمیته تحقیق و تفحص رجوع کنید. این نماینده خانه ملت با انتقاد از کیفیت خودرو و عملکرد خودروسازان در عدم‌پرداخت مطالبات قطعه‌سازان باوجود دریافت مبالغ نقدی به‌ازای پیش‌فروش خودرو، افزود: آمار بالای تلفات جانی ناشی از تصادفات مبنای گلایه نمایندگان از کیفیت خودرو است و خودروسازان باید به‌طور جدی نسبت به ارتقای کیفیت ورود کنند و سایر بخش‌ها را مقصر این موضوع قلمداد نکنند. رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی همچنین با اشاره به سهام اندک ۶ درصدی دولت در ایران‌خودرو، از دخالت گسترده دولت در مدیریت خودروسازی‌ها انتقاد کرد و گفت: چرا مطالبات خود را به‌صراحت از دولت و خودروسازان مطرح نمی‌کنید و سیل اعتراضات و انتقادات خود را روانه نمایندگان مجلس می‌کنید. اکبری تالارپشتی با تاکید بر رقابتی شدن ساختار خودروسازان افزود: ۵۰ هزار میلیارد ریال مطالبات قطعه‌سازان پرداخت نمی‌شود و در مقابل چرا ۱۰۰ هزار میلیارد ریال زیان انباشته برای خودروسازان رقم خورده است.

اکبری تالارپشتی با بیان اینکه خودروسازان باید برای تولید خودرو طرح و برنامه داشته باشند، گفت: افراد در بخش خصوصی می‌درخشند اما در خودروسازی دولتی پیشرفتی ندارند، این وضعیت نشانگر وجود مشکلات ساختاری در خودروسازی‌هاست. رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در ادامه با بیان اینکه پیشرفت منوط بر ورود تخصصی به حوزه خودروسازی و قطعه‌سازی است، بر ضرورت تشکیل کنسرسیوم قطعه‌سازان تاکید کرد و گفت: اگر قطعه‌ساز خوبی باشیم، خودروساز خوبی نیز هستیم و این توان و انگیزه در بخش خصوصی وجود دارد. این نماینده مجلس یازدهم با اشاره به لزوم عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی (WTO) و پیمان شانگهای اظهار کرد: صادرات یکی از ملزومات پیشرفت در تمامی صنایع از جمله صنعت خودرو و قطعه و ارتقای کلاس محصولات تولیدی است. رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس با انتقاد از اینکه اکنون خودروسازی‌ها به حیاط خلوت دولت تبدیل شده‌اند، گفت: مقادیر زیادی از پول‌های کشور گم می‌شود و این موضوع درباره خودروسازی‌ها نیز صدق می‌کند. خودروسازان باید با انعقاد قرارداد با دانش‌بنیان‌ها از مغزهای متفکر جوان استفاده کرده و قرارداد تضمین خرید منعقد کنند. تالارپشتی در پایان خاطرنشان کرد: مجلس همانند گذشته از خودروسازان و قطعه‌سازان حمایت می‌کند، مشروط بر اینکه با قدرت و شهامت در یک مسیر درست و رقابتی و در راستای حفظ حقوق مصرف‌کنندگان حرکت کنند.

تصویب ۶۴ طرح با اعتبار ۳۶۷ میلیارد تومانی

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار تهران از تصویب ۶۴ طرح با اعتبار ۳۶۷ میلیارد تومانی از محل تسهیلات بند الف تبصره ۱۸ خبر داد.

به‌گزارش روابط‌عمومی شهرک‌های صنعتی تهران، حشمت‌اله عسگری در جلسه بررسی طرح‌های معرفی‌شده از محل بند الف تبصره ۱۸، اظهارکرد: نهادهای اجرایی و بانک‌های عامل در فرصت زمانی باقیمانده نهایت تلاش خود را برای جذب ۱۳۸۰ میلیارد تومان تسهیلات اختصاص‌یافته به استان از محل بند الف تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ به عمل آورند.

عسگری تشکیل مستمر جلسات کارشناسی و کارگروه‌های ذیل جلسات اصلی این تسهیلات را برای تسریع در روند پرونده‌ها و ارسال آنها به بانک ضروری دانست و از بانک‌های عامل نیز خواست با سرعت بیشتری روند پرداخت تسهیلات را دنبال کنند. معاون اقتصادی استاندار تهران عنوان کرد: بانک‌های عامل و نهادهای اجرایی ذی‌ربط روند بررسی پرونده‌ها را به دبیرخانه تسهیلات بند الف تبصره ۱۸ به صورت هفتگی و مستمر گزارش دهند تا اشکالات به وجود آمده در جلسات مدیران بررسی و رفع شود. عسگری با اشاره به تصویب ۶۴ طرح در بخش‌های کشاورزی، صنعت، گردشگری و صنایع‌دستی گفت: میزان تسهیلات مصوب شده برای این طرح‌ها افزون بر ۴۶۷ میلیارد تومان است که منجر به اشتغالزایی بیش از ۱۵۳۵ نفر در این بخش‌ها می‌شود.

چشم‌انداز سودآوری مرسدس بنز

مدیر مالی شرکت مرسدس بنز گفت: این خودروساز لوکس قصد دارد حاشیه عملیاتی دو رقمی خود را حفظ کند که این عملکرد منجر به چشم‌انداز سود بسیار خوبی می‌شود.

به‌گزارش ایسنا، هارالد ویلهلم افزود: با وجود کمبود مواد خام و نیمه‌هادی، نتایج ما در مرسدس بنز با حاشیه‌های عملیاتی دو رقمی بسیار خوب پیشرفت کرده و هدف ما از آن ثابت نگه‌داشتن این حاشیه‌ها بوده است.

حاشیه عملیاتی یک نرخ سودآوری است که درآمد به‌دست آمده پس از تامین هزینه‌های عملیاتی و غیرعملیاتی یک کسب‌وکار را تعیین می‌کند. با توجه به سود سهام، این مورد به چشم‌انداز بسیار خوبی برای سهامداران مرسدس بنز تبدیل می‌شود. در حال حاضر، ویلهلم به‌عنوان مدیر مالی دایملر فعالیت می‌کند و به‌زودی اسپین آف، کامیون دایملر که این خودروساز ۳۵ درصد از سهام آن را در اختیار دارد، به مرسدس بنز AG تغییر نام خواهد داد. مرسدس بنز، ماشین‌ها و ون‌ها با بازدهی تعدیل‌شده در فروش ۱۱.۹ درصدی را برای ۹ ماه اول سال ۲۰۲۱ میلادی ارائه کرد. این بخش حاشیه تعدیل‌شده برای کل سال، بین ۱۰ تا ۱۲ درصد را هدف قرار داده است.

مشکلات ریز و درشت حوزه حمل‌ونقل

آمارها از وجود ۶ هزار و ۵۰۰ کامیون در گمرک کشور خبر می‌دهند، در حالی که رانندگان با وجود مشکلات متعدد برای فعالیت در این حوزه، از فقدان ورود کامیون‌های جدید به چرخه حمل‌ونقل جاده‌ای گلایه دارند. به‌گزارش ایرنا، حمل‌ونقل مقوله‌ای مهم و قابل توجه در حیات هر جامعه‌ای است و حمل‌ونقل‌های درون‌شهری تا حمل‌ونقل‌های جاده‌ای، ریلی، دریایی و هوایی بخش مهمی از نیازهای جامعه را پاسخ می‌دهد. خطوط گوناگون حمل‌ونقل در کنار سهولت در جابه‌جایی، اشتغالزایی و ایجاد شغل برای حرفه‌های گوناگون را نیز به همراه دارند. جاده به‌عنوان نخستین مسیر ارتباط بین افراد و مکان‌های گوناگون از اهمیت بالایی برخوردار است. پس از پیشرفت خودروها و بهبود جاده‌ها، قطارهای شهری و بین‌شهری به دایره حمل‌ونقل اضافه شدند. جابه‌جایی سهم بیشتری از بار به‌وسیله قطار و امکان عبور از مناطق گوناگون و فراهم آوردن فرصت سفر برای گروه بیشتری از مردم سبب محبوبیت حمل‌ونقل ریلی در بخش‌های باری و جاده‌ای شد و بعد از دوره‌ای هواپیماها نیز به چرخه حمل‌ونقل وارد شدند. یکی از پرحادثه‌ترین جاده‌های کشور، مسیر تهران-مشهد با گذر از استان سمنان است که طبق آمارهای اعلامی در ۶ ماه نخست ۱۴۰۰ شمار تصادفات در این محور به ۱۲ هزار می‌رسد. کارشناسان حوزه راه، نبود جذابیت‌های بصری، وجود نواقص جاده‌ای، طولانی بودن مسیر، بی‌توجهی به نصب اعلام اخطار و تابلوهای راهنمایی و رانندگی را از مهم‌ترین دلایل تصادفات برشمردند. رئیس انجمن مدیران صنایع استان سمنان در گفت‌وگو با ایرنا بیان کرد: تولیدکنندگان با مشکل نبود خودروهای باری برای جابه‌جایی تولیدات خود مواجه هستند و این در حالی است که حدود ۶ هزار و ۵۰۰ کامیون در گمرک‌ها منتظر ترخیص هستند. رستم سعدالهی اظهار کرد: فرسودگی ناوگان حمل‌ونقل و نرخ بالای کرایه مشکلات بسیاری برای تولیدکنندگان ایجاد کرده که با ورود این کامیون‌ها ناوگان حمل‌ونقل جاده‌ای بهبود می‌یابد.

▣ مشکلات رانندگان

مجتبی مومن‌آبادی، رئیس اتحادیه کامیونداران سمنان بیان کرد: محدودیت سوخت‌گیری در روز، افزایش قیمت روزانه لوازم یدکی و لاستیک و نبود حمایت‌های بیمه‌ای مناسب، از مشکلات مهم رانندگان و حمل‌ونقل باری است. وی تصریح کرد: یک‌طرفه بودن برخی محورهای استان و افزایش تردد کامیون‌ها از بندرعباس و بندر امام در آزادراه قم-گرمسار در کنار افزایش میزان تردد روزهای تعطیل با وجود ظرفیت کم جاده‌های استان مشکل‌ساز است. وی افزود: بسیاری از رانندگان با تجربه و قدیمی به‌دلیل نبود حمایت‌های بازنشستگی مناسب همچنان فعال هستند، با استقبال و ورود نسل جوان میانگین سنی رانندگان در استان سمنان ۴۵ سال است. مومن‌آبادی با اشاره به توقف کامیون‌ها در گمرک خاطرنشان کرد: ۱۵۰ شرکت برای انجام امور واگذاری این کامیون‌ها تعیین شدند و افزایش ۲ برابری اسقاط و حق‌العمل در کنار کارشکنی حوزه‌های مرتبط مشکلاتی به همراه دارد. وی اضافه کرد: این کامیون‌ها سرمایه‌های ارزشمند ناوگان حمل‌ونقل جاده‌ای هستند که باید هر چه سریع‌تر تعیین تکلیف شده و در اختیار رانندگان قرار گیرد. ارتقای وضعیت جاده‌ها، توجه بیشتر به نصب و تعویض تابلوهای راهنمایی و رانندگی، رفع نواقص جاده‌ای و نقاط حادثه‌خیز، بهبود شرایط بصری و احداث مجتمع‌های خدماتی در کنار کنترل ناوگان باری و مسافری کاهش حوادث و شرایط مطلوب را به همراه دارد. با افزایش ایمنی راه‌ها، حل مشکلات رانندگان، ورود و ترخیص ناوگان سنگین از گمرک، و افزایش آگاهی رانندگان، می‌توانیم امیدوار به کاهش تصادفات‌ها باشیم.

چرا مصرف‌کننده بهای بیشتری برای خودرو می‌پردازد؟

رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو تهران وضعیت بازار خودرو پس از افزایش ۱۸ درصدی قیمت کارخانه و وظیفه خودروسازان و ستاد تنظیم بازار در مدیریت بازار را مورد بررسی قرار داد.

سعید موتمنی در گفت‌وگو با خبرخودرو درباره وضعیت بازار پس از افزایش ۱۸ درصدی قیمت خودروسازان اظهار کرد: پس از افزایش ۱۸ درصدی قیمت خودرو در دو هفته پایانی آذر، تغییر قیمتی در بازار رخ نداد و در یک هفته گذشته نیز قیمت‌ها در بازار همانند هفته گذشته بوده و یک روند ثابت را طی کرده است.

وی به تداوم اختلاف فاحش قیمتی میان قیمت کارخانه و بازار اشاره کرد و افزود: پژو ۲۰۶ تیپ دو که در گذشته با قیمت ۱۲۹ میلیون تومان از سوی کارخانه فاکتور می‌شد و در بازار با قیمت حدود ۲۶۹ میلیون تومان به فروش می‌رسید، اکنون قیمت کارخانه‌ای آن حدود ۱۴۸ میلیون تومان است و در بازار همچنان با همان قیمت قبل عرضه می‌شود و فقط ۲۰ میلیون تومان از سودی که عاید رانت‌جویان می‌شده، کاسته شده است.

رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو تهران با توجه به تاکید دوباره وزیر صنعت، معدن و تجارت مبنی بر حذف قرعه‌کشی خودرو از سال آینده گفت: قرعه‌کشی خودرو فاقد معناست و مصرف‌کننده واقعی با توجه به اینکه امکان خرید از کارخانه برای او مهیا نیست، ناچار از مراجعه به بازار است؛ بنابراین خودروسازان باید نیاز روزانه بازار را تامین کنند.

موتمنی بر ضرورت افزایش عرضه از سوی شرکت‌های خودروسازی تاکید کرد و گفت: قرعه‌کشی باید حذف شود، زیرا قرعه‌کشی به منزله توزیع رانت در بازار است و سرمایه‌گذارانی که در ثبت‌نام خودرو شرکت می‌کنند پس از ورود به بازار، بهم‌زننده تعادل بازار هستند. وی تصریح کرد: در حال حاضر واردات خودرو ممنوع است و خودروسازان نیاز بازار داخلی را تامین می‌کنند و اگر متناسب با نیاز بازار که بیش از یک میلیون خودرو در سال است، خودرو تولید شود، مابه‌التفاوت قیمتی که نصیب سرمایه‌گذاران و سودجویان در بازار می‌شود، کاهش می‌یابد. سودجویان اکنون بدون دردسر و از آنجایی که پرونده مالیاتی ندارند، بدون اینکه مالیاتی بپردازند، از سود خرید و فروش خودرو در بازار بهره‌مند می‌شوند. رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو تهران اضافه کرد: ستاد تنظیم بازار باید به بررسی قیمت‌های کارخانه‌ای و وضعیت بازار بپردازد و اگر در ماه‌های آینده فاصله قیمتی کاهش نیافت، نسبت به این موضوع که به چه علت مصرف‌کننده نهایی اکنون بهایی بیشتر از قیمت کارخانه می‌پردازد، تدابیری بیندیشد. موتمنی در ادامه گفت: شرکت‌ها اکنون موظف هستند به‌واسطه افزایش قیمتی که اعمال شده، خودروهای ناقص را تکمیل و روانه بازار کنند تا از فاصله قیمتی کاسته شود. وی درباره نقش نمایشگاه‌داران و نمایندگی‌های خودروسازان در ساماندهی بازار یا ایجاد اختلال در بازار گفت: نمایشگاه‌داران و نمایندگی‌ها سهمیه خودرویی ندارند و افرادی که پس از ثبت‌نام و دریافت خودرو براساس شرایط روز بازار اقدام به قیمت‌گذاری می‌کنند، بهم‌زننده نظم بازار هستند اما اگر نمایشگاه‌ها از سهمیه خودرویی برخوردار باشند، با سود یک تا دو درصدی حاضر به فروش خودرو هستند. منشأ ورود خودروهای صفر به بازار برندگان قرعه‌کشی هستند که نیاز بازار را تامین می‌کنند، در حالی که خودروسازان باید به‌طور مستقیم نیاز بازار را با قیمت ۲ تا ۱۰ درصد کمتر از قیمت بازار تامین کنند تا بدین ترتیب مابه‌التفاوت قیمتی کاهش یابد و مدیریت بازار خودرو انجام شود. موتمنی در پایان خاطرنشان کرد: خودروسازان اکنون توان تامین نیاز بازار را ندارند و در این شرایط، ستاد تنظیم بازار باید با اتخاذ تدابیری نیاز روزانه، ماهانه و سالانه بازار خودرو را تامین کند تا فاصله قیمتی کاهش یابد و مصرف‌کننده برای خرید خودرو پول بیشتری پرداخت نکند.

شتاب قیمت خودروهای تسلا

روزنامه هنگ‌کنگی ساوت چاینا مورنینگ پست (SCMP) اعلام کرد تسلا قیمت‌های خودرو چین خود را به‌دلیل تقاضای بیشتر برای دومین‌بار افزایش می‌دهد.

به‌گزارش ایسنا، شرکت خودروسازی تسلا قیمت دو مدل ساخت شانگهای را برای دومین‌بار در مدت کمی بیش از یک ماه در میان افزایش تقاضای خریداران چینی افزایش داد. به گفته این روزنامه، این خودروساز در پایان سال از افزایش ۳.۹ درصدی قیمت مدل ۳ خود به ۲۶۵۶۵۲ یوآن (۵۶۳۶۸ دلار سنگاپور) خبر داد.

طبق گزارش SCMP، خودرو اسپرت مدل وای (Y) با جهش ۷.۵ درصدی به ۳۰۱۸۴۰ یوآن خواهد رسید و واجد شرایط دریافت یارانه‌های دولتی برای خودروها با انرژی جدید زیر ۳۰۰ هزار یوآن نخواهد بود.

در این گزارش آمده که تسلا برای افزایش قیمت‌های جدید (پس از افزایش قیمت در ۲۴ نوامبر) دلیلی ارائه نکرده است.

دریچه

بودجه شرکت‌های دولتی چیست؟

در تبیین ماهیت بودجه شرکت‌های دولتی باید گفت بودجه شرکت‌های دولتی بیانگر حجم عملیات شرکت در یک سال است اما بودجه سایر دستگاه‌های اجرایی نشان‌دهنده مبلغی است که دستگاه موردنظر در سالی خاص از خزانه دولت دریافت و صرف خواهد کرد. فرآیند بودجه‌ریزی شرکت‌های دولتی در جهان طیف متنوعی را تشکیل می‌دهد. این تنوع در یک موضوع کاملا مشهود است و آن میزان استقلال شرکت‌ها در تنظیم و تصویب بودجه است.

در برخی از کشورها مجمع عمومی شرکت، آخرین ایستگاه فرآیند بودجه‌ریزی است و در مقابل در برخی دیگر از کشورها نهادهای دیگر غیر از ارکان شرکت، نقش‌آفرینی موثری در فرآیند تنظیم بودجه دارند. در ایران استقلال شرکت‌ها در حوزه بودجه‌ریزی اندک است، به‌نحوی که در مرحله تدوین، سازمان برنامه و در مرحله تصویب، مجلس، اهمیت اساسی دارند.

به گزارش صمت پرداختن به مسائل حول بودجه‌ریزی شرکت‌های دولتی از آن جهت حائز اهمیت است که از یک سو تبیین مفاهیم کلیدی در این زمینه به‌درستی انجام نشده، به‌نحوی که یکسان‌انگاری ماهیت بودجه شرکت‌های دولتی و بودجه سایر دستگاه‌های اجرایی، منشأ بخش مهمی از سوءبرداشت‌ها بود که گاه به سیاست‌گذاری نیز راه پیدا کرده و از سوی دیگر فرآیندهای موجود در این زمینه واجد ایرادهای مهمی است که عملکرد شرکت‌های دولتی را عمیقا تحت تاثیر قرار می‌دهد.

نکته قابل ذکر دیگر اینکه بخش مهمی از آسیب‌های موجود در حوزه برنامه‌ریزی شرکت‌های دولتی مربوط به حوزه سیاست‌گذاری است، اما پرداختن به آسیب‌های ناشی از سیاست‌گذاری‌های بیرونی، به‌معنای نفی ناکارآمدی درونی شرکت‌های دولتی نیست.

این پرسش از دو جنبه ماهیت و تعریف قابل‌بررسی است. به لحاظ ماهیت بودجه یک شرکت منعکس‌کننده رقم گردش مالی شرکت در طول یک سال مالی است. خلاف منابع و مصارف بودجه عمومی دولت، منابع و مصارف بودجه شرکت‌های دولتی ناشی از عملیات خود شرکت است.

منابع عبارت است از درآمدهای شرکت و سایر وجوه کسب شده در سال موردنظر، چون تسهیلات بانکی. مصارف شرکت نیز شامل هزینه‌های تولید کالاها و خدمات و مواردی مانند بازپرداخت تسهیلات می‌شود.

بودجه شرکت عبارت است از جمع منابع یا جمع مصارف شرکت موردنظر در یک سال مالی؛ به این ترتیب بودجه شرکت‌ها ماهیتا با بودجه سایر دستگاه‌های اجرایی متفاوت است.

بودجه شرکت‌ها بیانگر حجم عملیات شرکت در یک سال است، اما بودجه سایر دستگاه‌های اجرایی نشان‌دهنده مبلغی است که دستگاه موردنظر در سال مزبور از خزانه دولت دریافت و صرف خواهد کرد؛ از این رو مقایسه بودجه شرکت‌های دولتی با بودجه سایر دستگاه‌های اجرایی اساسا فاقد وجاهت است و حتی جمع کردن این دو مبلغ نیز به‌دلیل تفاوت ماهوی، بی‌معناست.

باید توجه داشت درک صحیح از ماهیت بودجه شرکت‌های دولتی، موضوعی به‌ظاهر ساده اما دارای اهمیت زیاد است. در تبیین اهمیت درک دقیق ماهیت بودجه شرکت‌های دولتی باید گفت عدم درک صحیح از این مفهوم، موجب وارد آمدن آسیب‌های قابل‌توجهی به شرکت‌های دولتی شده است. بارزترین نمونه، کسر ۲ درصد از هزینه شرکت‌های دولتی و واریز آن به خزانه دولت به موجب حکم قوانین بودجه سال‌های اخیر است.

سیاست‌گذار با این حکم به‌دنبال صرفه‌جویی در هزینه شرکت‌های دولتی است اما با عنایت به آنچه در زمینه ماهیت بودجه شرکت‌های دولتی عنوان شد، مشخص می‌شود هزینه‌های شرکت‌های دولتی از جنس هزینه‌های سایر دستگاه‌های اجرایی نیست، به همین دلیل صرفه‌جویی به این شکل فاقد موضوعیت است.

برای مثال بخشی از خرید مواد اولیه تولید، بازپرداخت تسهیلات، سود سهام پرداختی به دولت و مالیات است که صرفه‌جویی در زمینه آنها موضوعیت نخواهد داشت. البته در مردود بودن این رویکرد، استدلال‌های دیگری نیز قابل بیان است؛ از جمله اینکه این برداشت اشتباه در سیاست‌گذاری به‌دلیل قابل توجه بودن بار مالی برای بسیاری از شرکت‌ها، موجب وارد آمدن آسیب‌های جدی به توان مالی و سرمایه‌گذاری شرکت‌های دولتی در سال‌های اخیر شده است.

اما درباره تعریف باید گفت تاکنون در قوانین و مقررات تعریف دقیقی از بودجه شرکت‌های دولتی ارائه نشده است؛ به بیان دیگر در حال حاضر مشخص نیست به چه سندی می‌توان گفت بودجه شرکت‌های دولتی. تنها رد پای این موضوع بند ۲ ماده (۱) قانون محاسبات عمومی است که در مقام برشمردن اجزای بودجه کل کشور، بودجه شرکت‌های دولتی را به این شکل عنوان می‌کند: «بودجه شرکت‌های دولتی و بانک‌ها شامل پیش‌بینی درآمدها و سایر منابع تامین اعتبار» واضح است که این عبارت به قدری موجز و کلی است که نمی‌توان آن را تعریف محسوب کرد، به همین دلیل خلأ تعریف بودجه شرکت دولتی عیان است.

عضو موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در گفت‌وگو با صمت:

حذف ارز ترجیحی بدون سیاست حمایتی، بحران‌زا است

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

یکی از بحث‌هایی که پس از رونمایی از لایحه ۱۴۰۰ در رسانه‌ها راه یافت، رسمی شدن حذف ارز ترجیحی برای سال آینده است. این سیاست از سوی اقتصاددانان لیبرالی و بازاری اقدامی ضروری برای افزایش انضباط مالی عنوان می‌شود. در مقابل اقتصاددانانی هم هستند که فکر می‌کنند در شرایط فعلی باید با جزئیات بیشتری تبعات این سیاست را بررسی کرد.

این طرح موافقان پروپا قرصی دارد که معتقدند حذف ارز ترجیحی بساط رانت را جمع می‌کند. در مقابل مخالفان هم بر احتمال افزایش قیمت‌ها و فشار بیشتر به جامعه به‌ویژه اقشار آسیب‌پذیر تاکید دارند. یک عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی به صمت گفت: «در این شکی نیست که اجرای سیاست حذف ارز ترجیحی به جهش قیمت‌ها در کشور دامن خواهد زد. این امر جای تردیدی باقی نمی‌گذارد که اگر همزمان سیاست‌های حمایتی اجرا نشود، مشکلات معیشتی در کشور افزایش چشمگیری خواهد داشت، به همین دلیل اگر دولت سیزدهم مصر به اجرای سیاست حذف ارز تک‌نرخی است باید برنامه‌ای مدون و هدفمند هم برای افزایش قدرت خرید خانوارهای فرودست داشته باشد.»

مشروح گفت‌وگو با خلیل حیدری، پژوهشگر اقتصادی را در ادامه می‌خوانید.

عکس: آیدا فریدی

به‌نظر می‌رسد دولت در اجرای طرح حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی مصر است، اما باید سیاست‌های جبرانی برای حمایت از اقشار کم‌درآمد نیز در دستور کار قرار گیرد

خلیل حیدری

در شرایط فعلی اجرای سیاست ارز تک‌نرخی غیرممکن است و با حذف ارز ترجیحی باز هم ارز تک‌نرخی نمی‌شود

بسیاری از کارشناسان معتقدند امروز زمان خوبی برای جراحی و تعدیل ساختار اقتصاد نیست. جراحی را در شرایطی انجام می‌دهند که ثبات اقتصادی وجود داشته باشد و سیاست‌گذار بتواند در یک شرایط آرام به اجرای منویات خود بپردازد و از تبعات منفی آن جلوگیری کند. امروز اقتصاد ایران چون بیماری است که چندین بیماری دارد و نمی‌توان همزمان روی تمام بدن او جراحی را آغاز کرد. اکنون باید اولویت‌ها را تشخیص داد و بیمار را زنده نگه داشت؛ ولو اینکه مجبور به قطع عضو شویم.

◉ این روزها بحث‌های فراوانی حول حذف ارز ترجیحی مطرح شده است. فکر می‌کنید اجرای این سیاست، چه تاثیری بر معیشت داشته باشد؟

بدیهی است با هر تغییری در نرخ ارز کالاهای اساسی، قیمت‌ها در سطح کلی افزایش خواهد یافت. حتی اخیرا بررسی‌هایی درباره تاثیر تغییر نرخ ارز بر قیمت برخی کالاهای اساسی که امسال ارز ۴۲۰۰ تومانی نداشته و از ارز ۱۱۵۰۰ تومانی (نصف نرخ نیمایی) بهره بردند انجام شده است. ارقام این بررسی نشان می‌دهند کالاهایی چون روغن نباتی، شیر خام، گوشت قرمز و یکی دو قلم کالای دیگر که این ارز (۱۱۵۰۰ تومانی) را دریافت کردند، افزایش نرخ ۷۰ درصدی را تجربه کردند، این در حالی است که ارزی که به این کالاها تعلق می‌گیرد نصف رقم ۲۳ هزار تومانی است که دولت برای سال آینده پیشنهاد داده است.

◉ پس می‌توانیم بگوییم اگر سیاست مدنظر دولت سیزدهم اجرا شود تورم قابل‌توجهی (حدود ۷۰ تا ۱۴۰ درصد) بر کالاهای اساسی تحمیل می‌شود؟

در اقتصاد نمی‌توان ارقام را چنین محاسبه کرد، زیرا هر سیاست در زمان اجرای خود تبعاتی خواهد داشت که نتیجه را تغییر می‌دهند. گرچه باید مطمئن باشیم که قیمت‌ها افزایش خواهند یافت اما از طرف مقابل برخی خانوارهای کشور مجبور می‌شوند تقاضای خود را تغییر دهند و مثلا به جای برنج، نان مصرف کنند؛ با این حال کاهش تقاضا هم نمی‌تواند جلوی رشد قیمت‌ها را بگیرد و تورم قطعی خواهد بود. پس همزمان با کاهش مصرف ما با افزایش تورم مواجه خواهیم شد.

مسئولان باید توجه کنند در طول دهه ۹۰ مصرف کالاهای اساسی در کشور ما کاهش چشمگیر و فراوانی داشت و این روند نزولی در تمام یک دهه گذشته حاکم بوده است. طبیعی است با شوک قیمتی دوباره، خانوارهای کم‌درآمد مصرف برخی کالاها را به صفر برسانند.

◉ این تغییر و تحولات تا چه حد بر سبد معیشت تاثیر خواهد داشت؟

هر گاه نرخ تورم بالا برود، سبد معیشت نیز کوچک خواهد شد. متاسفانه آمارهای رسمی از خط فقر در کشور ما خیلی به‌روز نیست، اما آخرین آمار رسمی که برای سال ۹۹ است تصریح می‌کند خط فقر در شهرها به ۵۳ درصد و در روستاها به بیش از ۲۵ درصد رسیده است. طبعا در این یک سال هم به‌دلیل تداوم تورم بالا بر تعداد فقرا اضافه شده است.

اکنون اگر ارز ترجیحی حذف شود، همان‌طور که گفتم یک شوک قیمتی جدی به بازار وارد خواهد شد و همزمان از ارزش پول ملی هم کاسته می‌شود. تا جایی که من می‌دانم مقامات اقتصادی دولت هم قبول دارند که اجرای این سیاست به افزایش تورم دامن خواهد زد، اما معتقدند راه‌هایی وجود دارد که می‌توان به‌واسطه آن تبعات منفی این سیاست را کاهش داد؛ به‌علاوه اینکه مدافعان حذف ارز ترجیحی بر این نکته هم تاکید دارند که ادامه این روند کشور را در آینده با تورم بالاتر مواجه خواهد کرد؛ بنابراین حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از اقتصاد انتخاب بین دو سطح افزایش تورم است.

◉ با این وجود به‌عنوان یک اقتصاددان، فکر می‌کنید شرایط برای حذف ارز ترجیحی آماده است؟

من اگر مسئولیتی داشتم، همه تلاش خود را می‌کردم که چنین اقدامی از دستور کار خارج شود. منظورم این نیست که وضعیت به همین شکل ادامه داشته باشد، چراکه انحراف زیادی در این منابع دیده می‌شود که اثرگذاری سیاست فعلی را کاهش می‌دهد، اما می‌توان به‌جای حذف یکسره ارز ترجیحی، سامانه آنلاینی ایجاد کرد که هر فرد یا شرکتی که از این ارز بهره‌مند می‌شود، برای همه مردم مشخص باشد. همزمان اگر این فرد یا شرکت کالای اساسی وارد کشور نکرد و آن را به بازار داخلی نفرستاد، باید بدون هر ملاحظه‌ای، مورد برخورد جدی قرار گیرد.

باید بپذیریم راه جلوگیری از رانت ایجاد سامانه‌های آنلاین و روزآمد است. طبیعی است وقتی مسئولان مربوطه در خفا با عده‌ای جلسه می‌گذارند و به آنها ارز ارزان می‌دهند، احتمال انحراف منابع و سوءاستفاده به‌مراتب بیش از زمانی است که کنترل عمومی ممکن می‌شود. با این حال به‌نظر می‌رسد دولت مصر است که این سیاست را اجرا کند، اما باید از دولت خواست که حتما سیاست‌های جبرانی برای حمایت از اقشار کم‌درآمد را در دستور کار قرار دهد.

◉ کارشناسان زیادی چندنرخی بودن ارز را مسبب ایجاد مشکلات فراوانی می‌دانند. در شرایط فعلی با حذف ارز ترجیحی، ارز تک‌نرخی می‌شود؟

به‌نظر من در شرایط فعلی اجرای سیاست ارز تک‌نرخی غیرممکن است و با حذف ارز ترجیحی باز هم ارز تک‌نرخی نمی‌شود. باید به این نکته توجه داشت که اجرای هر سیاستی نیازمند زیرساخت‌هایی است که اگر مدنظر نباشد ممکن است نتایج اجرای هر سیاست با اهداف آن در تناقض قرار بگیرند. برای اینکه سیاست ارز تک‌نرخی اجرایی شود، باید شرایط اقتصادی باثبات داشت. منظورم به‌طور مشخص این است که نرخ تورم به کمتر از ۵ درصد برسد. همچنین نرخ بیکاری در کشور به ۴ درصد برسد که به آن بیکاری طبیعی هم می‌گویند. اگر این شرایط حاکم باشد، تک‌نرخی کردن ارز می‌تواند نتایج موفقیت‌آمیزی داشته باشد.

در این میان باید به تجارب کشورمان در اجرای این سیاست و تبعات آن پرداخت. همیشه در زمینه مضرات ارز چندنرخی صحبت شده، اما من کمتر دیدم به بررسی تبعات اجرای سیاست تک نرخی کردن ارز در شرایط بی‌ثبات پرداخته شود. این سیاست در دوره‌های مختلف در کشور ما اجرا شد، اما شکست خورد. به‌باور من اگر باز هم این سیاست اجرا شود، رهاوردی نخواهد داشت.

من تاکید دارم در شرایط فعلی صرفا مباحث کلان را مدنظر قرار ندهیم. درست است که باید شاخص‌ها شرایط بهتری داشته باشند، اما این مهم باید به‌گونه‌ای مدیریت شود که مشکلات معیشتی را بیشتر نکند، به همین دلیل می‌گویم دولت اگر مصر است این سیاست، یعنی حذف ارز ترجیحی را در دستور کار بگذارد، به‌طور واقعی باید نیازهای خانوار را هم تامین کند که این کار راحتی نیست. همه ما می‌دانیم دولت چقدر در تامین مالی دچار مشکل است و چقدر منابع کشور کاهش یافته‌اند؛ به همین دلیل است که دولت حتی در تعیین مزد عادلانه و متناسب با تورم در ۳، ۴ سال گذشته ناتوان بوده است. اصرار بر دیدن جایگزین درآمدی برای اقشار فرودست از این جهت است که بی‌تردید این سیاست وضعیت فقرا را دشوارتر خواهد کرد. اگر دولت برنامه‌ای نداشته باشد این مسئله به یک مشکل بزرگ تبدیل خواهد شد.

◉ فکر می‌کنید در این شرایط افزایش یارانه نقدی راهکار جایگزین مناسبی باشد؟

در شرایط فعلی این سیاست موفق نخواهد بود. برخی به یاد سال ۸۹ و اجرای هدفمندی یارانه‌ها افتاده‌اند و فکر می‌کنند از این طریق می‌توان سیاست‌هایی را اجرا کرد. آن زمان البته خزانه کشور مانند امروز خالی نبود و دولت توانست برای مدت ۶ ماه قیمت‌ها را ثابت نگه دارد. پس از آن مبلغ ۴۵ هزار تومان یارانه نقدی به ازای هر فرد پرداخت که در آن زمان رقم قابل‌توجهی بود. البته پس از ۶ ماه جهش‌های قیمتی آغاز شدند و تحریم‌ها مزید بر علت شد تا تورم به بیش از ۳۰ درصد برسد.

در حالی برخی از افزایش یارانه نقدی صحبت می‌کنند که همه شواهد نشان می‌دهد هم‌اکنون نیز دولت برای پرداخت یارانه ۴۵ هزار تومانی مشکلات فراوانی دارد؛ چه رسد به اینکه نرخ یارانه نقدی افزایش یابد. به‌هر حال حتی اگر دولت این منابع را فراهم کند هم، افزایش ۴۵ هزار تومانی یارانه نقدی، در شرایط امروز قیمت‌ها، کمک مهمی به معیشت افراد نخواهد بود.

◉ برخی مسئولان دولتی می‌گویند این سیاست تنها ۷ درصد بر نرخ تورم خواهد افزود. این رقم فشار مهمی محسوب می‌شود؟

بگذارید این پیش‌فرض و این محاسبه را بپذیریم و فکر کنیم واقعا تبعات حذف ارز ترجیحی تورم ۷ درصدی است. امروز تورم کشور حدود ۴۵ درصد است و اگر ۷ درصد دیگر هم به این رقم اضافه شود، یعنی تورم به بیش از ۵۰ درصد می‌رسد که رکوردشکنی هم محسوب می‌شود. اقتصاد ایران همین امروز هم تورم بالایی دارد و افزایش ۷ درصدی آن حتما تاثیر بسزایی در مصرف خانوار خواهد داشت. تورم ۵۰ درصدی به این معناست که قدرت خرید یک خانواده از ابتدا تا آخر سال نصف می‌شود.

این مسئله می‌تواند پدیده گرسنگی در کشور را افزایش دهد و مصرف گوشت قرمز برای دهک‌های دیگری هم به صفر خواهد رسید و نان و سیب‌زمینی تبدیل به غذای اصلی بخش مهمی از جامعه خواهد شد.

اما من تصور دیگری دارم؛ فکر می‌کنم اجرای این سیاست تورم بیشتری را به کشور تحمیل خواهد کرد. قیمت‌ها بر هم اثر مشخصی دارند؛ یعنی ممکن نیست یک کالا گران شود و نرخ کالاهای دیگر ثابت بماند. در هر اقتصادی جز مزدبگیران که راهی برای افزایش مزد خود ندارند، هر تولیدکننده‌ای افزایش نرخ را به بخش‌های دیگر منتقل می‌کند؛ در نتیجه تورم عمومی بیش از این ارقام رشد خواهد کرد.

همچنین باید به مسئله انتظارات تورمی هم توجه کنیم. انتظارات تورمی با حذف ارز ترجیحی بالاتر خواهد رفت و همین نرخ مسکن و اجاره‌بها را بیشتر می‌کند. البته اینها تبعات ثانویه این سیاست هستند، اما این آثار ثانویه ممکن است به وضعیت غیرقابل کنترلی برسند.

◉ این طرف و آن طرف صحبت از ضرورت جراحی اقتصاد کشور می‌شود. اکنون زمان مناسبی برای جراحی اقتصادی است؟

امروز زمان خوبی برای جراحی و تعدیل ساختار اقتصاد نیست. جراحی را در شرایطی انجام می‌دهند که ثبات اقتصادی وجود داشته باشد و سیاست‌گذار بتواند در یک شرایط آرام به اجرای منویات خود بپردازد و از تبعات منفی آن جلوگیری کند. امروز اقتصاد ایران چون بیماری است که چندین بیماری دارد و نمی‌توان همزمان روی تمام بدن او جراحی را آغاز کرد. اکنون باید اولویت‌ها را تشخیص داد و بیمار را زنده نگه داشت؛ ولو اینکه مجبور به قطع عضو شویم.

در اقتصاد هم چون یک بیمار در حال جراحی قبل از هر چیز باید پیکره زنده بماند، سپس اعضای حیاتی را شناسایی و آنها را ترمیم کرد. اولویت فعلی اقتصاد کشور باید ثبات باشد تا اجزای سیستم در کارکرد طبیعی خود قرار بگیرند و بتوانند خودشان بخشی از مشکلات را رفع کنند و هر جا هم مشکل بزرگی وجود داشت که اصلاح آن توسط خودشان ممکن نبود، دولت وارد عمل می‌شود.

جراحی اقتصادی و تعدیل کار دشوار و پیچیده‌ای است و این‌گونه نیست که یکی دو اقتصاددان در کنار هم بنشینند و برای آن نسخه بپیچند، زیرا مشکلات اقتصاد ریشه دوانده و این تصور بیهوده‌ای است که با چند حرکت می‌توان اقتصاد را متحول کرد. باید اقتصاد کشور را به پایداری رساند.

◉ اقتصاد ایران امروز و در میان این همه مشکل چگونه به ثبات خواهد رسید؟

پایداری اقتصاد کشور ما نیازمند ایجاد تعامل سازنده اقتصادی و دیپلماتیک با جهان است. در واقع اگر اقتصاد اولویت دیپلماسی کشور باشد آن‌گاه می‌توانیم بگوییم شرایط برای ثبات اقتصادی وجود خواهد داشت. منظورم این نیست که صرفا تحریم‌ها رفع شوند؛ البته رفع آنها اقدام بزرگی در جهت ثبات است، اما باید به‌دنبال ایجاد تعامل بیشتر با اقتصادهای جهان باشیم.

گزارش تصویری از زندگی که همیشه در جریان است

روز از نو...

آیدا فریدی: گزارش تصویری پیش‌رو نگاهی بیشتر سازنده و روشن، نه تاریک و تلخ، به زندگی روزمره همه ما است که هنوز و همیشه نقطه‌ای از امید در دلمان روشن است. منبع و منشأ آن کجاست، نمی‌دانیم! منتظریم تا همه‌چیز بهتر شود. شاید برخی از مخاطبان ما حتی در همین حدود هم به داشتن امید نمی‌اندیشند. برای برخی زندگی همیشه همین زندگی است با تمام تلخی‌ها و تنگناهایش. برای برخی در همیشه روی همان پاشنه می‌چرخد. شاید آنهایی که امید و آرزویی هرچند خرد را در سر نمی‌پرورانند راحت‌تر هستند. چه‌بسا همین اضطراب و انتظار برای رسیدن به آن تک آرزوی دلمان است که زندگی و عرصه را چنین تنگ می‌کند. حذف آرزو شاید بهترین گزینه برای لذت بردن بیشتر از همین زندگی است که در پیرامون ما جریان دارد. زیستن در لحظه و در ساعتی که در جریان است، روش چندان بدی هم نیست. نگاه کردن به زندگی آنهایی که روز برایشان همیشه همان روز و شب برایشان همیشه همان شب است. آنهایی که همیشه باید آماده و زره پوشیده باشند برای فردای دیگر و تکرار. تکرار دلنشین. گزارش تصویری این شماره صمت با نگاهی به اطراف شهر و زیست شهری ما مردمان شهرنشین جمع‌آوری شده است.

مادران و پدرانی که برای فرزندان خود زندگی و کار می‌کنند و آنها که برای خودشان و فقط برای خودشان زندگی می‌کنند و هر صبح در محل کارشان ساعت ورودشان را ثبت می‌کنند. در هر صورت زندگی در جریان است.

عکس: آیدا فریدی

چهارشنبه
۱۵ دی ۱۴۰۰- ۲ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳ - ۵ ژانویه ۲۰۲۲- شماره ۱۹۷۳-پیاپی ۳۲۹۱

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲ در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بساط «کتاب‌سازان» در گوشه و کنار شهر

چند سالی است که بساط فروشندگان کتاب در شهر غیرقابل چشم‌پوشی است؛ البته نه دستفروشانی که کتاب‌های دست دوم را می‌فروشند، زیرا این قشر، افرادی هستند که به ادامه چرخه نشر کمک می‌کنند؛ درواقع با خرید کتاب دست دوم -به‌دلایلی همچون کمبود فضای لازم برای نگهداری کتاب در خانه، مهاجرت و فوت کسی که کتاب‌ها را روزگاری جمع کرده- با قیمتی پایین‌تر از نرخ پشت جلد کتاب نو، به چرخه نشر کمک می‌شود، اما بساط‌گستران افرادی هستند که کتاب‌ها را به شکل غیرقانونی چاپ می‌کنند.

از نگاه فعالان عرصه نشر، «کتاب‌سازان» که دامنه بساط خود را به غرفه‌های مترو، خیابان‌ها و مکان‌های مختلف کشانده بودند، با حضور خود در فروشگاه‌های زنجیره‌ای، راهی را دنبال می‌کنند که می‌تواند موجب از بین رفتن بیخ و بُن فرهنگ چاپ کتاب در کشور شود.

بساط‌گستران کتاب به‌طور معمول در میدان‌های بزرگ شهر، ایستگاه‌های مترو، نمایشگاه‌هایی که در مدارس و دانشگاه‌ها برپا می‌شود، غرفه‌هایی که در شرکت‌ها و کارخانه‌ها اقدام به فروش کتاب می‌کنند و در فضای مجازی، فعالیت می‌کنند.

این افراد کتاب را با تخفیف‌های بالای ۵۰ درصد می‌فروشند؛ تخفیف‌هایی که گاه تا بیش از ۸۰ درصد هم می‌رسد، اما مگر ناشر از انتشار کتاب چقدر سود می‌کند که این افراد می‌توانند تا این حد تخفیف دهند؟

به گزارش ایرناپلاس، بساط‌گستران کتاب بعد از سال‌ها فعالیت، روش‌های جدیدی برای کسب سود بیشتر و ادامه این کار طراحی می‌کنند. اقدام جدید این گروه، فروش کتاب در فروشگاه‌های زنجیره‌ای با تخفیف ۵۰ درصد و حتی بالاتر از آن است.

این قشر که کتاب‌هایی را چاپ می‌کنند و آن را با ۵۰ درصد تخفیف یا بیش از آن می‌فروشند، ناشرانی هستند که عنوان کتاب را از پرفروش‌های یک نشر انتخاب و با تغییرات اندکی در متن کتاب، چاپ می‌کنند، به همین دلیل می‌توانند کتاب را با تخفیف‌های بالا بفروشند، زیرا این ناشران هزینه مولف، مترجم، ویراستار، صفحه‌بند و بسیاری از هزینه‌های جاری یک ناشر را ندارند و فقط هزینه کاغذ و چاپ را می‌پردازند. برخی از این ناشران پیش از این حتی از یارانه دولتی کاغذ هم استفاده می‌کردند اما با نظارت بیشتر بر این حوزه امید است کاغذ با یارانه دولتی به‌دست ناشر نماها نرسد.

فروش کتاب در مکانی غیر از کتابفروشی

فتح‌الله فروغی، مدیر انتشارات شورا و دبیر انجمن فرهنگی ناشران کودک و نوجوان، سوپرمارکت را مکان مناسبی برای فروش کتاب نمی‌داند، در حالی که به گفته او، فروش کتاب در فروشگاه زنجیره‌ای می‌تواند آثار مثبتی به همراه داشته باشد. فروغی در این زمینه به ایبنا گفت: سوپرمارکت کارکرد فروش کتاب را ندارد. تجربه‌های ناموفق پیشین نیز بیانگر این است که در سوپرمارکت‌ها مردم با چشم خریدار به کتاب نگاه نمی‌کنند و از تقدس و حرمت آن کاسته می‌شود، زیرا سوپرمارکت به‌طور معمول محل خرید آنی(فوری) است. مخاطب در سوپرمارکت ایستایی ندارد و نیازمند خرید نیازهای روزانه‌اش است. به‌گفته این ناشر، کارکرد فروشگاه‌های زنجیره‌ای با سوپرمارکت‌ها متفاوت است، زیرا در فروشگاه‌های زنجیره‌ای، به‌طور معمول برنامه‌های مشخصی برای عرضه و فروش کتاب وجود دارد؛ آنچنانکه کتاب در این فروشگاه‌ها در محلی خاص و متمرکز ارائه می‌شود. فروش کتاب در مکانی غیر از کتابفروشی‌ها نیز ممکن است و می‌تواند مفید باشد؛ به‌شرط اینکه با یک برنامه و جایگاه تعریف‌شده به آن پرداخته شود.

چه کسانی باید فروشنده کتاب باشند؟

هومان حسن‌پور، رئیس اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران، ۱۱ آذر در برنامه «تقاطع فرهنگ» رادیو گفت‌وگو، درباره کتاب‌هایی که از روی آثار پرفروش ناشران کپی‌برداری و در فروشگاه زنجیره‌ای فروخته می‌شود، گفت: این کتاب‌ها نه‌تنها حق مولف و مترجم را از میان برده‌اند، بلکه از استواری معنایی و ادبی نیز برخوردار نیستند. این یک سانحه یا فاجعه و از بین بردن بیخ و بُن فرهنگ چاپ کتاب در کشور است. پیش‌تر این کتاب‌ها در مکان‌های عمومی نظیر مترو، بیمارستان‌ها، کنار خیابان و... به فروش می‌رسید، در حالی‌که هر کالایی فروشنده تخصصی خود را دارد و باید در جای مناسب به فروش برسد.

رئیس اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران درباره روند فعالیت ناشرنماها توضیح داد: این افراد سودجو متن را از روی دست یک ناشر کپی می‌کنند و با افزایش ۲۰ درصدی نرخ کتاب‌های موردنظر، تخفیفی ۴۰ درصدی برای آن در نظر می‌گیرند و آن را عرضه می‌کنند. نکته نگران‌کننده اینجاست که وقتی یک مولف اثر خود را به‌دست ناشر اصلی می‌سپارد، مخاطب با مطلب اورجینال (اصل) روبه‌رو است اما با بروز چنین پدیده‌ای، آثار دست اول در انبار ناشران خاک می‌خورد و انگیزه ادامه کار از بین می‌رود.

همچنین کتابفروشان بی‌انگیزه شده و تغییر کاربری می‌دهند؛ دیگر آنکه مترجمان و مولفان قلم خود را بر زمین می‌گذارند، زیرا هیچ بهره‌ای از چاپ کپی کتاب نمی‌برند. در فروشگاه‌های زنجیره‌ای و نیز فضای مجازی، افراد حرفه‌ای باید فروشنده کتاب باشند.

ضرورت آگاه‌سازی مخاطب

یکی از دلایلی که کتاب‌های چاپ‌شده توسط ناشرنماها سر از فروشگاه‌های زنجیره‌ای معروف در می‌آورند، بی‌اعتمادی کتابفروشان به این کتاب‌هاست. کتابفروشان آثار ناشران اصلی را در فروشگاه می‌فروشند، زیرا بیشتر آثاری که توسط ناشر کپی‌بردار منتشر می‌شود، با مسائلی مانند فقدان برخی صفحات کتاب، بی‌نظمی و بی‌کیفیتی در چاپ مواجه است. اشکال در ترجمه و محتوای کتاب و کیفیت پایین جلد، شاخصه دیگر این کتاب‌ها شمرده می‌شود.

اگر این ناشران اقدام به تغییر ترجمه کتاب کنند، به‌دلیل همکاری نکردن با مترجمان کاربلد، ترجمه ضعیفی ارائه می‌دهند. اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران اعلام کرده، در پرونده‌ای فردی در طول ۲ سال حدود ۲۰ عنوان کتاب در حوزه‌های مختلف فلسفه، موسیقی، ادبیات و... ترجمه کرده است؛ مشخص است که هیچ مترجم حقیقی قادر به انجام چنین کاری نیست.

در راستای کنترل این معضل، آگاه‌سازی مخاطب، ضرورتی است که باید توسط متخصصان این حوزه و رسانه‌ها انجام شود، زیرا همه مردم با روند انتشار آثار کتاب‌سازی شده آشنا نیستند. این مسئله زمانی اهمیت بالای خود را نشان می‌دهد که فعالیت ناشرنماها گسترش یافته و به فروشگاه‌های زنجیره‌ای نیز رسیده باشد، زیرا با فروش کتاب‌های کپی‌برداری شده در فروشگاه‌های زنجیره‌ای، مردم می‌توانند با این دیدگاه که کالای باکیفیت در آن مجموعه فروخته می‌شود، این کتاب‌ها را خریداری کنند؛ به‌ویژه در شرایط اقتصادی که منجر شده کتاب از سبد خرید خانواده‌ها خارج شود، ارائه تخفیف بالا می‌تواند مشوق خوبی باشد.

سخن پایانی

اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران، به‌ویژه کارگروه صیانت از حقوق ناشران، مولفان و مترجمان این اتحادیه، سال‌هاست برای محدود کردن فعالیت ناشران کتاب‌ساز تلاش می‌کند اما این کتاب‌سازها حق بسیاری از متخصصان را که در این حوزه سرمایه‌گذاری کردند و زحمت می‌کشند، پایمال می‌کنند. باوجود نظارت‌ها و اقدامات جدی و قانونی کارگروه صیانت در همکاری با وزارت فرهنگ و ارشاد و پلیس امنیت، هنوز هم این دست از اقدامات ادامه دارد.

نگاه نو

مسئولیت‌پذیری کلید رشد فردی و جمعی

مهری اسکندری- روانشناس:

مسئولیت، رسالت، خلوص و معرفت کلماتی هستند که برای داشتن جامعه رو به رشد و زندگی بهتر باید در فرهنگ هر کشوری نهادینه شوند، اما هر یک از این کلمات چه بار معنایی دارند.

در گام نخست هر جامعه‌ای از بعد کوچک خانواده گرفته تا محله و شهر و کشور باید با تعریف واژه مسئولیت آشنا باشد. در حقیقت هر جامعه‌ای برای پیشرفت و انسجام نیاز به قانونی مدّون دارد که همه اقشار جامعه ملزم به تبعیت از آن دستورات شوند؛ بنابراین قانون‌گذارانی منتخب به تشکیل جلساتی برای تصویب قانون مشترک بین تمامی افراد جامعه می‌پردازند و با رای جمعی شخصی را به‌عنوان مسئول نظارت بر اجرای این رسالت برمی‌گزینند. چنانکه بیان شد رعایت قوانین مشمول همگان خواهد بود، نه فقط قشر خاصی از جامعه!

معنای حقیقی مسئولیت چیست؟ هر فردی بنا بر تجربیات و زاویه دید خود تعریف به‌خصوصی از مسئولیت و مسئولیت‌پذیری دارد؛ بنابراین مسئولیت را می‌توان به مدل‌های گوناگون تعریف کرد.

قبول مسئولیت کارها فارغ از اینکه نتیجه آن چیست، ما را به یک برنده تبدیل خواهد کرد و نقش مهمی در موفقیت ما در جامعه دارد و در مقابل طفره رفتن و تعویق در کار، پایه اصلی شکست است.

در واقع مسئولیت و مسئولیت‌پذیری، موضوعی فراتر از وظایف و انجام کارهای واجب و اجباری است. انسان در جست‌وجوی معنا نیست، بلکه معنای حقیقی مسئولیت، تعهد انجام یک یا چند کار است.

اگر مروری به زندگی فرد موفق داشته باشید، متوجه می‌شوید فرد مسئولیت‌پذیر شخصی است که آگاهانه تصمیم می‌گیرد. او رفتار درست، منطقی، حساب‌شده و صحیحی دارد و می‌خواهد به خود و دیگران کمک کند؛ علاوه‌براین، فرد مسئولیت‌پذیر عواقب کارها و تصمیم‌های خود را می‌پذیرد و آنها را مورد توجه قرار می‌دهد.

اجرای این رسالت نیازمند خلوص ذاتی اشخاصی است که مسئولیت اجرای قوانین برعهده ایشان نهاده می‌شود.

با نوشتن این موضوع به یاد حکایتی افتادم که روزگاری از پیرمردی سپید موی و دریادل شنیده بودم: «در جمعی دوستانه گرد هم مشغول گفت‌وگو بودیم که یکی از حاضران پرسید: دوستان کسی از شما معنای این شعر را می‌داند؟ همگی سکوت کرده بودیم که پیر خردمند با صبوری و متانت فرمود: شعر را بخوانید.

شعر چنین بود: درخواب دیدم بیدلی/ صد عاقل اندر پی روان / می‌خواند باخود این غزل / دیوانه را گم کرده‌ام!

همه در فکر فرو رفته بودیم که پیر آگاه فرمود:

غرض از بیدل کسی است که بدون توجه به قضاوت دیگران و مصلحت‌اندیشی، دل و دین در راه هدفی خاص فدا کرده و همچنان پیش می‌رود؛ همچون حکایت شیخ صنعان در مثنوی مولوی.

حال سوال پیش می‌آید که رسالت بیدل هدایت افراد جامعه است؟ آیا بیدل خود به مرتبه معرفت رسیده است؟

شاید«بیدل» به گمان خود فردی آگاه باشد و مستحق پذیرش مسئولیت هدایت دیگران، اما در اصل، بیدل، دل را به راه سپرده که خود را در دریای معرفت و شهود رها کند تا به بینش و آگاهی برسد و ادعای عبودیت کند، در حالی که دیوانه هیچ راهی نپیموده و یکسره سره و ناسره را به کنجی افکنده و به مرحله دیوانگی رسیده است. البته در اینجا دیوانگی خود مرحله‌ای از اشراق است و با جنون به‌عنوان بیماری روانشناختی فرق دارد.

در عرفان ناب دیوانه کسی را گویند که جامه دیوانگی (دیو گونگی) یعنی پلیدی و ریا و تظاهر را از تن به در کرده، آزاده و رها به هر چه بوی تعلق دهد پشت کرده و عابدانه به هر آنچه در مسیرش قرار می‌گیرد، آغوش گشوده و خود به مرحله رضا رسیده باشد، همچون شبلی و بهلول.

اینچنین دیوانه‌ای رسالت خود را خدمت مطلق به خلق می‌داند و بس!

پس بیدل به‌دنبال دیوانه شدن و گم کردن خود راه را می‌جوید و منظورش از گم کردن دیوانه در خواب، این است که راه رسالتش را گم کرده و از رهگذران با ناله و شیدایی مدد می‌جوید!

با شنیدن این حکایت دانستم که برای پذیرش مسئولیت خدمت به خلق، ابتدا باید دیوانه بود و حرص و طمع دنیوی را از وجود خود زدود تا بتوان به رسالت خود جامه عمل پوشاند!

Instagram: Mehri_esk

یادبود

به‌مناسبت تولد استاد لطفی

نیما بیات:

همسایه دلتنگ ما امشب تار می‌زند
آتش به دل مردم بیدار می‌زند
چراغ‌های محله همه خاموش می‌شوند
تاریکی و ترانه هم‌آغوش می‌شوند
او تار می‌زند کوچه ما آه می‌کشد
درخت گریه می‌کند پنجره سر به دیوار می‌زند

شعر از محمد صالح اعلاء است که با ادبیات شیرینش مخاطبان را بینندگان جان صدا می‌زند. صالح اعلاء این شعر را برای استاد محمدرضا لطفی ننوشته و من فقط از حال و هوای شعر برای این منظور بهره بردم. درون موسیقیدان‌ها نوایی با آنها صحبت می‌کند؛ مثل یک وجدان بیدار صوتی که باعث می‌شود به کشف آن صدا در درون خود بپردازند. در هنر، داشتن ذوق و شوق جزو عوامل اصلی شروع کار است. حالا یک نفر ممکن است این ذوق و شوق را نداشته باشد، اما به موسیقی علاقه‌مند باشد. در نهایت این شخص نوازنده مجری خوبی می‌شود؛ یعنی کارهای دیگران را زیبا اجرا می‌کند و قشنگ هم ساز می‌نوازد، اما چون ذوق ندارد خلاق نمی‌شود، زیرا هنر موسیقی، قائم به بداهه است و بداهه نیز از خلاقیت سرچشمه می‌گیرد. لطفی با تمام شور و تار و پودش بداهه‌نوازی می‌کرد؛ انگار که گمشده‌ای داشت. زخمه‌ای که او بر تار می‌نواخت گویی که او را از نیستان جدا انداخته و شکسته در گوشه‌ای رها ساخته‌اند و امیدی به گشایش نیست و او اندر آن جدایی با نوای خوش تار خود مانند چکاوک ناله‌های حزین سر می‌داد و جامه‌ها می‌درید و تار، مغلوب شده در دستانِ هنرمندِ لطفی آوازهای روح‌افزا می‌آفرید. شاید بتوان گفت استاد محمدرضا شجریان با تار لطفی بیشتر شناخته شد و به شهرت رسید و این دو آثار جاودانه‌ای را با همکاری هم خلق کردند. برخی از ما حسرت می‌خوریم که ای کاش محفل سعدی، حافظ، فردوسی، علی‌اکبر فراهانی، آقا حسینقلی و... را درک می‌کردیم؛ غافل از اینکه در دورانی که ما زندگی می‌کنیم تمامی این افراد حضور دارند؛ شفیعی کدکنی که سعدی زمانه ماست یا هوشنگ ابتهاج که حافظ زمان است و محمدرضا لطفی که تار را به قله‌های بالای افتخار رساند و نشان داد که گاهی شاگرد از استاد پیش می‌افتد.

لطفی در خاطرات خود گفته است: «وقتی وارد هنرستان عالی موسیقی شدم، نخستین آشنایی من با مرحوم مرتضی حنانه بود و حتی خاطرم هست که از من آزمونی گرفتند. در آن وقت ایشان فردی جوان بودند و تا آنجایی که یادم می‌آید تازه از کشور ایتالیا بازگشته بودند؛ یعنی ظاهرا برای تحصیل رفته بودند. ایشان اصرار داشتند من در زمینه موسیقی با خودشان به تحصیل بپردازم. البته در میانه راه تضادهای فکری که در خانواده ما وجود داشت و نگرش نسبت به موسیقی که خصوصا از طریق خانواده مادر به مادرم اعمال می‌شد، داشت این خطر را به وجود می‌آورد که من از موسیقی کنده شوم. یعنی حتی مادرم داشتند اقدام بسیار قاطعی انجام می‌دادند که پرونده‌ام از هنرستان گرفته شود، چون در آن وقت می‌گفتند فرزند شما آنجا می‌رود که یک مطرب شود و استنباط و استدلال قوی و غنی و درستی از هنر موسیقی در اذهان نبود. پدر و مادر من، آیت‌الله مقدس رشتی که هم‌نظر با میرزا کوچک خان جنگلی در آن وقت بودند و خب به‌طبع با آن تاثیرات فکری، به‌ویژه از طریق خاله بنده -که ایشان راه پدر را ادامه می‌دادند- با نفوذ روی مادر من به چنین استنباطی رسیده بودند که شاید ادامه حضور من در هنرستان در زمینه موسیقی باعث شود من به یک مطرب تبدیل شوم و با آن استنباط مادرم هم عزم خود را جزم کردند که بیایند و پرونده مرا بگیرند. هیچ یادم نمی‌رود که -خدا رحمت‌شان کند- مرحوم مرتضی حنانه سخت مانع این موضوع شدند و شاید به علت اندک استعداد و زمینه‌ای که در من دیدند، از اینکه پرونده من داده شود و من از هنرستان خارج شوم ممانعت کردند، به همین دلیل در هنرستان ماندم و دیپلم هنرستان را دریافت کردم. بعد از فارغ‌التحصیلی هنرستان به دانشجویان رتبه اول بورس تحصیلی می‌داد که باتوجه به وضعیت تحصیلی‌ام این بورس شامل حال من هم شد.» لطفی در سال ۱۳۵۰ وارد رادیو شد و با حمایت هوشنگ ابتهاج جذب این سازمان شد و همکاری‌هایش با ابتهاج را آغاز کرد و این همکاری تا مدت‌ها ادامه داشت و آثار بسیار زیبایی خلق شد. در نهایت، در سال ۱۳۶۳ بیشتر آموزشگاه‌ها و مراکز موسیقی، یکی پس از دیگری بسته و پلمب شدند. بدین گونه بود که دیگر محمدرضا لطفی نمی‌توانست ماندن در ایران را تاب بیاورد.

او که زمانی مخالف رفتن هنرمندان از کشور بود، علیرغم میل باطنی مجبور شد ایران را ترک کند. تکنوازی تار در آواز بیات اصفهان انگار نغمه خداحافظی بود که لطفی با ایران و مردمش انجام داد و حسی ملکوتی و غریب سراسر آن موج می‌زد. این هنرمند در سال ۶۴ به امریکا رفت و فعالیت موسیقایی‌اش را در این کشور ادامه داد. سایه در زمانی که لطفی در خارج از کشور بود این شعر را برایش سرود:

چه غریبانه تو با یاد وطن می‌نالی/ من چه گویم که غریب است دلم در وطنم/
شعر من با مدد ساز تو آوازی داشت/ کی بود باز که شوری به چمن در فکنم/ همه مرغان هم آواز پراکنده شدند/ آه ازین باد بلاخیز که زد در چمنم. ۲۱ سال بعد، یعنی در سال ۱۳۸۵ لطفی به ایران بازگشت.

او با تربیت شاگردانی در مکتب‌خانه میرزا عبدالله و ثبت آثاری در مؤسسه آوای شیدا به فعالیت هنری خود ادامه داد تا در سال ۱۳۹۳ درگذشت.

یاد او و مهر او هم چون آتشی که نمیرد همیشه در دل‌ها باقی است و این حسرت هنوز با ماست که چه زود از میان ما رفت و باید زمزمه کرد: برو ساقی این دور، دور تو نیست / که بر جور این دور باید گریست...

شرکت صنایع و معدنی گل گهر

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۱۴۰۰/۷۰/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد پروژه با موضوع "ارائه خدمات مشاوره جهت بازنگری مدارک مهندسی پایه و تفصیلی، نظارت و بازرسی پروژهای مورد نیاز در مدیریت پروژه بازیابی آب" واقع در مجتمع خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت مهندسین مشاور واجد شرایط و دارای گواهینامه صلاحیت خدمات مشاوره با رتبه ۱ در حداقل یکی از گروه‌های آب، صنعت و یا معدن از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و همچنین دارای سابقه کاری در زمینه خطوط انتقال باطله تر سنگ‌آهن واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان از بخش مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۶ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۰ مقرر شده است و الزامی می‌باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر